Milliyet
ÇOCUK

13 Temmuz 1981 ● Sayı: 29 ● 25 Lira

ARMAĞAN YAĞMURU

Yabancı Dil Kampları'na Katılacakların Tam Listesi

TÜRK TİCARET BANKASI
İşbirliğiyle Hazırlanan
BÜYÜK DÜNYA KEŞİFLER TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ EKİ İLE

"Bizim Takım olarak, geçen gün gittik, hepimiz birer paket Ülker Bego aldık, yedik. Amacımız, Ülker Bego'ya not vermekti. (Hep biz not alacak değiliz ya!)

İşte, Ülker Bego'nun sınav sonunda aldığı notlar:

Lezzeti	: Pekiyi
Besleyiciliği	: Pekiyi
Tazeliği	: Pekiyi
Ambalajı	: Pekiyi
Fiyatı	: Pekiyi

Ülker Bego, kocaman bir aferin'i haketti doğrusu. Bir kere, çok lezzetli. Taptaze. İnsanın ağzında dağılıyor. Sonra, içinde vitaminler, mineraller var. Öğrendik, biliyoruz ki vitamin ve mineraller, sağlığımız, gelişip güçlenmemiz için çok yararlı. Ülker Bego, besleyici.

Sizin Takıma da öneririz. Ülker Bego, bizler için özel. Tam bize göre.

Dikkat! Vitamin ve mineralleri henüz öğrenmemiş, bu konulara gelmemiş olan arkadaşlar, öğretmenlerine sorsunlar, kitaplarından öğrensinler. Vitaminler, mineraller çok önemli."

ÜLKER
Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.

REKLAMCILAR LTD.

BİZDEN SİZE

Yabancı Dil Yaz Kampları

ARMAĞAN YAĞMURU'nun *Yabancı Dil Yaz Kamplarına katılacak talihli okurlarımız, Noter önünde çekilen kur'alar sonucu belli oldu. Bilindiği gibi, 20 okurumuz Limasollu Naci İngilizce Konuşma Kampı'na iki dönemde katılacak. Limasollu Naci İngilizce Konuşma Kampı bu yıl* Milas/Akbük *İştur Turistik Tesislerinin* Akbük Tatil Köyü'*nde açılıyor.*

BİRİNCİ döneme katılacak okurlarımızın tam listesini derginizin öbür sayfalarında bulacaksınız. Kampa katılacak olan talihli okurlarımız, 19 Temmuz 1981 *günü* Milas/Akbük Tatil Köyü'*ne varmış olacaklar. Gidiş ve dönüş yol gideri kendilerine ait olup ulaşım aracının seçiminde de özgürdürler. Kampta kalacakları 10 günlük sürede her türlü gereksinmeleri Tatil Köyü'nce karşılanacaktır.*

Bir de şu nokta var: Çocuklarıyla birlikte bu kampa katılmak isteyen ana-babalar, yüzde 10 indirimden yararlanabilirler. Ayrıca, 10 günlük sürenin dışında tatilini bu kampta geçirmek isteyenler de indirimden yararlanarak kalış sürelerini diledikleri kadar uzatabilirler.

AVRUPA'ya gidecek 2 okurumuzla ikinci dönem öbür 10 talihli okurumuzu gelecek sayıda açıklayacağız. İyi tatiller!

OKURUN SESİ

...**Gümüş Örümcek** ve **İstanbul Serüveni**'ni çok beyeniyorum. Ayrıca çizgi romanlar, **Bilmece-Bulmaca** sayfası, **İster İnan-İster İnanma** köşesi, yaz tatilimi en iyi şekilde geçirmemi sağlıyor. Her şey için teşekkürler. **Ebru Narin (Antalya)**

...Derginizi çok beyeniyorum ancak sizden arkadaşlarım ve kendi adıma bir ricam var. O da; çizgi romanların yaz aylarında çoğaltılması.
Can Atagün (İstanbul)

...Cimcime'yi çok seviyorum, tek üzüntüm yalnızca iki sayfa olarak verilmesi. Bir macera iki sayfada bitiyorsa neden bir kaç macera birden vermiyorsunuz?
Ayşegül Taşer (İzmit)

...Zaman zaman ünlü filmlerin sine foto-romanlarını yayımlıyorsunuz. Bu oldukça ilgimi çekiyor. Devam etmeyi düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız, "80 Günde Dünya Gezisi", "Pollyanna", "Heidi" gibi filme alınmış çocuk romanlarının sine foto-romanlarını yayımlar mısınız?
Melek Ergin (Hatay)

... Dergide tam anlamıyla bize ait olan tek sayfa **"Okurdan Okura"** sayfası. Oysa bizler dergimiz olarak kabul ettiğimiz Milliyet Çocuk Dergisi'nde daha fazla sayfanın bizim olmasını istiyoruz. Ayrıca yayımladığınız ünlü yazarların hikâyelerini biz resimleyemez miyiz?
Serhan Atalay (İzmir)

...Sizlere bir anne olarak teşekkür etmek istiyorum. Çocuğum son iki yıldır derginizi okuyor. Bundan önceki yıllarda özellikle yaz aylarında zamanını boş geçirmesinden yakınırdım. Oysa iki yıldır derginizin çocuklarımıza en iyi şekilde seslenmesiyle okurlarınız gibi benim çocuğum da zamanını yararlı bir biçimde geçiriyor. Tekrar teşekkür ve başarılar.
Necla Aker (İstanbul)

İÇİNDEKİLER

Tarzan 6-9
Dünyanın Sonunda 10-11
İstanbul Serüveni 12-13
Bir Uçak Kaçırıldı 14-17

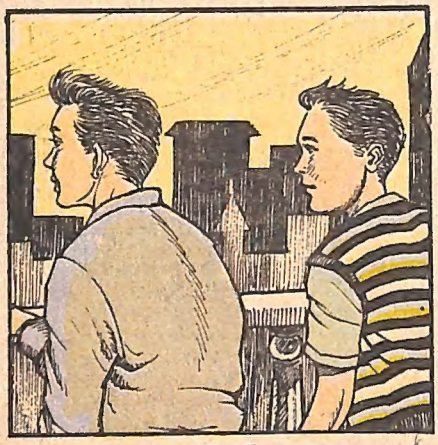

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK

Hikâye: Sulhi Dölek 20-21
Şiir: Necati Zekeriya, Sennur Sezer .. 21
Yeni Gazete 22-23
Kırk Ambar 24-25

DEMİR YUMRUKLU ADAM
(Çizgi-roman ekinde)

Pul-TV-Sağlık-Plak-Sinema-Kitap 28-29
Okurdan Okura 30-31
Bilmece-Bulmaca 32-33
Nasıl Çalışır? 34

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A. Ş.
adına Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazılışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 Tl. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık 875 Tl.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 Tl.

Yıl: 11
Cilt: 3
13 Temmuz
Sayı: 29

Korkusuz Üçler

ENID BLYTON'ın Romanı

Resimler: SEMİH POROY

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK 7

KAPI şimdi balta darbeleri altında sarsılıyordu. Ancak on santim kalınlığında meşe ağacından yapıldığından daha birkaç dakika dayanabilirdi.

Tıpkı sinema seyreder gibiydiler. Sakin bir davranış benimsenmeyecek kadar hızlı oluyordu her şey. Bildikleri tek şey oradan kaçmak zorunda olduklarıydı.

"Gel, Şişman!" diye bağırdı Efe. "Çekirge, sen de gümüş örümceği al, kaçalım buradan."

Çekirge uzun bir an duraksadı, sonra diğerlerinin yanına koştu. Elena öne geçti balkona çıktılar.

Aşağıda kent ışıkları parıldıyordu. Elena, "Bu çıkıntı tâ arkaya kadar döner" dedi. "Sakin olursanız, rahatça yürüyebileceğiniz genişliktedir. Ben önde gideceğim."

Kız balkonun korkuluğundan taş çıkıntıya atladı. Efe duraksadı.

"Fotoğraf makinemi unuttum."

"Zamanımız yok" dedi. "İki-üç dakikamız ya var ya yok. Bir saniye bile kaybedemeyiz artık."

EFE, fotoğraf makinesi-telsizini istemeye istemeye geride bırakıp Şişman'ın ardından balkona çıktı. Yüzlerini duvara çevirip yan yan yürüyerek Elena'nın ardından yola koyuldular.

Korkmak için zamanları yoktu. Arkalarında kapıya indirilen darbeler kesilmemişti henüz. Bir köşeye geldiler. Yandan esen gece rüzgârı çocukları savuracak gibiydi. Çekirge bir an sendeledi. Altlarında hızlı akan Denzo nehrinin uğultusunu duyuyorlardı. Rudi'nin Çekirge'yi omzundan yakalayan eli dengesini bulmasını sağladı.

"Daha çabuk!"

Taş çıkıntı üzerindeki tüneklerinden fırlayan kumrular bir anda havalanınca, Çekirge, başını geri çekmemek için büyük bir çaba harcayıp diğerlerinin ardından genişçe bir balkona çıktı. Burada bir an durup dinlendiler.

"Şimdi de tırmanmamız gerek," diye fısıldadı Elena. "Bundan başka yol yok. İşte ip! Üstünde tutunmak için düğümler var. Bu balkondan aşağı sarkan ipi de arkamızdan gelecekleri şaşırtmak için sarkıttık."

Kız, yukardan sallanan ipe tırmanmaya başladı. Efe ve Şişman da arkasından. Çekirge de onların birkaç metre yükselmelerini bekledikten sonra ipi kavradı.

Rudi bir an için çocukları bırakmış, taş çıkıntıdan geri dönüp odaya bakmaya gitmişti. "Hâlâ kapının ardındalar," diye hafifçe seslendi arkalarından. "Artık gözden yok olmamız gerek."

Çekirge, Rudi'yi duyabilmek için duraklamıştı. "Ne?" diye başını çevirdiği anda eli tuttuğu düğümden açıldı; ip, parmakları arasından kaydı, çocuk sırtüstü karanlığa uçtu.

Birden bir şeye,-Rudi'ydi-çarptı, sonra ikisi birden aşağı balkona düştüler. Çekirge'nin başı taşlara çarptı, gözlerinin önünde sarılı, morlu ışıklar belirdi.

"Çekirge! Beni duyuyor musun? Bir yerin kırılmadı ya?"

Çekirge, gözlerini açıp kırpıştırdı. Işıklar kaybolunca Rudi'nin yüzünü gördü. Bir taş zemin üzerinde yatıyor ve başı müthiş ağrıyordu.

"Çekirge, iyi misin?"

"Başım ağrıyor, başka bir şeyim yok sanırım." Doğrulup çevresine bakındı. Bir balkondaydı. Yanında sarayın kara duvarı yükseliyor, altında da nehir ve Denzo ışıkları seçiliyordu.

"Burada ne işim var?" diye sordu Rudi'ye. "Pencereden girip bize kaçmamız gerektiğini söyledin, şimdi de balkondayım ve başımda kocaman bir şiş var. Ne oldu?"

"Prens Paul bize yardımcı ol!" diye mırıldandı Rudi. "Düştün ve kafan karıştı. Konuşacak zamanımız yok. İpe tırmanabilir misin? Bak, şu ipe. Tırmanabilir misin, ha?"

İpi Çekirge'nin eline tutuşturdu. Çekirge garip garip baktı ipe. Bu da nereden çıkmıştı? Başı dönüyordu.

"Bilmem, bir denerim," dedi.

"Yeterli değil!" Rudi çocuğun durumunu bir anda gözden geçirip bir karara vardı. "Seni yukarı çekeceğiz. Hiç kımıldama! Dur, şu ipi göğsüne sıkıca bağlayayım."

İpi çocuğun koltukaltlarından geçecek biçimde sıkıca bağladı.

"Tamam! Şimdi ben yukarı çıkacağım ve seni çekeceğiz. Duvarda bir yarık falan vardır. Sen de bize yardımcı olabilirsin. Ama bir şey yapamazsan korkma, seni bırakmayacağız." Yukardakilere seslendi. "Geliyorum! Bir şey oldu."

Rudi ipe tırmanıp karanlıkta kayboldu. Çekirge parmaklarıyla kafasının ardındaki şişi yokluyor, orada ne aradığını düşünüyordu. Arkadaşlarıyla birlikte Rudi'yi izlemiş olmalılardı ama hiçbir şey anımsamıyordu ki. Anımsadığı en son şey, Rudi'nin pencereden girişi ve odalarının kapısına balta darbelerinin indirilişiydi.

Rudi diğerlerinin kendisini bekledikleri pencereye erişmişti.

"Çekirge düştü! Çok sarsılmış durumda. Onu çekmemiz gerekecek. Dördümüz birden bunu rahatça yapabiliriz. Haydi, asılın bakalım!"

İpi çekmeye başladılar, Çekirge pek hafif olduğundan işleri güç olmadı, az sonra pencerenin dışında başı ve kolları görünmüştü. Çekirge bir hamlede içeri atlayıp iplerini çözdü.

"İşte geldim. Bir şeyim yok sanırım. Yani, başım falan ağrıyor, ama yürüyebiliyorum işte. Yalnız o balkona nasıl geldiğimi anımsamıyorum."

"Önemi yok bunun," dedi Elena. "Başının dönmesi geçti mi?"

"Geçti!"

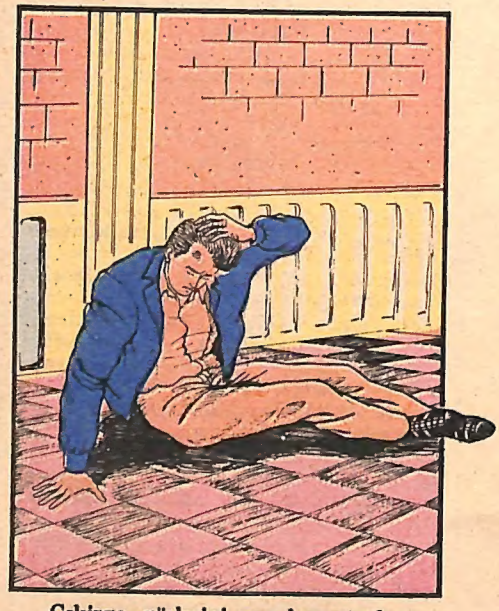

Çekirge, gözlerini açıp kırpıştırdı.

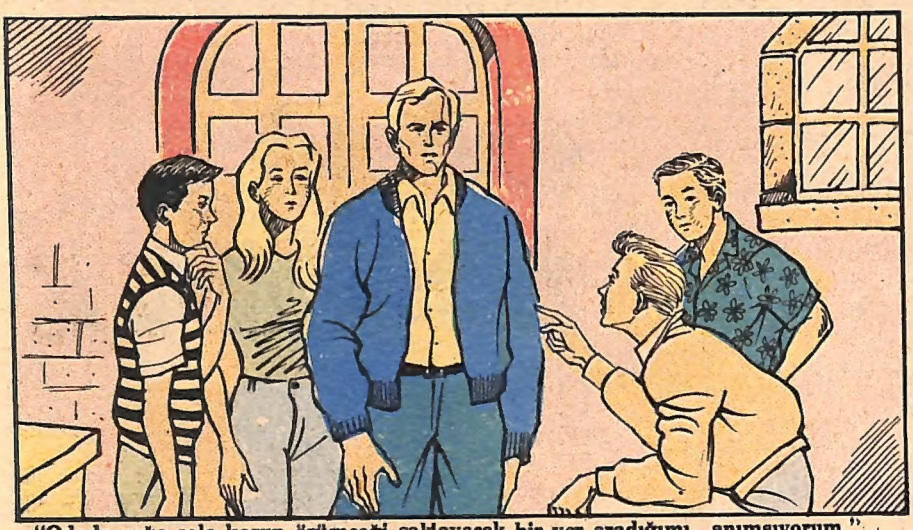

"Odada sağa sola koşup örümceği saklayacak bir yer aradığımı anımsıyorum."

SATONUN başka bir yatak odasındaydılar. Nemli ve tozlu odada hiçbir eşya yoktu. Rudi ile Elena parmaklarının ucuna basarak kapıya gidip hafifçe araladılar.

"Şimdilik ortalık sakin," dedi Rudi. "Size saklanacak bir yer bulmamız gerekecek. Ne diyorsun, Elena? Mahzene indirelim mi?"

"Olmaz! Aşağı sarkık bıraktığımız ip, tüm nöbetçileri alt katları aramaya yöneltecek. Çocukların oradan kaçacaklarını sanacaklar. Bak!"

Pencereye gidip aşağısını gösterdi. Avluda ellerinde meşalelerle adamlar dolaşıyordu.

"Avlu yolu kapandı bile. Bence dama çıkalım. Daha sonra, belki de yarın gece onları mahzene indirip oradan kanalizasyon yoluyla kente ulaştırabiliriz. Oradan da Elçiliğe sığınırlar."

"Çok iyi!" Rudi çocuklara döndü. "Yukarı gidiyoruz. Şatonun bu bölümü kullanılmadığı için sizi aşağıda arayacaklardır. Bana mendilini ver, Efe."

Efe'nin cebinden köşesinde bir 'E' harfi yazılı mendili aldı.

"Bunu daha sonra sahte bir iz bırakmak için bir yere düşürürüz. Haydi, şimdi beni izleyin. Elena, sen arkamızda gözcülük et!"

Rudi çektiği ipi beline sarıp koridora çıktı. Çocuklar da ardından karanlık taş koridordan geçip bir merdivenden yukarı, daha karanlık bir salona çıktılar.

Rudi elfenerini kullanarak bir kapı buldu. Kapı menteşeleri gacırdiyarak açıldı. Hepsinin korkudan yürekleri ağızlarına gelmişti. Ancak üst katta kimseler yoktu.

Kapıdan hayaletler gibi geçip daracık taş merdivenlerden yukarı çıktılar. Son bir kapıyı da geçince şatonun geniş damına çıkmışlardı. Gökyüzü yıldızlarla parıldıyordu. Damı çevreleyen taş duvarda mazgal delikleri vardı.

Rudi, "Eskiden buradan saldıranlara ok yağdırır ya da kızgın yağ dökerlermiş," dedi. "Şimdi ortalık öyle sakin ki, buraya nöbetçi bile yerleştirmiyorlar. Ancak köşelerde hâlâ nöbetçi kulübeleri var. Şöyle gelin."

Gerçekten de binanın köşesinde taştan bir kulübe vardı. Kapısı biraz zorlanınca açıldı. Elfenerinin ışığında yatak diye kullanılabilecek daracık dört tahta ranza gördüler. Dar pencerelerde cam yoktu.

"Bir zamanlar nöbetçiler buradan dışarısını gözetlerlerdi. Ama o günler çok geride kaldı. Yarın geceye kadar burada güvenlik içinde kalabilirsiniz."

Efe tahta sıraya çöktü.

"Neyse ki hava soğuk değil. Ama kuzum neler olup bitiyor, bize de anlatır mısınız?"

"Bir tuzak," dedi Elena. "Varania'nın gümüş örümceğini çalmakla suçlanacaktınız, sonra da Prens Djaro'nun tahttan vazgeçmesi için baskı yapılacaktı. Bizim bildiğimiz de bu kadar. Ancak saçma bütün bunlar, çünkü siz istesenız de gümüş örümceği çalamazdınız."

"Doğru, çalamazdık," dedi Efe. "Ama yine de gümüş örümcek bizde. Çekirge, göster şunu."

Çekirge elini cebine soktu. Sonra diğer cebine soktu. Telâşa kapılıp hepsini tek tek aramaya koyuldu. Sonunda yutkunarak; "Efe, özür dilerim ama bende değil," dedi. "O kadar karışıklık arasında kaybetmiş olmalıyım."

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çekirge Belleğini Kaybediyor

YANI, gümüş örümcek sendeydi ve kaybettin, öyle mi?" diye Rudi kulaklarına inanamayarak sordu.

"Korkunç bir şey!" diye Elena atıldı. "Nasıl oldu bu?"

Efe, Prens Djaro'nun hikâyeyi anlattığını ve kendilerinden yardım istediğini söyledi. Sonra da Çekirge'nin kayıp örümceği mendilleri arasında nasıl bulduğunu anlattı.

"Şimdi oyunu anlamaya başladım," dedi Rudi. "Dük Stefan, örümceği sizin odanıza saklattı. Sonra da tutuklamaları için adamlarını gönderdi. Örümcek sizin odanızda bulunacak; Dük Stefan, onu sizin çaldığınızı, Prens Djaro'nun dikkatsizlikle size onu çalma fırsatı verdiğini ileri sürecekti. Djaro, halkın gözünden düşecekti. Siz üçünüz ülkeden dışarı atılacaktınız ve Dük Stefan da Naip olarak hüküm sürmeye devam edecek, Djaro gözden düştüğü için bir punduna getirip prensliğin üstüne oturacaktı. Şimdi örümcek olmadığına göre, planını yine de uygulayabilir. Sizi Elçiliğinize götürsek bile, aynı suçlamalarda bulunabilir."

Şişman başını salladı. "Ben yine de gümüş örümceğin neden bu kadar önemli olduğunu anlamıyorum. Örneğin bir yangında kaybolsa falan, sonra ne olacak?"

"O zaman tüm ülke halkı yas tutar," diye Elena çocuğu yanıtladı. Prens Djaro da suçlanmaz. Aslında o gümüş örümceğin bizim için ne demek olduğunu anlatmak çok güç. Basit bir mücevher değil o. Bir sembol. Değer verdiğimiz her şeyi, özgürlüğümüzün, bağımsızlığımızın, iyi talihimizin sembolü."

"Herhalde kör inançlarımız vardır," diye Rudi ekledi. "Ama bunun bir efsanesi de var. Prens Paul'un taç giyerken kendisini bir örümceğin kurtarıp halkını özgürlüğe kavuşturmasını sağladığını ve o gümüş örümcek güvenlik içinde olduğu sürece de barış ve talihin halktan yana olacağını söylerler. Belki de gerçekten böyle bir şey söylememiştir ama her Varanialı buna inanır. Örümceğin kaybedilmesi ulusal bir felâket olur. Prens Djaro'yu dolaylı da olsa bu işe karıştırmak şimdi kendisini seven insanların onu değersiz bulmalarına yol açar. Hayır... gümüş örümceği Prens Djaro'ya veremediğiniz sürece Dük Stefan kazanacaktır."

"Çok kötüymüş!" Çekirge yutkundu. "Haydi, hep birlikte yardım edin de bir daha arayalım, belki de ben bulamamışımdır."

Bu kez Efe ile Şişman da tek tek aradılar Çekirge'nin ceplerini. Pantolonunun kıvrımlarına bile baktılar. Ama umutsuz olduğunu biliyorlardı. Örümcek, Çekirge'de değildi.

"İyi düşün, Çekirge! Örümcek elindeydi. Ne yaptın sonra?"

"Bilemiyorum. Anımsadığım son şey kapının yumruklanması ve Rudi'nin pencereden girmesi. Bir daha balkonda uyandım, hepsi bu."

"Parçalı bellek kaybı," dedi Efe. "İnsanın başına vurulunca hemen o anda olanları unutması olağandır. Kimi zaman birkaç günlük ya da birkaç haftalık olayları da unutur. Kimi zaman da yalnız birkaç dakikayı. Genellikle giderek düzelir. Çekirge de başını balkon taşına çarpınca son üç dört dakikayı unutmuş olacak."

Başındaki yumruyu yoklayan Çekirge; "Evet, öyle olmuş olmalı," dedi. "Odada sağa sola koşup örümceği saklayacak bir yer aradığımı anımsıyorum. Çok heyecanlıydım. Yatağın, şiltenin altına ya da dolabın arkasına saklamanın yararsız olduğunu düşündüğümü de anımsıyorum."

Rudi; "En doğal hareket beni görünce elindekini cebine sokmak olurdu," dedi. "Sonra belki de ipe tırmanırken cebinden düşmüştür."

"Belki de balkona çıktığımızda elimdeydi de, sonra o taş çıkıntının üstünde yürürken farkında olmadan elimi açmışımdır. Örümcek, taşın üstüne ya da aşağı avluya düşmüş olabilir."

"Avluya düşmüşse bulunur. Bulunursa da biz öğreniriz. Ama bulunmazsa..."

Elena'ya baktı. Elena başını salladı.

"Dük Stefan'ın adamları odanızı aramayacaklardır," dedi. "Örümceği yanınızda götürdüğünüzü düşüneceklerdir. Eğer bugün avluda bulunmazsa, yarın gece odaya dönüp aramalıyız."

(Sürecek)

Tarzan

7

VE O GECE, BALTA GİRMEMİŞ ORMANLARDAKİ KÜÇÜK KULÜBENİN ÇEVRESİNDE PUSUDA BEKLER VE DE BİR ARSLAN KÜKRERKEN BİR ÇOCUK DÜNYAYA GELİR...

1

LADY GREYSTOKE ORANGUTANIN SALDIRISINDAN SONRA BİR TÜRLÜ KENDİNE GELEMEDİ. DOĞUMDAN SONRA BİLE EVDEN DIŞARI ADIMINI ATMIYOR, KENDİNİ HEP İNGİLTERE'DE SANIYORDU.

BU SAPLANTILARI DIŞINDA, OLAĞAN SAYILIRDI. KÜÇÜK OĞLUYLA OYALANMAK, KOCASIYLA BİRLİKTE OLMAK ONU ÇOK MUTLU EDİYORDU.

CLAYTON, KARISININ İYİLEŞECEĞİNDEN UMUDUNU KESMİŞTİ. DURUMA ÜZÜLÜYORDU. FAKAT, GERÇEK KARŞISINDA YAPACAĞI BİR ŞEY YOKTU ...

BÜYÜK BİR DİRENÇLE ZORLUKLARA KARŞI KOYUYOR, YUVASINI GÜZELLEŞTİRMEYE ÇALIŞIYORDU

ERTESİ YIL BOYUNCA CLAYTON BİR KAÇ KEZ ORANGUTANLARIN SALDIRILARINA UĞRADI. EVİN ÇEVRESİNDEN BİR TÜRLÜ UZAKLAŞMIYORLARDI. CLAYTON HEP SİLÂH ZORUYLA KARŞI KOYABİLİYORDU ONLARA...

EVDEYKEN, CLAYTON, KARISINA YANLARINDA GETİRDİKLERİ KİTAPLARI OKUYORDU. BUNLAR ARASINDA ROMANLA ÇİZGİ-ROMANLAR VARDI. ÇİZGİ ROMANLARI DOĞACAK ÇOCUKLARI İÇİN GETİRMİŞLERDİ.

BU ARADA GÜNLÜK DE TUTUYORDU. GÜNLÜĞÜ FRANSIZCA YAZMAYI SEÇERDİ.

BU DEFTERE GARİP SERÜVENLERİNİN AYRINTILARINI GEÇİRİRDİ. ANILARINI SANDIKTA GİZLERDİ.

ÇOCUK, DOĞUMUNUN BİRİNCİ YILINI TAMAMLADIĞI AKŞAM, ALİCE YAŞAMA GÖZLERİNİ YUMDU.. CLAYTON ÖLÜM GERÇEĞİNİ KAVRAYINCAYA KADAR UZUN SAATLER GEÇTİ.

DURUMUNUN NE DENLİ ACI, VE HENÜZ ANA BAKIMINA MUHTAÇ KÜÇÜCÜK ÇOCUĞUN SORUMLULUĞUNU YÜKLENMENİN NE DEMEK OLDUĞUNU TAM OLARAK HİÇ BİR ZAMAN KAVRAYAMADIĞI KESİNDİ...

SÜRECEK.

DÜNYANIN SONUNDA...

...sanki bir işaret verilmişcesine bir otomobil akını başladı

YAĞMURUN kabarttığı toprağa bir kadın mısır dikiyor, serinleyen havaya rağmen çahşmasını sürdürüyordu. Uzaktan bir çocuk ağlaması duyuldu. Islak, yarı karanlık bir akşam üzeriydi.

Hernando, sabanıyla tarlayı sürebilmek için yağmurun dinmesini bekledi. Biraz aşağıda, suyu bulanan nehir yağmurla yükselmiş, yatağından taşacakmış gibi akıyordu. Betondan bir ikinci nehir gibi uzanan büyük yol bomboştu. Alacakaranlıkta parlıyordu. Bir saattir bir tek araba bile geçmemişti yoldan. Garip bir şeydi bu. Yıllardır, içindeki yolculardan birinin, "Hey ahbap, bir resmini çekebilir miyim?" diye seslenmesi için hemen her saat bir araba dururdu. Elinde 'klik' sesi çıkaran bir kutuyla birisi iner, işini bitirince de avucuna birkaç kuruş sıkıştırırdı. Tarlada şapkasız dolaştığı zamanlar da "Şapkanı giymeni istiyorum" diyenler çıkardı. Ellerini sallarlardı Hernando'ya. Bileklerinde, zamanı gösteren altın araçlar, parmaklarında güneş ışığında örümceğin gözleri gibi parlayan halkalar olurdu.

KARISI yanına geldi, sordu: "Bir şey mi var, Hernando?"

"Si! Yola baksana. Büyük bir şey olmuş olmalı. Yolu böyle bomboş bırakacak bir şey..."

Yavaş yavaş kulübeye doğru yürüdü. Yağmur, tabanları otomobil lâstiğinden kesilmiş, sazlarla ayağına bağlanmış pabuçlarını ıslatıyordu. Bir gece, kulübedeki civcivleri ve kap kacağı darmadağınık eden bir otomobil lâstiği girmişti içeri. Lâstiği fırlayan arabaysa viraja kadar gitmiş, farları bir an nehri aydınlatmıştı. Hâlâ oradaydı araba, nehrin içinde. Suyun yavaş aktığı günlerde, dipteki çamur tabakasının içinde görünürdü. Nehrin hızlı aktığı günlerde ise çamurlar örterdi o uzun, pırıl pırıl otomobili.

Ertesi gün, ilk iş olarak lâstiği kesip kendisine bir çift pabuç yapmıştı.

Kulübeyi geçti, yolun kenarına kadar geldi. Yağmur altında yoldan gelen seslere kulak kabarttı.

BİRDEN, sanki bir işaret verilmişcesine bir otomobil akını başladı. Yüzlercesi, millerce uzanan birkaç sıra biçiminde, egzozlarından korkunç gürültüler çıkararak yanından geçtiler. Büyük, kocaman arabalar virajları korkunç bir hızla dönüyor, Birleşik Devletler sınırına yönelmiş, zamanla yarışıyorlardı. Otomobillerin içindekilerin yüzlerinde gördüğü alışılmadık bakış, Hernando'yu şaşırtmıştı. Durduğu yerden, yoruluncaya kadar geçen arabaları saydı. Beşyüz, bin otomobil. Hepsi de o kadar hızlı geçmişti ki, Hernando, yolcuların yüzlerinin anlamını çıkartamamıştı bir türlü.

Sonunda yarış bitti, yerini sessizliğe ve boşluğa bıraktı. Uzun, yola yapışık gibi alçak, hızlı arabalardan sonuncusunun kornası giderek uzaklaştı. Yol yine bomboş kalmıştı.

Bir cenaze alayı geçmişti sanki. Fakat bu bambaşka bir kortejdi. Katılanlar, dimdik olmuş saçlarla, bembeyaz yüzlerle kuzeye doğru koşuyorlardı. Nedendi acaba? Hernando başını sallayıp ellerini oğuşturmaktan başka bir şey yapamadı.

TEK başına bir otomobil çıkageldi yoldan. Her yanından dumanlar püskürten eski, hurda bir Ford'du bu. Gidebildiği kadar hızla gittiği halde, daha önce geçenlerin hızına göre sanki yerinde sayıyordu. Hernando, arabanın her an dağılıp yolda kalabileceğini düşündü. Onu görünce, müzelik araç durdu. Radyatörden buhar fışkırıyordu.

"Bize biraz su verebilir misiniz, senyor?"

Direksiyonda, yirmi, yirmibir yaşlarında genç bir çocuk vardı. Gri pantalon, açık yakalı beyaz gömlek, sarı bir kazak giymişti. Otomobilin üstü açıktı. Beş genç kız kucak kucağa sığabilmişti içine. Hiç biri kımıldayamıyordu. Hepsi çok güzeldi. Ellerindeki eski gazetelerle kendilerini ve şoförü yağmurdan korumaya çabalıyorlardı. Fakat yağmur, çoktan gazetelerden geçip parlak giysilerini ıslatmıştı. Yine de hiç biri buna aldırmıyor, şikâyet etmiyordu. Oysa, önceleri hep sızlanırlar; yağmurdan, sıcaktan, soğuktan ve uzun yollardan yakınırlardı.

Hernando başını salladı. "Getireyim!"

"Lütfen, lütfen biraz çabuk," diye kızlardan biri feryat etti. Sesi tiz ve korku doluydu. Acele etmiyor, yalnızca korkuyordu. Hernando, ilk kez bir turistin isteği üzerine koştu. Önceleri, böyle bir istekte bulunuldu mu, daha da yavaş yürürdü.

İçine su doldurduğu bir jant kapağıyla döndü. O kapak da yolun bir armağanıydı. Bir gün, yuvarlanan madenî bir para gibi tarlasına kadar gelmişti. Onu düşüren araba, farkına varmayıp yoluna devam etmişti. Bu güne dek de jant kapağını tencere ve bulaşık tası yerine kullanmışlardı.

Suyu radyatöre dökerken, bir yandan da yolcuların gerilmiş yüzlerine baktı. "Çok teşekkür ederiz," dedi kızlardan biri. "Büyük iyilik ettiniz bize. Anlamını biliyor musunuz?"

Hernando gülümsedi. "Bu saatte bu trafik! Hepsi aynı yöne gitti! Kuzeye!"

Onları incitecek bir şey söylediğini sanmıyordu, fakat kızların hepsinin

➡

4

C. Richards'ın Romanı

İSTANBUL SERÜVENİ

NE var ki Tom'un hiç bir şey gördüğü yoktu. Aklı fikri Angela'daydı. Evet, otobüste gelirken gördüğü kadın hiç kuşkusu yok Angela'nın ta kendisiydi, yanılmış olmasına imkân yoktu. Oysa, bay dünya artık Angela'nın yaşamadığını söylemişti. Angela ölmüştü, üstelik bir hafta öncesi bir kazaya kurban gitmişti.

Kapalıçarşı'ya girdi. Bir başından öbürüne yürüyüp çıktı. Nerde olduğunun, nereye gittiğinin farkında değildi. Hayır, yanılmıyordu Tom; çünkü çok açık seçim olarak görmüştü Angela'yı. Bir arabadan inmiş, ardı sıra iki adam da gelmişler, sonra bir yapıdan içeri girmişlerdi. Angela...

Durdu. Yürüye yürüye bir deniz kıyısına inmişti. "Hayır," dedi içinden. "Angela ölmüş olamaz. Gördüm onu, gözlerimle gördüm."

Bakındı. Yakınlardaki bir telefon kulübesini gördü. Cebinden Kemal'in telefon numarasını arandı, buldu. Numaraları çevirdi, bekledi.

"— Alo, Kemal beyle mi görüşüyorum? Ben, Tom, anımsadın mı? Evet, evet, sağol! Bana, bir şeye gereksinmem olduğunda telefon edip aramamı söylemiştin ya... Evet, galiba bir şey oldu. Ben de çıkamadım işin içinden. Acaba bir yerde buluşup... Tamam, oldu!"

DEMEK öyle," diye sordu Kemal. "Onu gerçekten sağ olarak gördün, öyle mi?"

Kemal'le Park Otel'in Amerikan Barı'nda buluşmuşlardı. Tom gözlerini Kemal'in gözlerinden ayırmadan:

"—Evet," dedi. "Gözlerimle gördüm. Sakın düş falan gördüğümü söyleme bana. Gördüm diyorum, gördüm! Hepsi bu..."

Kemal başıyla onayladı. İnandığını belirtti.

"—Dün başıma gelenleri bir türlü unutamıyorum" dedi Tom, sözünü sürdürdü. "Gözlerimi kapadım mı, hep Angela, hep Angela... Unutmam mümkün değil."

"—Tom," dedi Kemal, sözünü kesti onun. "Seninle dün tanıştık ama aramızda bir dostluk oluştu. Sen, benim ülkemdesin, benim dostumsun ve yardım da gerekli sana... Gerçekten Angela'yı gördüm diyorsan, sorun değil, sana inanıyorum. Şimdi, bu durumda neyi nasıl yapacağımıza karar vermeliyiz..."

"—İki şey yapacağım. Birincisi Angela'yı gördüğüm yere gideceğim. Sonra da İngiliz Konsolosluğuna."

"—Tamam! Acaba Angela'yı nerde görmüştün, anımsayabilecek misin?"

"—Sorun değil o. Eğer havaalanından terminale giden otobüsün gidiş yolunu aynen izlersek, kolaylıkla bulabilirim."

"—Buldun diyelim, sonra ne olacak?"

"—Bakalım, önce bulalım da... Angela, anımsadığım kadarıyla ördaki bir binaya yanında iki adamla birlikte girmişti."

"—Hadi öyleyse," dedi Kemal. "Arabam dışarda, gidelim!"

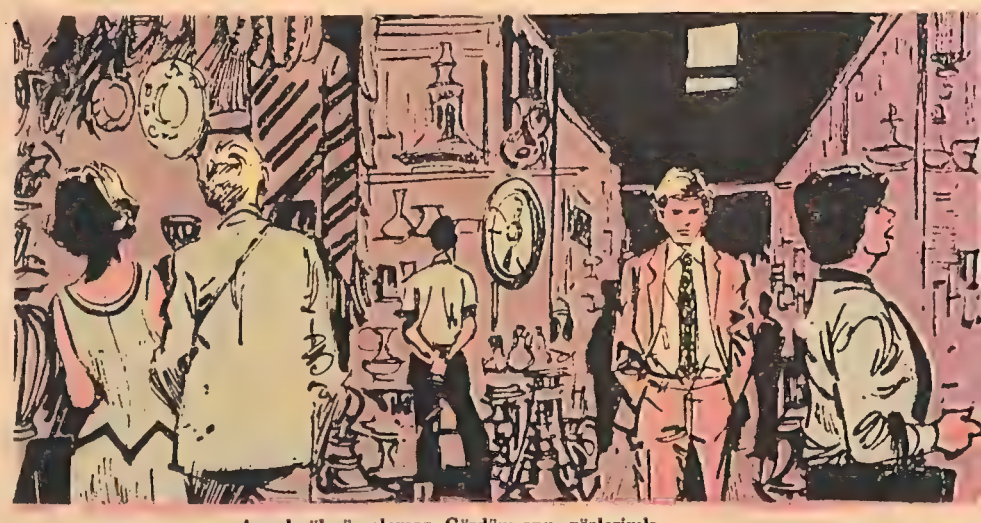

Angela ölmüş olamaz. Gördüm onu, gözlerimle...

ağladığını gördü. Genç adam, birer birer hepsinin omuzunu yavaşça sarsıp onları yatıştırmaya çalıştı.

Hernando, yarısını boşalttığı kapak elinde, şaşırmış kalmıştı. "Kötü bir şey söylemedim, senyor," diye özür diledi.

"Evet, evet," dedi genç şoför.

"Ne oldu, senyor?"

"Duymadınız mı?" diyen genç adam yerinde döndü. Bir eliyle direksiyonu tutmuş, yana doğru sarkmıştı. "Başladı işte!"

İŞTE bu çok kötüydü. Diğerleri, daha yüksek sesle ağlamaya başladılar. Hepsi birbirine sarılmış, yağmurdan korunmak için başlarının üzerine kaldırdıkları gazeteleri unutmuşlardı. Gözyaşları, yağmur damlalarına karışıyordu.

Hernando burnunu çekti. Kalan suyu da radyatöre boşaltıp gökyüzüne baktı. Kapkaraydı bulutlar. Bakışlarını nehre, oradan da yılan gibi kıvrılarak uzanan yola çevirdi.

Arabanın yanına geldi. Genç adam bir peso sıkıştırdı eline. "Hayır, istemez!.." dedi Hernando, parayı geri çevirdi.

"Teşekkür ederiz, çok iyisiniz," dedi kızlardan biri. Hâlâ ağlıyordu. "Anneciğim, babacığım... Evime gitmek istiyorum... Anne, baba..."

KEMAL arabasını dikkatle sürüyordu. Kentin geniş caddelerinden geçmekteydiler.

"—Buna benzer bir caddeydi. İşaret lambalarının bulunduğu dört yol ağzı gibi bir yerde durmuştu otobüsümüz. Sonra sola sapıp bir eski su kemerlerinin ordan geçmiştik."

"—Aksaray yani," dedi Kemal. "Yakınlarındayız zaten..."

Atatürk Köprüsü'nden geçtiler. Çok geçmeden karşılarına eski su kemerleri çıktı. Bir yonca yaprağına geldiler.

"—Buralarda bir yerdi," dedi Tom, heyecanla. "Yaklaştık galiba..."

İşaret lambalarını geçtiler, Tom soldaki pencereden aranmaya başladı. Yavaş yavaş çevredeki yapıları gerilerde bıraktılar.

"—Hayır, burası değildi!"

Bir başka işaret lambasını geçip gidiyorlardı ki, Tom:

"—Buldum!" diye bağırdı. "Burası, tamam!"

Kemal frene bastı, araba durdu.

"—Sen in, ben bir park yeri bulayım..."

Tom arabadan indi, çevresine bakındı. Caddenin iki yanında dükkânlar ve yüksek apartmanlar sıralanmışlardı. Bir gazete kulübesi, bir seyahat acentası dünkü geçişleri sırasında anımsayabildikleri arasındaydı. Durup Kemal'in gelmesini bekledi.

"—Burası olacak, yanılmıyorsam..." diyerek bir yapıyı gösterdi.

Caddeyi bir başından öbürüne geçtiler, Tom'un "burası" diye mimlediği

Bir işaret lambasının yanından geçiyorlardı ki...

yapıya vardılar. Girişte herhangi bir tabelâ falan yoktu. Asansöre varmadan duvarlarda bir yazı gözlerine çarptı. Bir avukat, bir dişçi, bir doktor ve daha birçok meslekten insanların bulundukları bir işhanıydı burası. Tom:

"—Hiç kuşkum yok, girdikleri, bu handı. Fakat hangi kattaki hangi büroya girdiler? Acaba Angela bir avukatı, dişçiyi ya da doktoru mu görmeye gelmişti? Hangisinden başlasak dersin?"

Kemal, Tom'u kolundan kavradı, işhanından çıkarıp arabanın yanına getirdi.

"—Dinle, Tom..." dedi. "Bence biraz fazla hızlısın. Bu şekilde hareket edersen hiçbir şey elde edemezsin. Bir şey de bulamayız ayrıca. En iyisi, sen o konsolosluğunuzdaki adam kimse, onu gör. Ondan sonra ne yapacağımızı kararlaştıralım. Evet, Angela'nın bu işhanına geldiğini biliyoruz artık. Elimizin altında burası. Hem... Benim karnım da acıktı. Senin? Şu yakınlarda güzel bir lokanta biliyorum. Gel!"

Tom düşündü.

"—Haklısın," dedi. "Biraz fazla hızlıyım galiba..."

V.

KONSOLOSLUKTA

YEMEKTEN sonra Kemal, arkadaşını İngiliz Konsolosluğu'na götürdü. Meşrutiyet Caddesi'nde Tom arabadan indi.

"—Hadi bakalım, Tom, dilerim iyi haberler getirirsin..."

"—Yardımların için çok teşekkür ederim. Görüşürüz sonra..."

Eski konsolosluğun büyük demir kapısına doğru yürüdü. Yapı, çok güzel ve çok bakımlı bir bahçenin içindeydi.

"Müracaat"daki görevliye:

"—Bay Pennington'u görmek istiyorum," dedi. "Adım Tom Smith, bir sorunum var da..."

İki dakika geçmeden uzun boylu ve gözlüklü biri çıkageldi.

"—Bay Smith, adım Pennington. Nasılsınız?"

"—Sağolun," dedi Tom, adamın elini sıkarken.

"—Buyrun, benim çalışma odama geçelim. Ba Dünya sizin geleceğinizi bildirmişti, bekliyordum sizi."

Merdivenleri tırmandılar. Bay Pennington'un odasına girdiler.

"—Lütfen oturun," dedi Pennington. "Nişanlınızın başına gelenlere çok üzüldüm. Gerçekten acı verici bir şey. Üzüntünüzü paylaşırım."

"—Sağ olun!"

Pennington masasının üzerinde duran iki dosyaya uzanıp aldı.

"—Bunlardan biri kazaile ilgili bizim soruşturmamızı içeriyor. Bu da Türk polisinin raporu. Birer kopyasını size vereceğim. Tabiî, bu arada sormak istediğiniz bir şey varsa, cevaplamaya hazırım..."

Tom bir an düşündü.

"—Bay Pennington," dedi. "Ben, Angela'yı dün sağ olarak gördüm!"

(Sürecek)

Diğerleri ona sarıldılar.

"Bir şey duymadım, senyor!" dedi Hernando yavaşça.

"Savaş!" diye bağırdı genç adam. "Savaş başladı, atom savaşı hem de. Dünyanın sonu!"

"Senor..."

"Yardımınız için çok teşekkür, Allaha ısmarladık," dedi genç adam.

"Güle güle!" Araba gözden kayboluncaya kadar yerinde durup arkalarından baktı.

HERNANDO bir süre daha durdu yol kenarında. Görünürde hiç bir araç kalmamıştı. Yağmur yavaşladı, sonra durdu. Kara bulutların arasından mavi gökyüzü göründü. Ilık bir rüzgâr ormanın kokularını taşıyordu, nehrin yavaş mırıltısı duyuluyordu.

Hernando yavaş yavaş yürüdü, kulübenin yanından sabanını aldı. Gökyüzüne baktığında, parlayan güneş gözünü aldı.

"Ne olmuş, Hernando?" diye sordu karısı.

"Hiçbir şey!" diye cevap verdi.

Eşeğini sabana koşup parlamaya başlayan güneşin altında, yol kenarından ırmağa kadar uzanan tarlasını sürmeye koyuldu.

"Acaba, 'Dünya' diye ne demek istediler?" dedi kendi kendine.

BİR UÇAK KAÇIRILDI

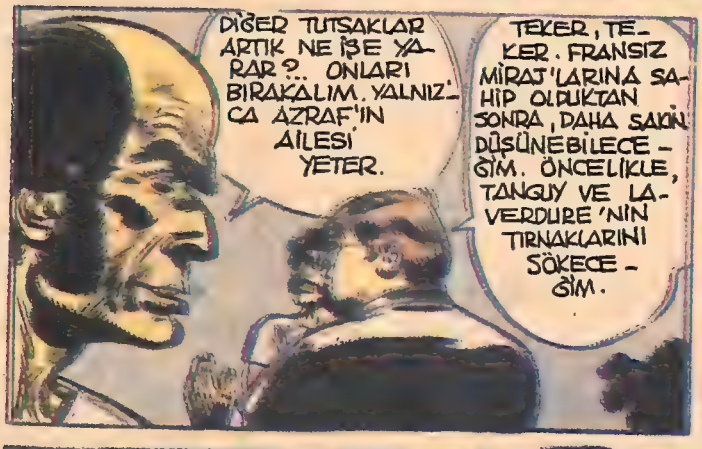

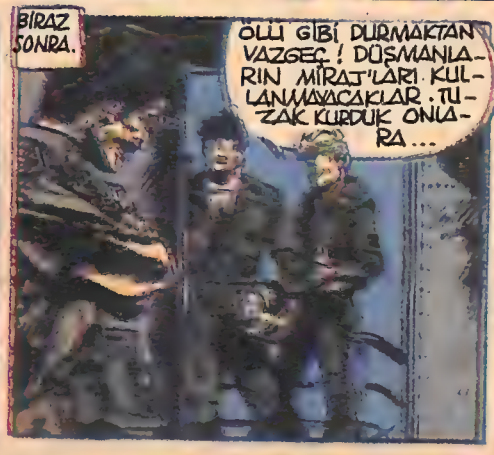

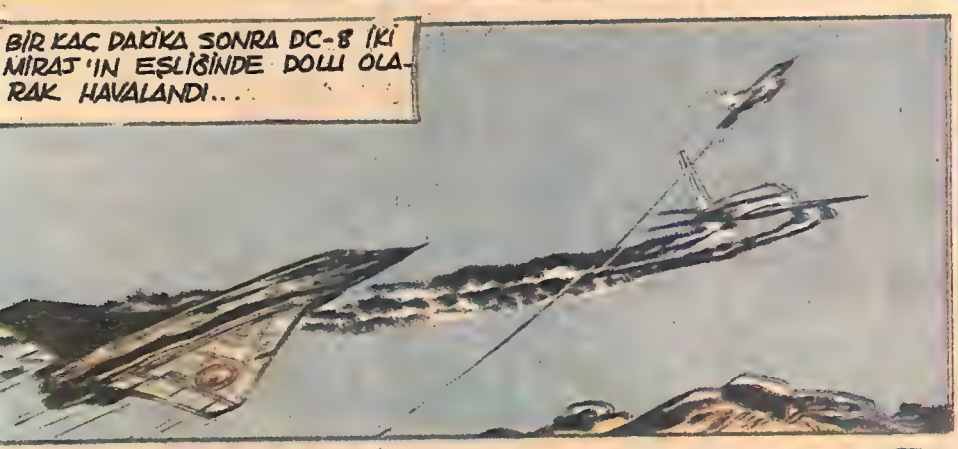

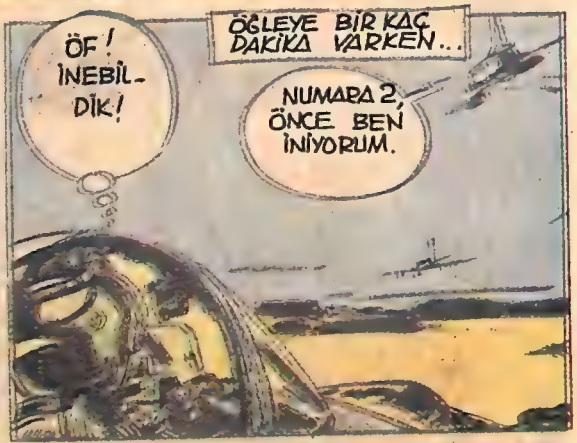

«ARMAĞAN YAĞMURU» KUR'ALARINA KATILINIZ!...

«ARMAĞAN YAĞMURU»KUR'ALARIYLA...

HER HAFTA BİR ÇOK OKUYUCU ARMAĞANLAR KAZANIYOR!..

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

YABANCI DİL YAZ KAMPLARI»NA KATILACAK OKURLARIMIZ

I.Gurup

1— Şahika Cantürk (Sivas), 2— Muammer Birav (Bandırma), 3— Şule Aslan (Karabük), 4— Yasemin Ersu (Gölcük/Kocaeli), 5— Burçin Aktan (Diyarbakır), 6— Sevim Kılıç (Yenimahalle/Ankara), 7— Ahmet Vedat Futsi (Eskişehir), 8— Fatih Şen (Kargı/Çorum), 9— Ayça Aktaş (Nevşehir), 10— Cüneyt Yatkın (Konya), 11— Ardan Ozarın (Güzelyalı/İzmir), 12— Süleyman Ozbek (Mersin), 13— Hasan Türk (Umraniye/İstanbul), 14— Mustafa Onkal (Elmalı/Antalya), 15— Nalan Çağlayan (Osmaneli/Bilecik), 16— Okan Güngör (Gavrettepe/İstanbul), 17— Metin Ayçiçek (Sıhhiye/Ankara), 18— Sabri Burç (Antakya/Hatay), 19— Bülent Ozgümüş (Zonguldak), 20— Adil Ercan Korkmaz (Yenişehir/Diyarbakır).

«Bir Hikâye Yazalım» ödüllü Yarışma birincisi

OSMAN

Bayram gününde herkes meydanda buluşmuştu. İlk önce şarkılar, türküler söylendi. Sonra yarışmalar başladı. En önce yoğurt yeme, yumurta taşıma ve bayrak yarışı yapıldı. En son davul yarışması vardı. Osman da, yarışmaya evdeki eski davulla katılıyordu.

Yarışmayı kazanana yeni bir davul ve bir de para ödülü verilecekti. Yarışmayı da, en iyi, en gür çalan kazanacaktı. Osman'ın da paraya gereksinimi vardı; çünkü annesi hastaydı. Onu kentteki hastaneye götürecek, iyileştirecekti.

Sonunda yarışma başladı. Her yarışmacı çaldı. Sıra Osman'a geldi. Elindeki kocaman tokmakla o da çalmaya başladı. Ama o denli hızlı vuruyordu ki, davul patladı. Osman şaşırdı ve yenildiğini sanarak kenara çekildi. Ama öyle olmadı. Seçici kurul, Osman'ı birinci seçti. Osman neredeyse sevincinden ağlayacaktı. Yeni davulu ve para ödülünü aldı; annesini doktora götürdü.

Osman artık köyün davulcusu olmuştu. Her bayramda, her düğünde davulu o çalıyordu.

Ama kocaman bir tokmak değil, davulu patlatmayacak ölçüde bir tokmak kullanıyordu. Davulu her çalışında da o bayram gününü anımsıyordu.

Mücahit Özdamar (Ankara)

Teknik bir aksaklık nedeniyle basılamayan 26 numaralı kuponlarınızı bu hafta sunuyoruz. Özür dileriz.

KİTAP KUPONU 26	BİSİKLET KUPONU 26	FUTBOL TOPU KUPONU 26	YABANCI DİL KAMPLARI KUPONU 26	TELEVİZYON KUPONU 26

UZAYLI ROBENSONLAR 2

RODION SİLAHI KAPTIĞI GİBİ DERİN BİR ÇUKURA FIRLATIVERMİŞTİ...

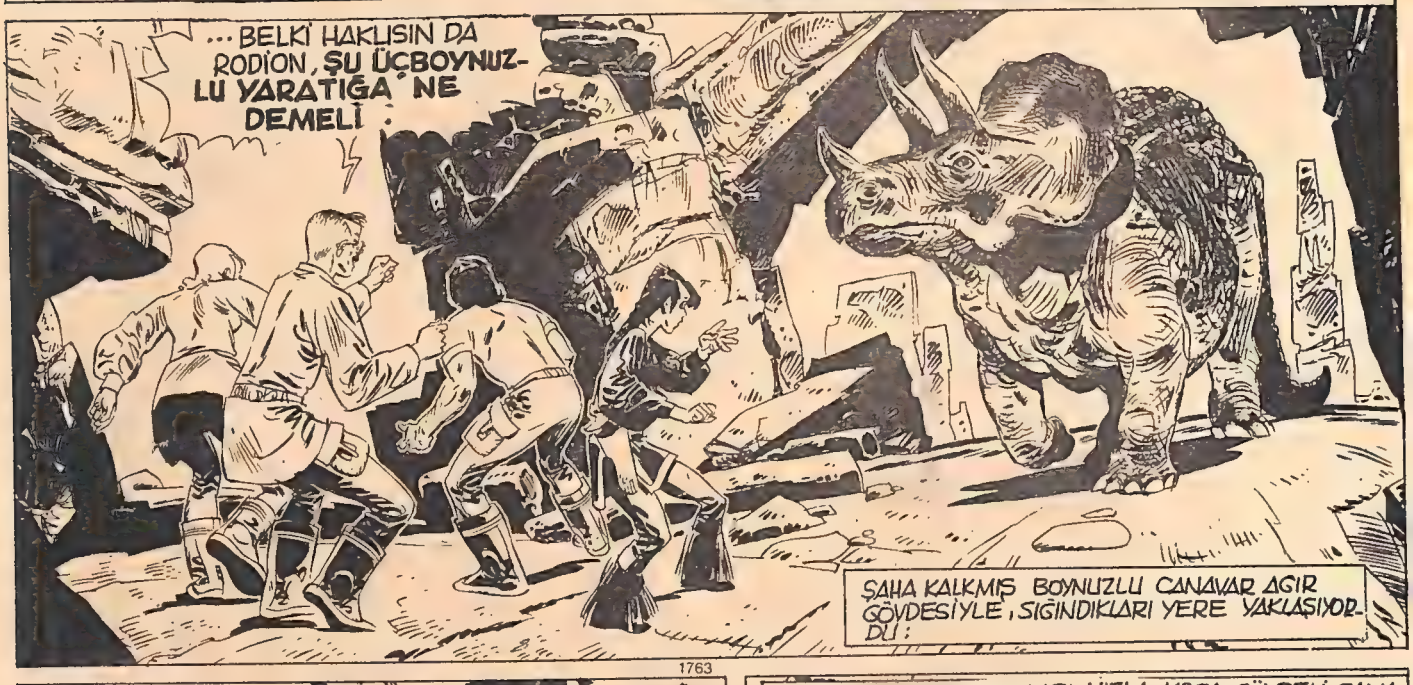

1763

ETKİSİZLEŞTİRİCİ YENİDEN YÜKSELMİŞTİ...

KAÇAKLAR ŞAŞKINLIK İÇİNDE DERİN UÇURUMUN KIYISI BOYUNCA DOLANIP DURUYORDU...

BİRAZDAN CANAVAR YETİŞECEK! HEPİMİZ YANDIK!

MİLYONLARCA YÜZYILDAN BU YANA DOĞAYLA İLİŞKİSİ OLMAMIŞ BİR UYGARLIĞIN İNSANI OLAN KAÇAKLAR "KÖPRÜ" SÖZCÜĞÜNÜ YALNIZCA BİR KAVRAM OLARAK TANIYORLARDI..

...VE UÇURUMU GEÇMEK İÇİN ÇOK BASİT BİR YOL OLDUĞUNU AKILLARINA BİLE GETİREMİYORLARDI...

HEY! YARDIM EDİN! ÇABUK OLUN, KAFANIZ HİÇ İŞLEMİYOR MU SİZİN?

?! ??!

ÜÇ BOYNUZLU CANAVAR YENİDEN ORTAYA ÇIKTIĞINDA BAMBU UÇURUMUN ÜZERİNE DEVRİLMİŞTİ BİLE...

BENİM GİBİ YAPIN!

AKIL ALMAZ BİR ŞEY! TANU OLMASA, BÖYLE BİR "KÖPRÜ" DÜŞÜNCESİ BİZLERİN AKLININ KÖŞESİNDEN BİLE GEÇMEZDİ! YÜZMİLYONLARCA YIL ÇOK İLERİ TEKNİKLER İÇERİSİNDE YAŞADIĞIMIZDAN BÖYLE BASİT ŞEYLERİ UNUTMUŞUZ DEMEK Kİ...

HAKLISINIZ DR. ORLOZ! AMA BUNU DAHA SONRA DÜŞÜNÜRSÜNÜZ.

!!!

CANAVAR, BOYNUZLARINI EĞMİŞ, ORLOZ'A TOSLAMAK ÜZEREYDİ...

...Kİ O ANDA ORLOZ KENDİNİ BAMBU KAMIŞINA ZORATTI...

BRAVO, DOKTOR! BRAVO! YAKINDA BENİM KADAR ÇEVİKLEŞECEKSİNİZ!

... SENİN KADAR ÇEVİK, KURNAZ... VE PRATİK ZEKÂLI... EĞER BU KÂBUS TOPRAKLARINDA SAĞ KALMAK İSTİYORSAK, SANIRIM YAKINDA HEPİMİZ ÖYLE OLMAK ZORUNDA KALACAĞIZ!..

1763

CANAVAR, UÇURUMUN ÖTE GEÇESİNDE, ÖFKEYLE TEPİNİYORDU...

ARTIK ONDAN KORKMAMIZA GEREK KALMADI YA, SU ETKİSİZLEŞTİRİCİ'YE NE DEMELİ? BİR TÜRLÜ YAKAMIZI BIRAKMIYOR!

AYGIT, KAÇAKLARIN BİRAZ ÖNCE ALTINA GİZLEDİKLERİ KAYAYA DOĞRU ANİ BİR İNİŞ YAPIYORDU...

SÜRECEK

MONETERO UYKUSUZ BİR GECE GEÇİRDİ. ORTALIK AĞARIRKEN HÜCRESİNE BİR RAHİP GİRDİ.

KİN SÜVARİSİ

Greenfield.....GEORGE HILTON
Clayton.....EDD BYRNES
Monetero.....GILBERT ROLAND
Marysol.....KAREEN O'HARA
Barnet.....IVANO STACCIOLI
Yönetmen:
ENZO G. CASTELLANI

6

Oğlum bizi yalnız bırak.

Olur peder, ama unutmayın ki bu adam bir tilki kadar kurnazdır.

AMA MONETERO SAKİN GÖRÜNÜYORDU.

Beni rahat bırak papaz.

Oğlum, ruhunun kurtulması için sana yardıma geldim.

LE MOINE FAIT A

RAHİP MONETERO'YA SUSMASINI İŞARET ETTİ VE YÜZÜNÜ IŞIĞA DÖNDÜ...

İŞTE O ZAMAN MONETERO KARŞISINDAKİNİ TANIDI.

Greenfield, ne arıyorsun burada?

Altınlar nerede? Nereye sakladın?

Seni buraya şu budala Barnett mi yolladı?
Eğer postu deldirtmek istemiyorsan beni iyi dinle. Belki seni kurtarabilirim. Ama parayı benimle paylaşmalısın. Bunun için de garanti isterim.
MONETERO'NUN KÖTÜ TALİHİ DEĞİŞİYORDU...
Çok iğrenç ama ilginç bir önerin var.
Garantiye gelince, sana altının yerini gösterebilecek bir şeyin yarısını verebilirim.
BUNLARI SÖYLERKEN BOYNUNDAKİ GÜMÜŞ MADALYONU İKİYE BÖLDÜ VE YARISINI SAHTE RAHİBE UZATTI.
ZAMAN AZDIR. AMA MONETERO DURUMUNU KISACA ANLATARAK GREENFIELD'İN GÜVENİNİ KAZANMAYA ÇALIŞIR.
Pekâlâ. Şimdi seni nasıl kurtarabileceğimi söyleyeyim. Beni iyi dinle.

MONETERO'YU KONUŞTURAMAYACAĞINI ANLAYAN BARNETT SABAHA KARŞI İNFAZ MANGASINI HAZIRLADI.

CLAYTON DA HAZIRLIKLARI DİKKATLE İZLİYORDU...

MONETERO YANLARINDAN GEÇERKEN SON TEHDİDİNİ SAVURDU...
Barnett, ben ölür ölmez sen de kendi çukurunu hazırlat.

ANSIZIN BİR ŞEY CLAYTON'UN DİKKATİNİ ÇEKTİ.

HAYDUTUN BOYNUNDAKİ MADALYONUN YARISI YOKTU...

Zafer yaklaşırken askerleriyle beraber . . .

zi değiştirdik. Akşehir'den ayrılıp Şuhut (Afyon) kasabasına geldik. Bir gün sonra Şuhut'tan Kocatepe'nin güneybatısındaki çadırlı ordugâha gittik. 26 Ağustos'ta Kocatepe'de bulunuyorduk.

Sabah saat 5.30'da topçularımızın ateşleriyle saldırı başladı.

Başkomutanlık Savaşı

26 ve 27 Ağustos günlerinde, Afyonkarahisar'ın güneyinde bulunan Yunan cephelerine düşürdük. Kaçan düşman ordusunun büyük bir kısmını Aslıhanlar yöresinde çevirdik. 30 Ağustos'ta, büyük bir meydan savaşı yaptık. Düşmanın ana gücünü yok ettik. Başta Yunan Başkomutanı Trikopis olmak üzere, birçoğu da tutsak oldu.

31 Ağustos günü, ordularımız Izmir'e doğru kaçan düşman kuvvetlerini kovalamaya başladılar. Onlara: "Ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!" emrini verdim.

Ordularımız, 9 Eylül 1922 günü Izmir'deydi.

Her evresiyle düşünülmüş, hazırlanmış, yönetilmiş ve zaferle sonuçlanmış olan bu savaşlar, ordularımızın ve subaylarımızın eşsiz yiğitliğini yeni bir örneğini verdi. Bu yiğitliği yaratan bir ulusun çocuğu ve onun yiğit ordusunun Başkomutanı olduğum için sevincim ve mutluluğum sonsuzdu.

Cepheye Gidiş

GEREKLİ hazırlıkları yaptıktan sonra, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ile 12 Ağustos 1921 günü Polatlı'da cephenin çalışma yerine (karargâha) gittim.

Cephede hemen gerekli düzenlemeleri yaptım.

Düşman ordusu, 23 Ağustosta üstümüze doğru ilerlemeye başladı. Savunma çizgimizin birçok yerlerini geçtiler. Kanlı savaşlar oldu. Düşman karşısında yeni kuvvetler yerleştirdik, savunmamızı arttırdık.

Savaş, çok geniş bir cephe üzerinde oluyordu. Sol kanadımız, Ankara'nın yakınına değin çekildi. Ordumuzun yönü batıya doğru iken güneye çevrildi. Yer yer geri çekiliyorduk. Bunda da bir sakınca yoktu. Ben şu düşüncedeydim:

Savunma çizgisi (hattı) yoktur, savunma alanı vardır. O alan bütün yurttur. urdun her karış toprağı, yurttaşların kanıyla ıslanmadıkça, düşmana bırakılamaz. Onun için, küçük büyük her birlik, savunulan yerden (mevziden) atılabilir ama küçük büyük her birlik, durabildiği noktada yeniden düşmana karşı cephe kurup savaşı sürdürür. anındaki birliğin çekilmek zorunda kaldığını gören birlikler ona uyamaz. Savunulan yerde (mevzide) sonuna değin dayanmak ve direnmekle yükümlüdür.

İşte bu kurala göre, her alanda en büyük özveriyi gösterip düşmanı yıpratarak sonunda onu saldırı gücünden yoksun bir duruma getirdik.

Önce Sakarya ırmağının doğusunda bulunan Yunanlıların sol kanadına, daha sonra cephenin önemli yerlerine saldırdık. Düşmanı yendik ve geri çekilmek zorunda bıraktık.

13 Eylül 1921 günü, Sakarya'nın doğusunda düşmandan hiçbir iz kalmadı.

Mareşal Gazi Mustafa Kemal Paşa. . .

Geceli gündüzlü, yirmi iki gün aralıksız süren büyük ve kanlı Sakarya Savaşı, Kurtuluş Tarihi'mize parlak bir sayfa daha ekledi.

Büyük Millet Meclisi, Sakarya Zaferi üzerine bana *Mareşal* aşaması (rütbesi) ile *Gazi* ünvanını verdi. (*)

Fransızlarla Görüşmeler Ve Ankara Anlaşması

SAKARYA Savaşı'ndan sonra Fransızlarla görüşmelere başladık.

Fransız Hükümeti, eski bakanlardan Bay Franklen Buyon'u Ankara'ya göndermişti. Buyon'la evimde özel olarak uzun uzun konuştum. Kendisine *Ulusal Ant'a* (Misakı Millîye) bağlı olduğumuzu, bağım-

(*) Atatürk'ün o zamana değin bir askerî rütbesi yoktu. Osmanlı Devleti'nce verilmiş olan bütün rütbeler, yine Osmanlı Devleti'nce geri alınmıştı. (A.K.)

sızlık için savaştığımızı bildirdim. Anlaşmanın bu çerçeve içinde yapılmasını önerdim.

O da bana Sevr Anlaşması'ndan söz etti.

Buyon'a Sevr Anlaşması'nı tanımadığımızı söyledim.

Görüşmemizi Ulusal Ant'ın ilkeleri üstünde sürdürdük. Ant'ın maddelerini baştan sona değin birer birer görüşüp tartıştık. Buyon'un, üzerinde en çok durduğu madde, yabancı devletlere verilmiş olan ayrıcalıkların (kapütülasyonların) kaldırılması, bağımsızlığımızın tam olarak tanınması ile ilgili olanıydı.

Kendisine bağımsızlığımızı zedeleyen hiçbir anlaşmayı kabul edemeyeceğimizi söyledim. Ve bağımsızlıktan ne anladığımızı da şöyle açıkladım:

Tam bağımsızlık demek, elbette siyasa, maliye, iktisat, adalet, askerlik, kültür... gibi her alanda tam bağımsızlık ve özgürlük demektir. u saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir."

Fransız temsilcisi Bay Franklen Buyon, bu konudaki duyarlığımıza saygılı göründü. Günlerce süren görüşmeler ve tartışmalardan sonra, 20 Ekim 1921 tarihli *Ankara Anlaşması*'nı imzaladık.

Ankara Anlaşması ile, siyasal, ekonomik, askerî ve öteki alanlarda, bağımsızlığımızdan hiçbir şey yitirmeden, Adana ve Antep dolaylarını Fransızlardan kurtardık.

Bu anlaşmanın bir başka önemli yanı da şudur: Ulusal isteklerimiz, Batılı düşman devletlerden biri tarafından ilk kez kabul edilerek onaylandı. Bu nedenle Ankara Anlaşması, Kurtuluş Tarihimiz'de önemli bir gelişme olarak değerlendirildi.

Akşehir İstasyonu'nda komutanlarla...

ra'dan ayrıldım. Bu ayrılışımı gizli tuttum. Birkaç arkadaşım, ben Ankara'da imişim gibi hareket edeceklerdi. Dahası, benim Çankaya'da bir çay şöleni vereceğimi de gazetelerde yayımlattıracaklardı. Bunun için cepheye trenle gitmedim. Otomobille Koçhisar üzerinden Konya'ya gittim. Orada da gelişimin gizli tutulmasını sağladım.

20 Ağustos günü öğleden sonra Akşehir'deydim. Kısa bir görüşmeden sonra, Batı Cephesi Komutanı Ismet Paşa'ya, 26 Ağustos sabahı düşmana saldırmasını emrettim.

26 Ağustos 1922'de Düşmana Saldırdık

20/21 Ağustos gecesi, Genelkurmay Başkanı, Batı Cephesi Komutanı ve ordu komutanlarıyla saldırının nasıl yapılacağını, harita üzerinde yeniden görüştük.

Saldırımız, bir baskın biçiminde yapılacaktı. Yürüyüşler gizlice ve geceleri olacaktı. Düşmanın en ufak şeyden haberi olmayacaktı.

24 Ağustos'ta, çalışma merkezimi-

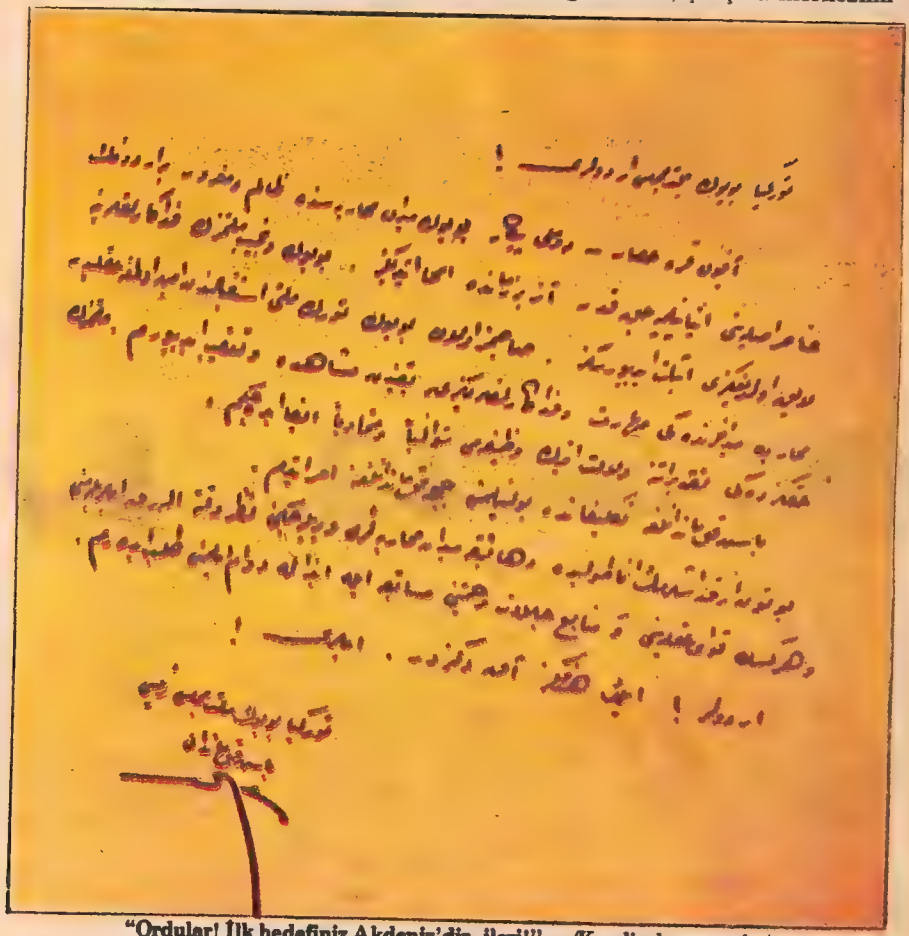

"Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!" (Kendi el yazısıyla.)

SERÜVENSEVER FENİKELİLER

Fenikeliler, Kıbrıs'tan Küçük Asya boyunca ilerlediler ve bütün bu kıyılardaki halklar ve uluslarla her türlü ticaret ilişkileri kurdular. Yerleştikleri yerlerden biri de Sardunya adasıydı .

FENİKELİLER, Kıbrıs'tan sonra Küçük Asya boyunca ilerlediler, ne var ki, bu kıyılara yerleşmek akıllarından geçmedi. Rodos adasına vardılar. Ada, ticaret ilişkileri bakımından Akdeniz'de gerçek bir kilit noktasıydı.

Ardından batıya doğru açıldılar, **Kithira** (Cerigo) adasına uzandılar, İtalya kıyılarına da yerleşmediler. Nedeni, oraların gerçek bir yoksulluk içinde olmalarıydı. Sicilya'nın bazı kesimlerinde küçük ticaret limanları kurdular, o kadar.

Malta'ya, bakır ve kurşun madenleri bakımından çok zengin Sardunya adasına yerleştiler. Balear takımadalarından ve Pantellaria'dan sonra gide gide İspanya'ya vardılar. İberia yarımadasında, **Tharsis**'te (bugünkü Endülüs) zengin gümüş yatakları buldular. Yunanlıların **Tartessos** diye andıkları **Guadalquivir** ırmağı gemileri gümüş madeni yataklarına dek götürüyordu. Bu gümüş zenginliği, dönemin ticaret dünyasında ilginç bir canlılık yarattı. Fenikeliler **Gadès** kentini kurdular burada.

Cebelitarık'ın ötesine geçtiler. Afrika kıyılarında **Tingis** (Tanca)'yı kurdular ve Fas yörelerini uğrak edindiler.

Fenikeliler, daha sonra nerelere ve hangi ülkelere gittiler? Bilinmiyor. Belki İspanya'daki **Galisia**'ya, oradan da Britanya adalarına kadar da uzandılar. Tarihçi Herodot'a bakılırsa, Fira-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

vun Nechao, Fenikeli denizcileri M.Ö. VII. yüzyılda yeni ülkeler keşfettirmek için Kızıldeniz'den başlayan büyük bir sefere çıkarmıştı. Yola çıktıklarından üç yıl sonra Cebelitarık Boğazı'ndan Akdeniz'e girmişler. Afrika'nın çevresini dolaşmışlardı böylece.

SIRA KARTACALILARDA

FENİKELİLERDEN sonra sıra, Kartacalılarındır. Yurtlarını, M.Ö. 813'te, günümüzdeki Tunus, yakınlarında kurmuşlardı. Giderek Fenikelilerin yerini aldılar ve onların izinde

Hanon'un filosu, M.O. 470 yılında Cebelitarık'tan sonra güneybatı yönünde ilerlemiş ve Senegal'e ulaşmıştı.

yürüyüp onlar gibi birçok sömürgeler kurdular.

Hanon, Kartacalı bir askerdi. Keşifler tarihindeki ilk yolculuğun onun tarafından yapıldığı bilinir. M.Ö. V. yüzyılda Batı Afrika kıyılarına yollanan bir filoya komuta etmişti. Giderken yanında 30 bin göçmen de götürüyordu. Bunlarla Afrika kıyılarında bir Kartaca sömürgesi kurmakla görevlendirilmişti. Gemilerinin her biri 50 kürekliydi ve buyruğundaki toplam gemi sayısı altmıştı.

Hanon'un filosu M.Ö. 470 yılında **Melita** (Malta) limanından hareket etti. Cebelitarık'tan sonra **Lixos** ağzı önünden geçip güneybatı yönünden kıyıyı izledi, **Bojadur** burnunu döndü. Bu bölgeye bir kısım göçmen bıraktı. Giderek Senegal'e ulaştı.

Hanon'un gemileriyle girdiği ırmak, timsahlar ve suaygırlarıyla kaynaşıyordu. Irmak yolculuğu pek uzun sürmedi, yeniden Cerne adasına döndü, kıyının bu kez güney yakasından yoluna devam etti. Vardığı yer, ormanlık, sıcak ve yerleşik bir bölgeydi.

Hanon buradan nereye gitti, yolunu nerelere düşürdü? Bilgimiz dışında kalıyor. Geride kalan yazılı belgelerine bakılırsa; Hanon ağzından duman ve ateşler çıkan bir dağ görmüştü. **Goril** diye andıkları insanlara rastlamıştır. Bütün bunlar; Hanon'un birincisinde Cameron kıyılarına, ikincisinde de Guinea'ye dek uzandığını kanıtlamaktadır bize.

Hanon'un nasıl ve hangi yolları izleyerek döndüğüne gelince... Hikâyenin orası bugüne kadar hep karanlıkta kalmıştır.

YUNANLILAR SAHNEYE GELİYOR

ESKİ Yunanlılarda sistematik coğrafya, ilk kez M.Ö. VI. yüzyılın başında Miletli **Hekataios** tarafından kuruldu. Hekataios'un yazılarının büyük bir bölümü yitip gitmiştir ama bugüne dek ulaşmış olanları, onun coğrafya bilgisi üzerine yeterince aydınlatmaktadır bizi. En önemli eseri, dünyamızın

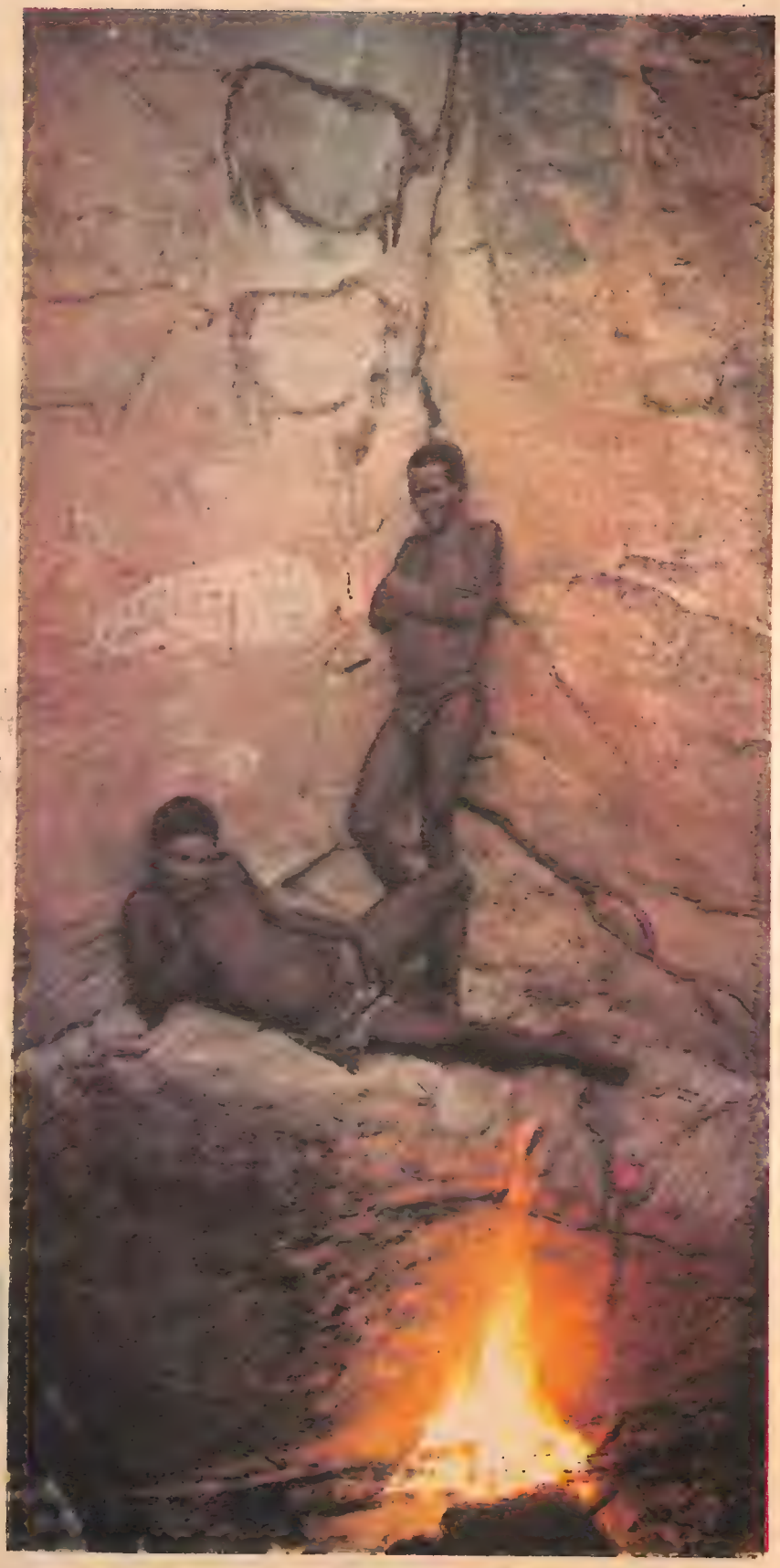

Kartacalılar Afrika kıyılarına vardıklarında karşılaştıkları görünüm büyük bir ilkellikten başka bir şey değildi.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

tasvirini yapan **"Periodus"**tur. Akdeniz kıyılarının ötesinde, bilinen bütün dünyayı da içermektedir. Biri Asya'yı, öbürü Avrupa'yı gösteren iki bölümden meydana gelmiştir. Doğduğu ülkesini coğrafyası için odak noktası diye almış, önce bütün Akdeniz kıyılarını, Yunanistan'dan **Tartaessos**'ya kadar ayrıntılarıyla anlatmıştır.

Hekataios; İtalya kıyılarını, Korsika'yı, Sardunya ve Elbe adalarını yakından biliyordu. Ardından Karadeniz'i anlatmıştır. Asya'da, Hind'e kadar çeşitli bölgeleri ve buradaki insanlarını tek tek ele almıştır.

Mısır'ı da yakından görüp anlatan Hekataios'tan sonra o dönemlere ait coğrafya bilgilerimizi borçlu olduğumuz kişi, Halikarnaslı (Bodrum) **Herodot**'tur. M.Ö. 484'de Anadolu'da doğmuştur, tarihçi olmasının yanında büyük bir gezgindir de.

Herodot'a göre, dünya çevresi, sularla kaplı bir **"disk"** değildi. Dünyamızın bir çok yöresi gezilip görülmemişti ve bu noktada bu denli bir yargıya varmak, doğru olamazdı. Herodot'un varsayımına bakılırsa,

Hanon'un vardığı yer, ormanlık, sıcak ve yerleşik bir bölgeydi.

1— Ünlü Atinalı Filozof Sokrat, 2— Zafer Tanrıçası Nike, 3— Tanrılar tanrısı Zeus, 4— Bilgelik tanrıçası Atena, 5— Büyük İskender, 6— Bir Yunan vazosu, 7— Yunan Tiyatrosu, 8— Bir Yunan savaşçısı, 9— Deniz tanrısı Poseidon, 10— Miken'lerin Truva'yı ele geçirmelerini sağlayan Tahta at, 11— "Dünyanın yedi harikası"ndan biri olan Rodos Heykeli.

Ünlü Tarihçi **HERODOT.**

Kırmızı ile gösterilen alanlar, Yunanistan ve kolonilerini gösteriyor.

Afrika kıtası denizlerle çevriliydi ve bu kıtayı Fenikeliler denizden dolaşmışlardı.

Herodot cofrafyasında en ilginç yeri, İskit ülkesi alır. Yüzyıllar boyu İskitler ve ülkeleri üzerine tek bilgi kaynağı, Herodot'un tarihi olmuştur. Yazar da burada yaşamıştı. Daha sonra, 450 yıllarında, **Olbia** sömürgesine gelmişti. Şöyle anlatıyordu:

"İskit ülkesi, kare biçimindedir. Her kenarı 20 yolculuk günü uzunluğundadır. batıda İstros (Tuna) ırmağının aşağı kaynağı, güneyde Pont-Euxin (Karadeniz), doğuda da Meotides bataklığı (Azak denizi) ve kuzeyde yabancı insanların yaşadıkları topraklar bulunur".

Herodot'un anlattıklarına göre, buralarda ırmaklar pek çoktu, özellikle **İstros**, dünyamızın en büyük ırmağıydı, bir delta üzerinde bir çokkollarla denize ulaşıyordu. Tyras (**Dniestr**) da ülkenin kuzeyinde bir gölden çıkıyordu. Bölgenin bir başka büyük ırmağı Borysthene (**Dniepr**) idi. Nil gibi büyüktü, balık bakımından zengin ve boldu. Daha doğuda Tanais (**Don**) bir gölden çıkıyor, Meotides bataklığına dökülüyor, yitip gidiyordu.

Güney Rusya iklimi, **"Çok şiddetliydi ve sekiz ay aralıksız soğuklar egemendi. Irmaklar ve kıyılarındaki sular donuyordu. Kırım İskitleri arabayla boğazı geçiyorlardı. Ülkenin kuzeyinde çok kar yağıyordu, bu yüzden oturup yerleşeni yoktu."**

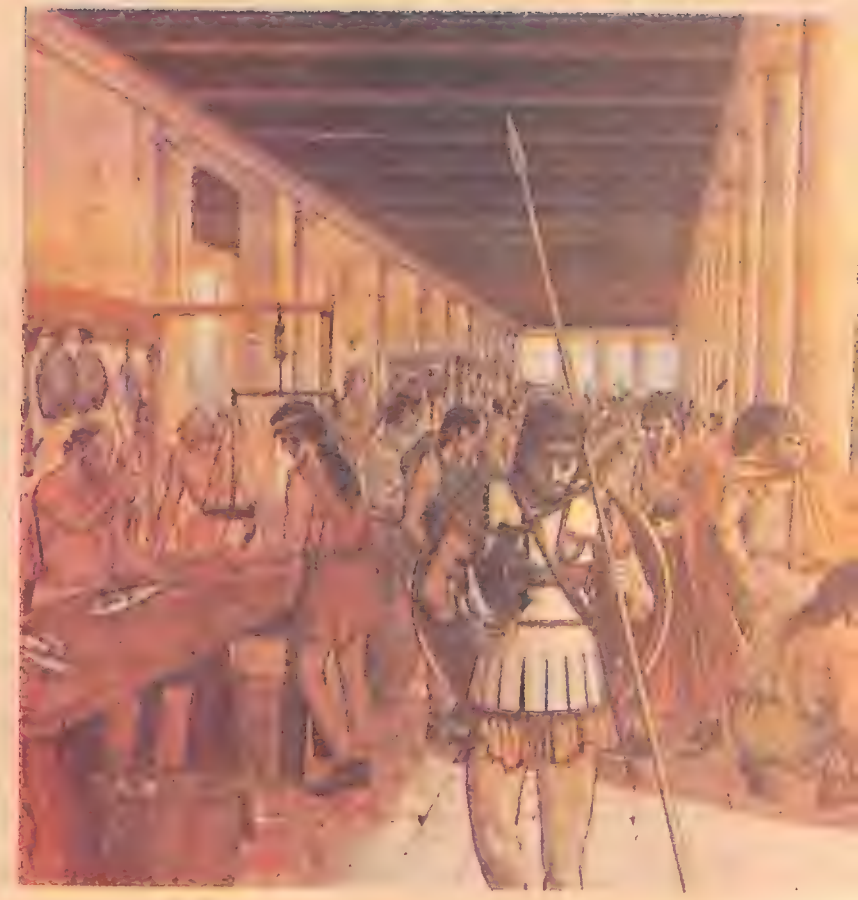

Kent kuruculuğu konusunda olağanüstü yeteneklere sahip olan Yunanlılar, İtalya kıyılarını, Korsika'yı, Sardunya ve Elbe adalarını da birer ticaret merkezi durumuna getirmişlerdi.

HİND'DEN PENCAP'A

YAZARIMIZA göre, Hind'den sonrasında Asya kıtasında yerleşik bir düzen yoktu. İklim çok sıcaktı, arazi kumlarla kaplıydı. Ganj vadisi, güney ve doğu Asya ülkeleri bu çağlarda bilinmediğiden, Pencap'ın doğusunda kalan Tar bölgesi için Herodot'un dedikleri doğru olabilir.

Herodot, İran ve Küçük Asya üzerine geniş bilgi verir. Arada **"İyi yürüyen bir insan Akdeniz'den Karadeniz'e kadar beş günde varabilir"** yollu abartmaları da yok değildir, tabii.

Çağdaşları, Kafkas dağlarını dünyanın en yüce dağları bellemişlerdi. Herodot da onları izler, karşı çıkmaz. Mezopotamya, Dicle ve Fırat'ın kaynak bölgelerini gerçeğe çok yakın aktarır. Onun için, dünyanın en güney ülkesi, Arabistan'dır.

Mısır'a gelmiş, gezmiş ve görmüştür. Kızıldeniz'i okurlarına tanıtır: **"Bir gemi Süveyş'ten Babülmendeb'e 40 günde varabilir ve aynı adı taşıyan boğazdan yarım günde geçebilir."**

Nil ırmağının kaynak noktasını kimsenin görmediğini ileri sürer.

Kuzey Afrika kıyılarından Libya ile ilgili kişisel bilgisi vardır. **"Libya birbirinden açık bir biçimde değişik üç bölgeye ayrılır"** der ve ekler: **"Birincisi, kıyıdaki yerleşme bölgesidir. İkincisi, daha güneyde insanların yaşayamadığı bölge, üçüncüsü, en güneydedir ve canlı hiçbir varlığın olmadığı bölgedir.'"**

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Çöller bölgesinde birçok vahayı anar. Bu vahalara **"Yağmur hiç yağmaz. Bu nedenle de evler tuzdan yapılır"** diye yazar. Çöl insanının başlıca besini, hurmadır.

Libya'nın günevindeki dağınık vahalarda yaşayan insanlardan da uzun uzun söz eder ayrıca. Gerekli bir çok bilgi verir. Hatta bu insanların çölü geçip daha güneyde ormanlarla kaplı ve mavi göllerin bulunduğu bölgelere kadar gittiklerini, buralarda küçük boylu, kara derili insanların yaşadıklarını **"gözleriyle görmüş olduğunu"** açıklar.

Herodot'u izleyenlerden biri ünlü bilge Sokrates'in öğrencilerinden **Xenephon** (Ksenefon), öbürü de **Ctesias**'dır.

Xenephon'a coğrafya keşifleri tarihinde yer verdiren olay, Mezopotamya ve Doğu Anadolu'yu güneyden kuzeye, Basra Körfezi'nden Karadeniz'e kadar yolculuk edip bu bölgeler üstüne bizlere bilgi vermesidir. Xenephon, M.O. 401 yılında **Lydia** Valisi Kyrus'un, kardeşi büyük kral **Artexerxes** (Artakserkses)e karşı düzenlediği sefere katılmıştır. **Kyrus**, Mezopotamya'da **Kunuksa**'da yenildi ve öldü. Xenephon. bir bölük Yunanlı askerle birlikte bu kentten öbürüne gide gide Karadeniz kıyılarına vardı ve oradan da anavatanına erişti, Xenephon Zap ırmağından kuzeye doğru çıkmış, Dicle'ye varmış ve doğu kıyısından yolunu sürdürmüştü. Bitlis, Muş ve Malazgirt yakınlarından geçti, Aras ve Çoruh vadilerine indi. Bu, bütün Doğu Anadolu'yu karış karış gezdi anlamını taşımaktadır.

Bu yollar boyunca yeri geldi, yerli halk ve askerlerle de savaştılar. Sonunda karlı dağları aşıp Trabzon'a, dolayısıyla Karadeniz'e vardılar. Bundan sonrasında yollarını karadan sürdürmek gerekiyordu. **Kotyora** sömürgesine ulaştılar, sağladıkları gemilerle yolculukları bu kez denizlerde sürdü. Yazarımız, bu yolculukları sırasında gördüklerini ve başlarından geçenleri gerçekçi bir yaklaşımla anlatmış, yıllar sonrası için geriye sağlam belgeler bırakmıştır.

HEM HEKİM, HEM GEZGİN

AŞAĞI yukarı Xenephon, ile aynı çağlarda yaşamış olan **Ctesias**, bir hekimdi. Kral **Artaxerxes**'in hizmetinde çalışmış, birlikte Kunaksa savaşına katılmıştır. Ülkesi Yunanistan'a döndükten sonra, yazdıkları, özellikle İran'ı ve Hindistan'ı içermektedir. Yazılarının birçoğu yitirilmiştir fakat Hind üzerine aktardıkları, bu ülke ve halkını tanıtan ilk kitap olarak bilinmektedir.

Yazarımızın yazdıklarının büyük çoğunluğu halk söylencelerine dayanır. Bu yüzden bilimsel değeri tartışmaya açıktır.

"Hind, büyük bir ülkedir" der. **"Burada yaşayan insanların sayısı, dünyanın geri kalan bölgelerindeki insanların sayısı kadardır. Hiç yağmur yağmaz buraya. Su, Indus'tan sağlanmaktadır. Bu ülkede yaşayanlar arasında köpek başlı ve dağlık bölgelerinde yaşayan elleriyle ayaklarında sekizer parmak bulunan insanlar vardır. Bu insanların kulakları da uzundur. Karaderili ve kısacık boylu Pigmeler de burada yaşarlar. Boyları ancak 1.5-2 ayak uzunluğundadır. Ne var ki, bunların saçlarıyla sakalları yerlerde sürünecek kadar uzun olur. Bu kısacık boylu insanlar ok atmada çok ustadır. Kral, bunlardan 3 bin kadarını hizmetinde tutar.**

Hayvanlar içinde en büyüğü fillerdir. Büyük ağaçları köklerinden sökebilen bu hayvanlar savaşlarda düşman üzerine yü-

Heredot, Mısır'a da gelmiş, gezmiş ve görmüştür. Heredot'un anlattıklarına göre, buralarda ırmaklar pek çoktu. Bunların başında Nil geliyor ve yöreye hayat veriyordu.

rür, bütün korunaklarını yerle bir ederler.

Bir başka hayvan da yabanıl eşektir. Bir at büyüklüğündedir ve alnında uzun bir boynuzu olur. İndus ırmağında boyları 5 metreyi bulan yılanlar kaynaşır. Bunlar büyük dişlere sahiptir. Gündüz suda saklanır, geceleri suyun dışına çıkıp başka hayvanlara saldırır. Irmaktan su içen develeri beklenmedik bir anda bastırıp suyun içine çekerek yerler.

Bu yılanı yakalar, güneşte yağlarını eritirler. Bu yağlar, sonradan savaşlarda düşmana karşı silah diye kullanılır, yangın çıkartır atıldığı yerde."

BÜYÜK İSKENDER'DE KAŞİFTİ

GEÇMİŞİN bir döneminde Büyük İskender'in çıktığı seferler, insanlığın ufuklarını alabildiğine genişletmişti. İskender'in gittiği ülkelere tarihçileri, bilgeleri ve bilim adamlarını da yanında götürmesi, yapılan keşif gezilerine çok değişik bir yön çizdi. Gerek İskender komutasında ve gerekse onun yerine geçen komutanların ardından giden Yunanlılar;

İskender, çok genç olmasına karşılık güç ve atılım coşkunluğuyla doluydu. Bir ordu kurmuş ve Teb kentini ele geçirmişti. Babası Filip II.'nin yaptığı bütün antlaşmalara bağlı kaldı. Bir çoğunu yeniledi.

Bunun üzerine Korent'teki Yunan kentlerinin temsilcileri, İskender'i Yunanlıların en büyük önderi ilân ettiler.

İskender, sınırsız bir imparatorluk kurma düşleri içindeydi. Pers İmparatoru Darius'un kızıyla evlendi.

Ölüm, büyük düşünü gerçekleştirmesine engel oldu ancak. (M.Ö. 323)

M.S. II. yüzyılda İskenderiyeli bilgin Ptolemaeus (Batlamyus), yeryüzü üzerine bilinenleri bir araya toplayarak yazdığı eserlerde ve yaptığı haritalarda İngiltere adalarından Basra körfezine, Tuna havzasından Afrika'ya kadar uzanan bölgeleri içeriyordu.

Hindistan'ın uzak köşelerinden Afrika'nın içlerine dek uzandılar. Hatta bu dönemde bazı Yunanlı tacirlerin kara ve deniz yoluyla **"İpek ülkesi"** diye bilinen Çin'e ulaştıkları da gerçektir.

Bir süre sonra ROMA İmparatorluğu, eski yunan'ın yerini aldı. Roma orduları Afrika'nın kızgın çölleriyle Almanya'nın karanlık ormanları arasındaki toprakları çiğnerken, teknekleri Akdeniz'in mavi sularının dışına çıkarak kuzey denizlerinde, İskandinav ülkelerine doğru yelken açtı.

M.S. II. yüzyılda İskenderiyeli bilgin **Ptolemaeus,** yeryüzü üzerine bilinenleri bir araya toplayarak yazdığı eserlerde, İngiltere adalarından Basra Körfezi'ne, Tuna havzasından Afrika'ya, Hazar denizi dolaylarından Orta Asya'ya kadar uzanan bölgeleri içermişti.

İlk çağlardan gelen bu geniş bilgi hazinesinin Batı'ya ulaştıktan sonra dağılıp önemsenmemesi üzücüdür. Asıl üzüntü veren nokta, Ortaçağ Avrupası'nın eski Yunanlılara kıyasla dünyamız konusunda çok yanlış ve gerçekten uzak bilgilere sahip oluşlarıdır. Pitagorcular, daha milattan önce, cisimlerin merkeze doğru bir çekim kuvvetinin etkisi altında hareket ettiğini, uyum kanunu dolayısıyla dünyanın yuvarlak olması gerektiğini ileri sürmüşlerdi. **Platon** (Eflatun), **"Phaedo"** adlı eserinde, dünyanın yuvarlıklığına işaret etmiş ve bunu Tarentumlu **Archytas** (Arkitas)'ın (M.O. 379) yaptığı incelemelere bağlamıştı.

Aristo ve **Eudoxus** (Odohsus-M.Ö. 355) ise, dünyanın yuvarlaklığını yeryüzünün ay üzerindeki gölgesinin yuvarlak oluşu, ufuk çizgisinin eğri görünüşü, uzaktan gelen bir geminin önce yelkeninin, sonra gövdesinin görünmesi gibi birtakım bilimsel temellere oturtmaya çalışmışlardı.

Sisamlı **Aristarchus** (M.Ö. 280), **Hipparchus** ve **Anaxagoras,** "dünyanın güneş çevresinde döndüğünü" öğrencilerine anlatmışlardı. Yeryüzü alanının öl-

Bazı yunanlı tacirler, kara ve deniz yoluyla "İpek Ülkesi" diye bilinen Çin'e bir çok seferler düzenleyerek ulaşmışlardı.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

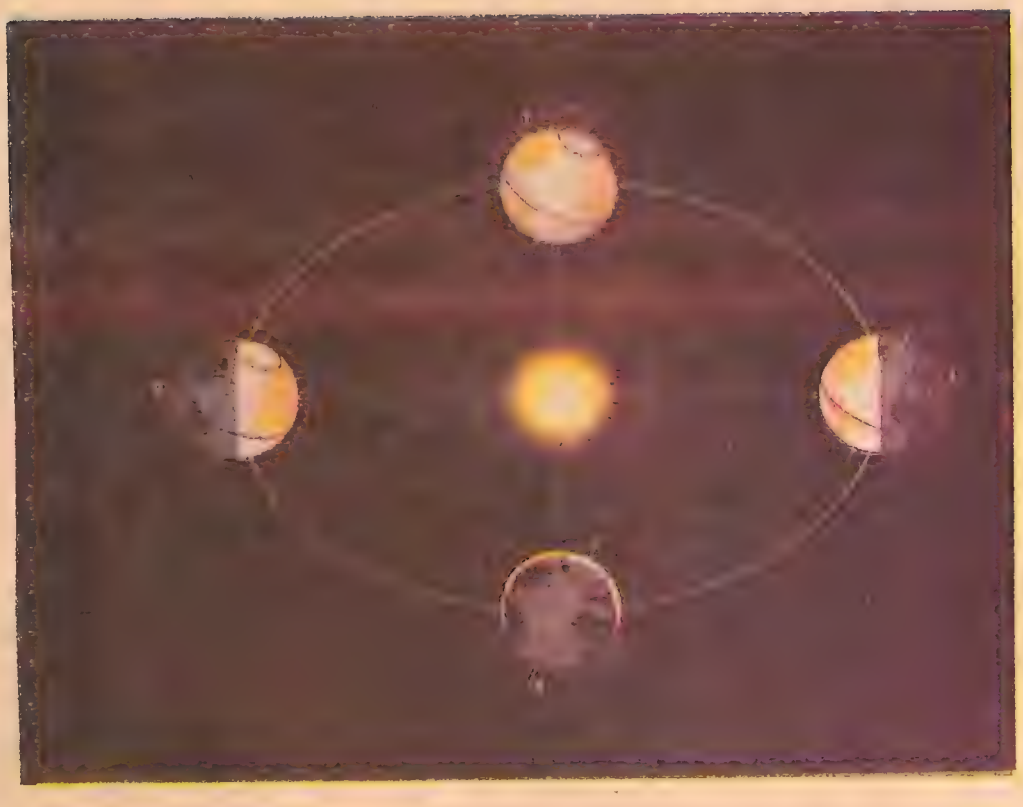

Sisamlı Aristarchus (M.Ö. 280) ve daha bir çok bilginler, "dünyanın güneş çevresinde döndüğünü" öğrencilerine anlatmışlardı.

çülmesi ile ilk uğraşan da **Dicharchus** (M.Ö. 320) olmuştu ve başladığı çalışmalarını **Poseidonius** ve **Eratosthenes** (M.Ö. 276-196) sürdürmüşlerdi. Amerika kıtasıyla Atlantik ve Pasifik okyanuslarının varlığından habersiz olmasına karşılık, Eratosthenes, dünya çevresini 40.000 kilometre hesaplamıştı. Gerçek ölçü, 40.003.423 kilometredir.

Malluslu **Crates** de İsa'nın doğumundan yüzelli yıl önce, o zaman bilinen ve varsayılan biçimleriyle ilk küreyi yapmıştı.

GERİLEME DÖNEMİNDE

YÜZYILLAR geçtikte Avrupa geriledi ve ve bâtıl inanışlar uçurumuna sürüklendi. Ortaçağda, dünyanın bir tabak gibi düz ve evrenin merkezi olduğuna inanıyorlardı insanlar. Eski Yunan'ın gerçekçi ve bilimsel tutumu nasıl olmuştu da yerini bu denli karanlık görüşlere bırakmıştı?

Barbar Carmen boyları, Orta Avrupa'dan geçerek bütün güçleriyle, İtalya üzerine yüklendiklerinde çağın çeşitli kültür hazinelerinin yanı sıra, pek çok coğrafya belgesi de yitip gitmişti. Bunlar arasında kara ve deniz yolları için hazırlanmış, limanları, adaları, kentleri, su geçitlerini ayrıntılı açıklamalarla gösteren el kitaplarıyla o güne kadar toplanmış türlü bilgi kaynakları da vardı. Kilisenin dar görüşünün Avrupa'da yayılmaya başlamasıyla, dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlayan ve buna benzeyen daha birçok coğrafya ile ilgili kuramların öğretilmesi, tartışılması hep yasaklanmıştı.

Kültür ve bilim düzeyinin alçalması sonucu, yalnızca bilinen gerçekler bir kenara itilmekle kalmamış, bunların yerine hiçbir temele dayanmayan inançlar yerleşmişti. Avrupa, geçmişin bilgin coğrafyacılarının izinde gideceği yerde, tam anlamıyla boş inançlara saplanmış, haritalar, dünyanın bilinmeyen köşelerinde yaşadıkları sanılan garip yaratıkların (başsız ya da hayvan başlı insan, iki başlı çocuk v.b. gibi) resimleriyle doluştu.

Bu çağda yeryüzü coğrafyası İncil'de tanımlanan biçime olduğu gibi uydurulmuştu. Kudüs, dümdüz olduğu sanılan dünyanın merkezi idi. Bu kutsal kent için İncil'de, "...**Tanrı dedi ki,**

Ortaçağda denizci ulusların başında Normanlar (Viking'ler) geliyordu. Bu kavimden olanlar açık denizlere büyük bir gözüpekilikle açılmışlar, bilinmeyen'e doğru ilerlemişlerdir.

işte Kudüs kenti... Ve burasını yeryüzündeki bütün ülkelerin ve ulusların ortasına yerleştirdi."

Saint Cosman Indicopleustes'in Hindistan'a yaptığı yolculuktan sonra **"...dinimize olan inancımızı artırmadıkça dünyayı tanımanın bir yararı yoktur"** diye yazması, çağın dar görüşüne somut bir örnektir. Yazar, yolculuklarında gördüklerini bütünüyle İncil'in çerçevesi içinde şekillendirmişti. Dünyanın biçimi ve ölçüleri İncil'e uyuyordu. Evren, üst bölümü kemer gibi eğimli, uzunca bir kutuydu. Bu kutunun tabanında üç büyük kıtasıyla (Avrupa, Asya ve Afrika) dünya uzanıyordu. Asya üzerinde kutsal Ararat Dağı yükseliyor, güneş, ay ve yıldızlar bu dağın çevresinde dolaşıyorlardı.

Ortaçağda keşişlerin yaptıkları haritalar da İncil'in tanımına uymaktaydı. Bunlarda, dünya dümdüz bir dilim gibi gösteriliyor, bu dilimin doğu ucunda **"Cennet"** şekilleniyordu. Bu cennet topraklarında, birinci kitapta (Genesis) sözü edilen dört kutsal ırmak akmaktaydı. Bazı haritalarda Ganj, Nil, Fırat ve Dicle, bazılarında da yalnızca Nil ve Tuna diye belirtilmişti bunlar.

Ortaçağlarda denizci ülkeler yok değildi. Normanlar bunların başında geliyordu. Bu kavimden olanlar, gemilerde omurga ve dümeni geliştirerek açık denizlere korkusuzca açılmışlardı fa-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

kat yeryüzünün tanınmasına sözgelişi bir Fenikeliler, bir Kartacalılar, Romalılar kadar katkıları olmamıştı. Bremenli **Adam**'ın Normanları anlatan yazıları, yazıldıkları dönemde önemsenmemiş ve kısa zamanda unutulmuştu.

MUHAMMED ve İSLAMLIK

EĞER tarihin bu döneminde Avrupa'yı içinde bulunduğu uykudan sarsarak uyandıran bir dış etken meydana gelmeseydi, Batı dünyasının girmiş olduğu dar ve karanlık boğazdan kendi kendine çıkması çok daha zor ve geç olacaktı. Avrupa'nın çok şeyler borçlu olduğu bu etken, **Hazreti Muhammet** ve İslâmlıktı.

Kuşkusuz, İslâm dünyasının peygamberi, Avrupa'yı içine girdiği komadan kurtarmak amacıyla hareket etmemişti. Hedefi, Arap kabilelerine doğru yolu çizmekti. Arap orduları, zamanla Muhammet'in yeşil bayrakları altında Mısır'ı ve Kuzey Afrika'yı fethetmiş, Suriye, Filistin, Anadolu, Rodos, Sicilya, Korsika, Güney İtalya, İspanya ve Fransa topraklarına kadar girmişti. Arapların dünya egemenliği, Büyük İskender'in kurduğu imparatorluktan çok daha geniş bir alana yayılıyordu.

İslâm dünyasında durum bütünüyle değişikti. VII. yüzyıldan başlayarak İslâm coğrafyacıları (Türk, Arap, İranlı, Berberî), yalnız büyük coğrafya keşiflerini içeren yolculuklar yapmakla kalmamışlar, Batı'da bağnazlığa gömülmüş coğrafya bilimine de yeni ufuklar getirmişlerdi.

İslâmlığın yayılması sonucu, coğrafya ufku her üç kıta üzerinde Büyük Okyanus'tan Atlas Okyanusu'na, Sibirya ormanlarından ve Rus steplerinden Hind Okyanusu'na ve Orta Afrika'ya dek yaygınlık kazanmıştı. Böylece, VII. vel X. yüzyıllarda İslâm ticareti hem karadan, hem denizden Çin'e ulaşmıştı ve muson rüzgârlarının yardımıyla Doğu Asya kıyıları ile Güney Asya arasında işlek deniz seferleri yapılıyordu.

İslâmlığın yayılması sonucu, coğrafya ufku, her üç kıt'a üzerinde Büyük Okyanus'tan Atlas Okyanusu'na kadar büyük bir yaygınlık kazanılmıştı. İslâm ticareti, hem karadan, hem de denizden Çin'e ulaşıyordu.

Bütün İslâm ülkelerinde kültür dili Arapça idi. Her yıl binlerce hacı adayı Mekke'yi ziyaret eder ve bu yolla çeşitli bölgelerden gelen uluslar ve halklar birbirleriyle ilişki kurardı. Başlangıçta İslâm dininin birdenbire yayıldığı bozkırlar ve çöl alanla-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Başlangıçta İslâm dininin birdenbire yayıldığı bozkırlar ve çöl alanlarında göçebe yaşamın egemen bir geçim biçimini oluşturmasıyla hac borcunun ödenmesi gereği İslâm ülkelerinde yolculuk etme hevesinin her yerden çok olmasını sağlamıştır.

rında göçebe yaşamın egemen bir geçim biçimini oluşturmasıyla hac borcunun ödenmesi gereği noktası ve özellikle pek çabuk genişleme yüzünden doğal ve insancıl çehresi farklı bölgelerin varlığı belki İslâm ülkelerinde yolculuk etme hevesinin her yerden çok olmasını zorunlu kılmıştır. İslâm hükümdarları, bazı doğal sorunların çözümü için seferler düzenlemeyi gönülden desteklerlerdi.

İSLAM KAŞİFLERİ

İSLAM dünyasının en parlak çağında bir çok keşif yolculukları yapılmıştır. 840 yılında imparatorluğun kuzeyinde keşifler yapmak üzere bir sefer düzenlendi. Yine aynı yıllarda **Süleyman** ve **İbn Vahab** adlarındaki iki Basralı tacir, deniz yoluyla Çin'e bir yolculuk yapmışlardı. IX. yüzyılın ortalarına doğru, bunlardan Süleyman'ın yazdığı bir kitap yayınlanmıştır ve Çin yolculuğu uzun uzun, ayrıntılarıyla anlatılmaktadır.

Yakubî, İslâm coğrafyacılarının en eskilerinden biridir. Gezgin olduğu kadar yazardı da. Yazdıkları 900 yılına doğru yayınlanmıştır. Doğuda ve batıda bir çok ülke gezmiş, kitabında, masaldan ve söylencelerden uzak durarak gerçekleri anlatmıştı.

Yolculuklarını 953 yıllarına doğru yapan **İbn Havkal,** aşağı yukarı bütün İslâm ülkelerini gezdi. Hepsi üzerine kitabında geniş bilgi veriyordu. Özellikle Semerkand ve çevresini, İslâm ülkeleri içinde en mutlu ülke olarak tanımlamıştı.

Bağdatlı **Mesudi,** aynı zamanda bilimselliği de olan bir gezgindi. Yazık ki, yazdıklarının önemli bir bölümü yitip gitmiştir. Bunların bir tür özeti sayılan ünlü eseri **"Al murûc al zeheb - Altın Çayırlar"** bugün elde kalabilen tek eseridir.

"Altın Çayırlar" dünyamızın en eski ulusları olan Yahudilerle Araplar üzerine geniş bilgiler vermekte; yanı sıra, Aral gölünü

Her yıl binlerce hacı adayı Mekke'yi ziyaet eder ve bu yolla...

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

karçay ile Dumlupınar karşısına değin olan yerde toplayacaktık. Düşmanın en can alacak önemli cephesi orasıydı.

23 Temmuz 1922 günü, Batı Cephesi'nin merkezinin (karargâhının) bulunduğu yer olan Akşehir'e gittim. Oradan Konya'ya geçerek incelemeler yaptım.

28/29 Temmuz gecesi, bütün ordu komutanlarıyla Akşehir'de bir saldırı planı üzerinde görüştük.

30 Temmuz günü, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ve Batı Cephesi Komutanı Ismet Paşa ile yeniden görüşerek, saldırının nasıl yapılacağını, ayrıntılarıyla belirledik. Ankara'dan çağırdığımız Savunma Bakanı Kâzım Paşa da 1 ağustosta Akşehir'e geldi. Savunma Bakanlığı'nın yapacağı işler de görüşülüp karara bağlandı.

Saldırıya Hazırlık Emri

BU çalışmalardan sonra, Ankara'ya döndüm. Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa, 6 Ağustos 1922'de ordulara gizli olarak saldırıya hazır olmalarını bildirdi.

Genelkurmay Başkanı ve Savunma Bakanı da Ankara'ya döndüler.

Ankara'da yapacağımız işler vardı. Bu saldırı emrinden Bakanlar Kurulu'nun haberi yoktu. Onlara iç ve dış durumları anlattım. Saldırının gerekçelerini açıkladım. Onlar da düşüncelerimi onayladılar.

Meclis'teki kimi milletvekilleri de, ordunun kıpırdayacak durumda olmadığı, düzenin bozulduğu yolundaki gerici propagandalarını artırmışlardı. Onları da saldırı konusunda aydınlattım. Meclis'e bilgi verdim.

13 Ağustos 1922 günü, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa, Cephe'ye gitmişti. Ben de üç gün sonra, Anka-

Gazi, Kocatepe'de...

Pontus Sorunu Ve Yeniden Çıkan Birtakım İsyanlar

KURTULUŞ Savaşı'nda bizi çok uğraştıran sorunlardan biri de *Pontus* sorunudur.

Rumlar, 1840 yılından beri Karadeniz bölgesinde eski Yunanlılığın diriltilmesine çalışıyorlardı. Birinci Dünya Savaşı sırasında bu çalışmalarına hız verdiler.

Ateşkes Antlaşması'ndan (Mondros) sonra, Rumlar bu bölgede bir *Pontus hükümeti* kurmaya kalktılar. Bu amaçla bir genel ayaklanma planı hazırladılar. Dağlara silahlı ve savaşçı kuvvetler çıkardılar. Önceleri 6-7 bin olan bu çetelerin sayısı, sonraları 25 bini buldu.

1920 yılı sonlarına doğru, Pontuscular çalışmalarını artırıp tehlikeli bir durum alınca, biz de sağlam önlemler aldık. Erzurum'da bulunan 15. Kolordu, Trabzon bölgesindeki Rum çeteleri tepelerken, Sivas'ta bulunan 3. Kolordu da çeşitli bölgelerde görülen çeteleri izlemekle uğraştı.

1920 yılı sonlarında, Sivas'ın kuzeyinde ve Yozgat'ta çıkan olaylardan başka, Zile, Erbaa (Tokat) yörelerinde, Yozgat'ın Çayönü bölgesinde birtakım serseriler isyanlar çıkardılar. 1921 yılı başlarında Kıçgiri aşireti ayaklandı.

Kuvvetlerimiz, bir yandan Pontusçularla uğraşırken, bir yandan da bu isyanları bastırmayı başardı.

Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa ile...

Meclis'te İkinci Bir Grup Kuruluyor

SAKARYA Savaşı'ndan sonra Ankara'ya geldim. Başkomutanlık dışında kalan öteki görevlerimle uğraşıyordum.

Aradan üç dört ay geçmemişti ki, Meclis'te olumsuz bir hava esmeye başladı. Birlik ve dayanışma yine bozuldu.

Bu havayı yaratanlar, Ingilizlerle yaptığımız özel bir anlaşma sonucu yurda dönen Malta tutuklularından birkaç milletvekili idi. Bunlara zamanla başka milletvekilleri de katıldı. Meclis'te, giderek tutuculardan oluşan ikinci bir grup ortaya çıktı.

Bunların yapmak istedikleri neydi? Savundukları anlamsız ve mantıksız görüşlerle Meclis'i karıştırmak, ordunun içgücünü (maneviyatını) kırmak istiyorlardı. Iki de bir de: "Nereye gidiyoruz? Bizi kim nereye sürüklüyor? Koskoca bir ulus, belirsiz, karanlık amaçlara sürüklenir mi?" gibi sorular soruyorlardı.

4 Mart 1922 günü, bu olumsuz havayı önlemek amacıyla Meclis'te şu konuşmayı yaptım:

"Baylar ordumuzun kararı saldırıya geçmektir. Ama bunun zamanı vardır. Hazırlığımızı tamamlamamız gerekir. Yarım hazırlıkla yapılan savaştan sonuç alınamaz.

Kurtuluş için, bağımsızlık için eninde sonunda bütün varlığımızla savaşarak düşmanı yenmekten başka çaremiz yoktur.

Sinir bozucu, ulusun ve ordunun içgücünü sarsıcı sözlerden sakınılmalıdır. Bu tür sözler, ancak düşmanlarımızın işine yarar.

Kendimize güveneceğiz. Savaşı kaybedeceğiz düşüncesi, korkusu, bizi aşağılık duygusuna götürür. "Biz adam olmayız" düşüncesinin sonu, başkalarına tutsak olmaktır.

Elimizde üç savaş aracı vardır: Birincisi, ulusun kendisidir. Yapılacak iş, önce ulusça benimsenmelidir. Ikincisi, ulus adına iş gören Meclis'tir. Meclis, tam bir dayanışma içinde olursa, düşmana karşı güçlü oluruz. Üçüncü araç, ulusumuzun yarattığı silahlı ordumuzdur.

Baylar, bu üç türlü araç ya da kuvvet, düşmana karşı iki cephe meydana getirir. Iç cephe, dış cephe.

Dış cephe, düşman karşısındaki silahlı ordudur. Bu cephe sarsılabilir, değişebilir, yenilebilir. Ama bu durum, hiçbir ulusu yok edemez.

Akşehir'de hareketli günler . . .

Temel olan iç cephedir. Bu cephe, bütün yurdun, bütün ulusun meydana getirdiği cephedir. Bu cephe çökerse, ulus tutsak olur, yok olur.

unu bizden daha iyi bilen düşmanlar, bizi hep içerden vurmak istemişlerdir. unda da başarı sağlamışlardır.

Baylar, içimize değin sokulan arabozucuların, karamsarlık ve umutsuzluk veren sözlerini keselim. Bunlara kulak vermeyelim. Düşman karşısında bütünlük ve birlik içinde olduğumuzu gösterelim. Ordunun savaşma gücünü azaltıcı olumsuz tartışmaları sona erdirelim."

Bu konuşmam hemen etkisini gösterdi. Tartışmalar azaldı. Arabozucuların sesleri kesildi.

Dünya Önünde Vereceğimiz Sınava Hazırlanırken

DÜNYA, bir sınav alanıdır. Biz, bunca yüzyıllardan sonra, bir sınav vermeye hazırlanıyorduk. Bağımsızlık sınavı verecektik.

Böyle bir sınava hazırlanırken, bir yandan da, Avrupa'nın hakkımızda neler düşündüğünü öğrenmek istedik. Savaşa başvurmadan önce, barış olanakları aradık.

Bu amaçla, önce Dışişleri sonra İçişleri bakanımızı Avrupa'ya gönderdik. Londra ve Paris'te yapılan görüşmelerde olumlu bir sonuç alınamadı.

Düşman devletler (Ingiltere, Fransa, Italya), Yunanlılarla aramızda bir ateşkes anlaşması önerdiler. Işlerine geldiği için, Yunanlılar bu öneriyi hemen kabul ettiler. Biz, ulusal çıkarlarımıza uygun düşmediği için kabul etmedik.

Arkasından ikinci bir barış notası geldi. Buna da itibar etmedik. Çünkü

Son saldırıya hazırlık . . .

Sevr Anlaşması'nın maddeleri ya da koşulları, dolambaçlı yollarla bize onaylatılmak isteniyordu.

Bu görüşmelerden şu sonuca vardık: Düşman, yurdumuzu kendiliğinden boşaltmak düşüncesinde değildir. Bizi, bazı siyasal oyunlarla aldatmak, yurdumuzu, yarı bağımlı bir duruma getirmek istiyorlar. Buna göre, daha Anadolu'ya çıktığımız ilk günlerde verdiğimiz *Ya bağımsızlık, ya ölüm!* kararını uygulamaktan başka kurtuluş yolu yoktur.

Saldırıya Geçme Kararı

SAVAŞ hazırlıklarımız tamamlanmak üzereydi. Batı Cephesi Komutanı Ismet Paşa, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ve Savunma Bakanı Kâzım Paşa ile birlikte, saldırı için son hazırlıkların hemen bitirilmesini kararlaştırdık.

Düşman ordusu, kuvvetli bir bölümüyle Afyonkarahisar - Dumlupınar arasında, bir başka bölümüyle Eskişehir bölgesinde bulunuyordu. Bunların arasında, sağ ve solunda da başka kuvvetler vardı. Denilebilir ki, Marmara'dan Menderes'e (Aydın) değin uzanmışlardı.

Biz de Batı Cephesi'ndeki kuvvetlerimizi iki ordu halinde düzenledik. Ayrıca, cepheye bağlı başka kuvvetlerimiz de vardı. Aşağı yukarı insan ve silah bakımından Yunanlılarla eşit güçteydik. Yalnız, Yunan ordusu makineli tüfek, top, uçak, taşıt, cephane ve teknik araç bakımından bizden daha üstündü. Buna karşılık, biz de atlı asker (süvari) sayısı yönünden üstün bulunuyorduk.

Saldırı Plânımızın Ana Çizgileri

DÜŞMANLA kesin sonuçlu bir meydan savaşı yapmak istiyorduk. Bu amaçla büyük kuvvetlerimizi, düşmanın Afyonkarahisar yakınlarında bulunan sağ kanadının güneyindeki A-

İNFAZ MANGASININ KOMUTANI MONETERO'YA YAKASINDAN YAKALADI.

Haydi, gevezelikle yitirecek zamanımız yok.

SUBAYIN BİR HAREKETİ İLE KORDONU KOPAN MADALYONUN YARISI YERE DÜŞTÜ.

Bırak beni, yalnız yürümesini bilirim.

MONETERO BUNU FARKEDİNCE EĞİLİP ALMAK İSTEDİ.

MONETERO MADALYONUN PARÇASINI ALMAK İÇİN ELİNİ UZATTI VE CLAYTON'IN AYAĞINI ELİNİN ÜZERİNDE HİSSETTİ.

BÖYLECE DEĞERLİ PARÇA BANKA TEMSİLCİSİNİN ELİNE GEÇMİŞ OLUYORDU...

BU ARADA MONETERO'NUN ADAMLARI YENİDEN TOPLANMIŞLARDI...
Marysol! Askerler Monetero'yu yakalayıp kaleye götürdüler. Onu kurtarmalıyız.

KALEYE DOĞRU DÖRTNALA GİDERLERKEN SEFLERİNİN KURŞUNA DİZİLECEĞİ AKILLARINA BİLE GELMİYORDU.

YÜZBAŞI BARNETT İŞİ BİTİRMEKTE ACELE EDİYORDU SANKİ.
İnfaz mangası, hazır!..

GREENFİELD UZAKTA DEĞİLDİ, BİR DİNAMİT LOKUMUNUN FİTİLİNİ ATEŞLİYORDU.

(Sürecek)

GERİ DÖNÜN! RUMİLER GEÇİTTEN ÇIKAMAZLAR! BİR SAATE KALMAZ KUM CESETLERİNİ GÖMMÜŞ OLUR!
RÜZGÂR İYİCE KUDURMADAN ONLARI YAKALAYABİLİRİZ! PEŞLERİNE DÜŞELİM.
KUM SAÇLI ADAM BİZE İŞE YARAMAZ BİR İKİ ŞEY ATTI! EN DEĞERLİ ŞEYLERİ YANLARINDA HÂLÂ..
DEMİR YUMRUKLU ADAM
BERNARD PRINCE
11
AHMET AKLINI KAÇIRMIŞ! ÖLMEK İSTİYORSAN SEN BİLİRSİN! AMA BEN O GEÇİDE ATIMI SOKMAM!
KİMSEYİ ZORLAMIYORUM! PAYLAŞMAK DAHA KOLAY OLUR.
CESARETİ OLANLAR BENİMLE GELSİN, ERKEK YÜZLÜ KARILAR KALSIN.
KEMİKLERİN ULUYAN KUMULLAR GEÇİDİNDE CİLALANACAK.
BERNARD! ÖBÜR UCA VARAMAYACAĞIZ. DEVE İNAT EDİYOR!
MOTOR DA! HER YERİNDEN KUM GİRİYOR!
İŞ BAŞA DÜŞTÜ! BURADA DURALIM!
HEY! BU KUM JİLETTEN BETER! BALDIRLARIM PARÇALANDI!
ÖRTÜNEBİLECEĞİMİZ HER ŞEYİ AL!
DICALE PLIES
YA BU GÜRÜLTÜ! BU TİZ SES... KULAĞIMIN ZARINI PATLATACAK.
BÜTÜN GEÇİT BİR TİTREŞİM KUTUSU GİBİ ÇINLIYOR! ULUYAN ŞEYTANLAR DEDİKLERİ BUNLAR! PAMUKLA KULAKLARINI TIKA.
41

AH!.. AHMET! OLANAKSIZ BU! ATLAR GİTGİDE GÖMÜLÜYOR. GERİ DÖNELİM!
RUMİ'NİN KEMERİNİ BELİME TAKMADAN ÇIKMAYACAĞIM BURDAN!
KUM İNSANIN GÖZÜNÜ KÖR EDİYOR! AHMET'İN AÇGÖZLÜLÜĞÜ YÜZÜNDEN! BEN YAŞAMAK İSTİYORUM!
BEN DE! KAÇALIM!
KAÇIN SEFİL FARELER! RÜZGÂR SÜPRÜNTÜLERİ GÖTÜRÜR, SİZİ DE GÖTÜRÜYOR İŞTE! HA,HAH!
A...AHMET!!
KU.. KUM DUVARI! HER ŞEY ÇÖKÜYOR!

AH!.. AHMET! OLANAKSIZ BU! ATLAR GİTGİDE GÖMÜLÜYOR. GERİ DÖNELİM!
RUMİ'NİN KEMERİNİ BELİME TAKMADAN ÇIKMAYACAĞIM BURDAN!
KUM İNSANIN GÖZÜNÜ KÖR EDİYOR! AHMET'İN AÇGÖZLÜLÜĞÜ YÜZÜNDEN! BEN YAŞAMAK İSTİYORUM!
BEN DE! KAÇALIM!
KAÇIN SEFİL FARELER! RÜZGÂR SÜPRÜNTÜLERİ GÖTÜRÜR, SİZİ DE GÖTÜRÜYOR İŞTE! HA,HA!!
A...AHMET!!
KU.. KUM DUVARI! HER ŞEY ÇÖKÜYOR!

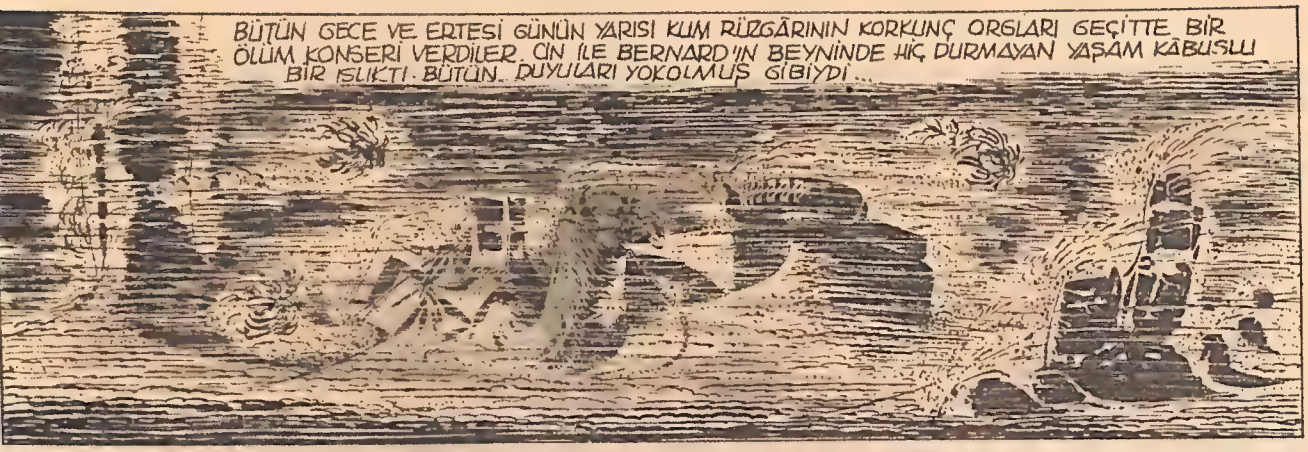
BÜTÜN GECE VE ERTESİ GÜNÜN YARISI KUM RÜZGÂRININ KORKUNÇ ORGLARI GEÇİTTE BİR ÖLÜM KONSERİ VERDİLER. CİN İLE BERNARD'IN BEYNİNDE HİÇ DURMAYAN YAŞAM KÂBUSLU BİR IŞIKTI. BÜTÜN DUYULARI YOKOLMUŞ GİBİYDİ.

SONRA, ERTESİ GÜNÜN ÖĞLEDEN SONRASINDA ÇAMA SAATLER ÖNEMİNİ YİTİRMİŞTİ » HER ŞEY DURDU, ÇÖL DURGUNLAŞTI.

YAŞAM DENEN OLAĞANÜSTÜ OLAY KARŞI KONULMAZ VARLIĞINI YENİDEN DUYURDU.

AHMET VE YARDIMCILARI İÇİN BU SON FIRTINAYDI...

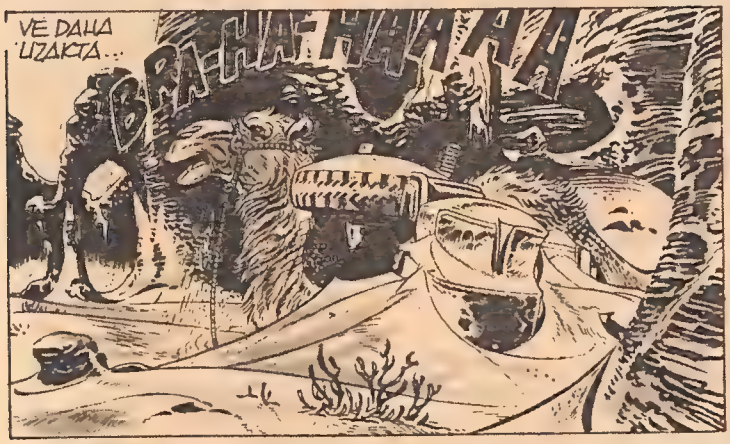
VE DAHA UZAKTA...
BRA-HA-HAAA

ÇABUK SU YANA!

DEVE SESLENMESEYDİ ONLARI GÖRMEDEN GEÇECEKTİK. ÇABUK TULUM GETİR.

TELSİZ HALA ÇALIŞIYOR!
BZZ-ZZZZZ
GEMİDEKİ ARKADAŞLARIDIR. SÖYLE DE RAHATLASIN, SIĞINMA KAMPINI DA ARA.

© EDITIONS LOMBARD

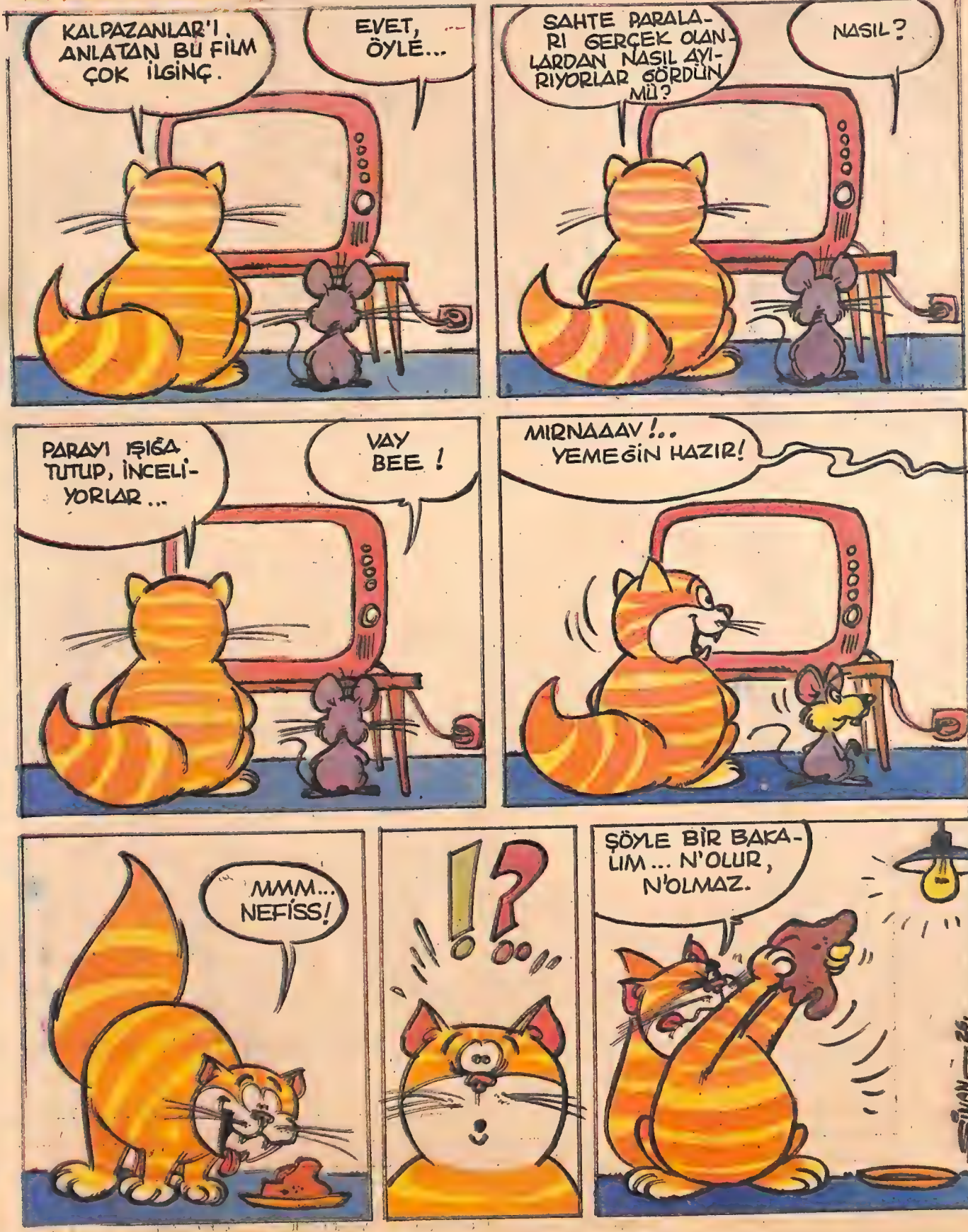
KALPAZANLAR'I ANLATAN BU FİLM ÇOK İLGİNÇ.
EVET, ÖYLE...
SAHTE PARALARI GERÇEK OLANLARDAN NASIL AYIRIYORLAR GÖRDÜN MÜ?
NASIL?
PARAYI IŞIĞA TUTUP, İNCELİYORLAR...
VAY BEE!
MIRNAAAV!.. YEMEĞİN HAZIR!
MMM... NEFİSS!
!?
ŞÖYLE BİR BAKALIM... N'OLUR, N'OLMAZ.
SİNAN — 26.

ESKİ EV

SULHİ DÖLEK'in Bir Hikâyesi

Resimler: Canan Harmancı

ÖN yüzünü kaplayan tahtaların boyaları kabarmıştı. Birinin kepenkleri sürekli kapalı duran iki üst kat penceresiyle eski ev, hepimize göz kırpardı sanki. Karşıdan bakınca, gülümsüyor gibi gelirdi.

Dalları birbirine girmiş ağaçlarıyla, bizim ormanımızdı bahçe. Yaz başından güze değin hiç meyvesiz kalmazdı. Erikler bitmeden dutlar, dutlar bitmeden de incirler olgunlaşmış olurdu. Metin'in annesi ağaçlara çıkmamızı istemezdi. Yine de onun, meyveleri yememize kızmaktan çok, ağaçtan düşebileceğimizi düşünüp üzüldüğünü sezerdik.

Yaşlı dut ağacının en yüksek dalından, dünyanın en güzel salıncağı sarkardı. Hiç boş kalmazdı bu salıncak. Ayrıca, Metin'in küçük kardeşi için, iki ağaç arasına bir beşik-salıncak gerilirdi.

Tulumbalı bir kuyu vardı. Sıcak yaz günlerinde, tulumbanın kırmızı boyalı sapına nöbetleşe yapışır, birimiz buz gibi suyu çekerken birimiz yüzümüzü yıkardık. Çiçekleri de çektiğimiz suyla sulardık.

Kışın hüzünlenirdi bahçe. Ağaçların dalları çıplaklaşır, bir iki kış çiçeğinin dışında yeşillik kalmazdı. Ama yine de, yağışsız günlerde orada toplanırdık. Ağaçların altındaki düzlük, her türlü oyuna elverişliydi. Bu arada bol gürültü yapıp Metin'in annesini çileden çıkardığımız olurdu.

ANLATTIKLARIMDA olağanüstü bir yan yokmuş gibi görünebilir. Bu yüzden hemen eklemeliyim: Metin'lerin eski evlerinin bahçesi, her yanı apartmanlarla kaplı mahallemizdeki tek bahçeydi. Bundan başka vakit geçirebileceğimiz tek boş alan yoktu. Nereye baksanız yüksek yapılar yükseliyordu. Yoldan da vızır vızır arabalar geçiyordu.

Kısacası Metin'lerin bahçesi beton çölünün ortasında bir vahaydı. Böyle bir oyun yerimiz olduğu için hepimiz mutluyduk.

Sonra günlerden bir gün...

"Bizim ev yıkılacak," deyiverdi Metin. "Buraya da kocaman bir apartman yapılacak."

"Buraya apartman yapılamaz bir kez," dedi Ayşe. "Ağaçların arasına sığmaz ki apartman!"

"Ağaçların kalacağını kim söyledi?" dedi Metin. "Tümü kesilecekmiş."

Umutla bekledik. Gülmeye başlasın, "Sizi kandırdım," desin diye. Ama boşuna. Böyle bir şey demedi. Şaka etmediği yüzünden belliydi zaten. Bir ağızdan sorular yağdırmaya başladık.

"Babam bir müteahhitle anlaştı," diye açıklamaya çalıştı Metin.

Yalçın hemen sözünü kesti:

"Müte... Müteha... Her ne karın ağrısıysa, ne demek o?"

"Müteahhit, bir işin yapımını üstlenen kişi demekmiş. Babam söyledi. Biz evimizi ve bahçeyi ona vereceğiz, o da yapacağı apartmanın üç dairesini bize verecek."

"Kusura bakma ama Metin," dedi Dilek. "Senin babanın kafası da hiç çalışmıyormuş."

"Biz nerde oynayacağız peki?" diye sordu Barış.

Dilek, Metin'e çıkışmayı sürdürdü. "Sen de arkadaş olacaksın sözde. Neden babana bu işten vazgeçmesini söylemedin?"

"Hadi ordan!" diye kendini savundu Metin. "Beni dinler mi hiç? Ben daha çocuğum."

"Yine de söyleseydin bir kez."

"O kadar istiyorsanız kendiniz söyleyin."

Neden olmasındı? Pazar günleri Metin'in babası evdeydi. Onunla konuşabilmek için pazarı iple çektik. Pazar sabahı erkenden sokağın başında toplandık. Metin'lerin bahçesine ilk kez oyun oynamaktan daha önemli bir iş için giriyorduk.

Kapıyı Metin'in annesi açtı bize.

"Hayrola çocuklar?"

Her kafadan bir ses çıktı.

"Böyle olmaz," dedi Barış. "Bırakın ben konuşayım."

"İyi ya," dedik.

"Hasan amcayla görüşmek istiyoruz," dedi Barış. "Acaba biraz dışarı gelebilir mi?"

"Hasan amcanız mutfakta onarım yapıyor. Korkarım gelemez."

"Öyleyse izin verin, biz içeri girelim," dedi Ayşe.

Metin'in annesi karşısındaki kalabalıktan ürkmüş olmalıydı biraz. Yine de bize yol verdi. "Girin bakalım," dedi.

Ayakkabılarımızı taşlıkta çıkarıp içeri doluştuk. Metin de mutfaktaydı. Patlak bir su borusunu onarmaya çalışan babasına yardım ediyordu. Mutfağın tabanı göl gibi olmuştu.

"Buraya apartman yapılacakmış, öyle mi Hasan amca?" diye sordu Barış, damdan düşer gibi.

HASAN amca lavabonun altından doğruldu, elindeki boru anahtarını bıraktı. "Bunlar da nerden çıktı?" der gibi baktı bize şöyle bir.

"Doğru, yapılacak. Ne olmuş?"

"Ağaçların kesileceği de doğru mu?"

"Eh, sanırım. İster istemez."

"İyi ama, neden?"

"Neden olacak, bu ev iyice eskidi. Kapı çerçeve çürüdü. Dam akıyor, su boruları patlıyor, elektrik telleri tutuşuyor."

"Biz her yanını onarsak, evi yıktırmaktan vazgeçer misiniz?"

Babası: "Ben bile onaramıyorum. Hem müteahhitin vereceği üç dairedenbirinde kendimiz oturacağız, öbür ikisinin kirası da, bütçemize ek bir gelir olacak."

"Aramızda para toplayıp size versek..." diye başladı Barış ama, sonunu getiremedi. Ayşe dirsekleyivermişti çünkü onu.

"Aptal aptal konuşma," diye fısıldıyordu bir yandan. "Onca parayı nerden buluruz?"

"Şu vanayı açıver bakalım," dedi Hasan amca, Metin'e.

Metin gidip vanayı açtı. Su borusu, Hasan amcanın onardığı bağlantıdan yine kaçırmaya başladı. Metin vanayı hemen kapadı.

"Görüyorsunuz. Bu ev artık oturulmaz duruma geldi."

"Peki buraya yine küçük bir ev yaptırsanız olmaz mı?" dedi Barış.

"Olmasına olur da, ev yaptıracak paramız yok."

Herkes bir ağızdan konuşmaya başladı. Çünkü yine heyecanlanmıştık.

"Apartman yapılınca salıncaklar nereye kurulacak?"

"Meyveleri balkonda mı yetiştireceksiniz?"

"Metin'le kardeşi nerde oynayacaklar? Biz ne olacağız?"

"Hem ağaçlara yazık değil mi?"

"Bütün bunları düşünecek durumda değilim," dedi Hasan amca. "Teyzeniz size kek versin şimdi."

Büyükler neden bir şey anlamıyorlardı? Metin'in annesinin her zaman bayıldığımız kekleri bile tatsız geldi bize. Yedikten sonra da can sıkıntısı içinde evlerimize yollandık.

BİR ay kadar sonra Metin'ler evden taşındılar. Birkaç hafta daha sürdürdük bahçede oynamayı. Sonra, evi yıkmaya gelenler bizi oraya sokmadılar bir daha. Asık suratlı adamlar, bahçeyi ölçüp biçiyorlardı bir yandan.

Metin'lerin güleryüzlü eski evi yerle bir edildi. Motorlu testerelerle o güzelim ağaçlar kesildi. Buldozerler hem ağaçların köklerini söktüler, hem de bahçeyi boydan boya derince kazdılar. Bugünlerde o çukura temel taşları indiriliyor, betonlar dökülüyor. Biz de, yapı yerini çevreleyen yüksek tahtaperdedeki budak deliklerinden üzüntüyle içeriye bakıyoruz.

Olanları engelleyemedik ama, engellemeye çalışmadığımız söylenebilir mi?

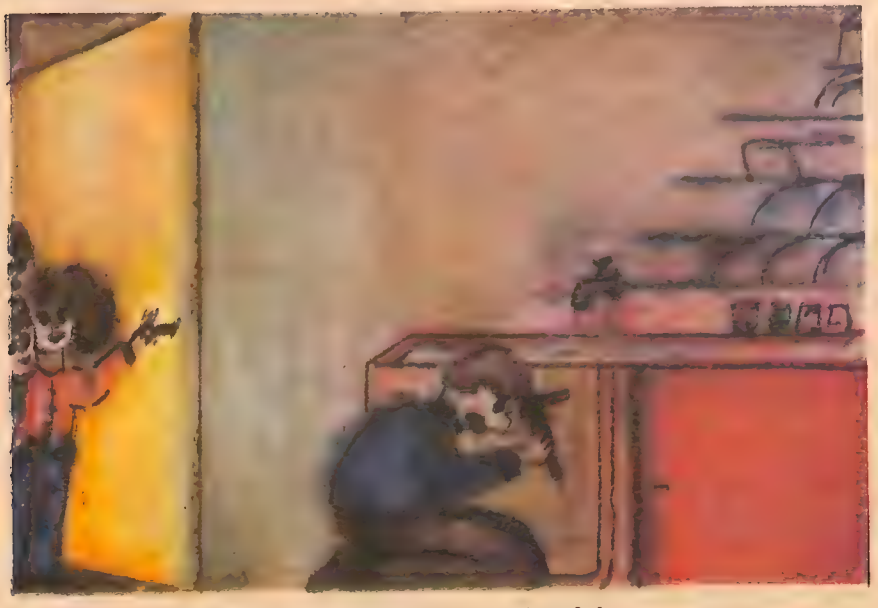

Hepimiz heyecanla yanıtını bekliyorduk.

KIRLANGIÇ

Kırlangıcım benim
Haydi uç uçabildiğince
Kanat aç kırlarda
Kelebeklerin ardı sıra

Elma, armut, dut
Ağaçlarda bahar
Uç uçabildiğince haydi
Ayaklarında çiçeklerden bir pabuç

NECATİ ZEKERİYA

PAPATYALAR

Papatyalar gibi olmalı sevinç
Her taşın arasından fışkıran
Oysa güller ne çabuk soluyor
Kopunca dalından.

Papatyalar ne şen arkadaşlar
Kitaplar gibi yaprakları
Soru sormak için onlara
Koparmamalı.

Papatyalar gibi yaşasak ne olur
Biz de
Gülerek paylaşıyorlar toprağı
Binlerce.

SENNUR SEZER

YALÇIN YAYINLARI
Çocuk Dizisi
TEKİR NOKTALAMA İŞARETLERİNİ ÖĞRETİYOR
YALVAÇ URAL
Bütün Kitapçılarda

Yeni Gazete

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

ABeCe YAYINLARI
Çocuk Dizisi
MÜZİK SATAN ÇOCUKLAR
(Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı Birincilik Ödülü)
YALVAÇ URAL
Bütün Kitapçılarda

YAZIK!

1 Milyon Ton Petrole Eşdeğer Ekmeği Çöpe Atıyoruz

DÜNYA ülkelerinin büyük bir bölümü açlıkla savaşırken Türkiye'de yılda 144 bin ton ekmeğin çöpe atıldığı belirlendi.

Yılda 1 milyon 600 bin kişinin ekmek ihtiyacını karşılayabilecek olan bu miktarın Türkiye'de tüketilen ekmeğin 25'de birini oluşturduğu da belirlendi.

Hesaplara göre çöpe atılan ekmek yaklaşık 480 bin ton buğdaya ya da 1 milyon ton petrole eşdeğerdedir.

Yılda yaklaşık 5 milyar liralık savurganlık söz konusu olduğunu kaydeden yetkililer, ekmek savurganlığını önleyici tedbirler konusunda şunları söylediler:

★ Büyük ekmek üretilmemelidir. Özellikle fırıncılar işçilikten ve yüksek maliyetten kurtulmak için çift ekmek yapma yoluna gitmektedirler.

★ Halk,ihtiyacı kadar ekmek almalıdır. Toplu ekmek yenen yerlerde tüketilecek ekmek ayrı tip olmalıdır.

★ Evlerde sandviç tipi ekmek kullanılmalıdır. Bayat ekmek atılmamalı, nemlendirilip kullanılmalıdır. Bayat ekmekten papara, tatlı gibi yemekler yapılıp kullanılmalıdır."

HASTANIN ACISINI ÖLÇEN BİR ALET GELİŞTİRİLDİ

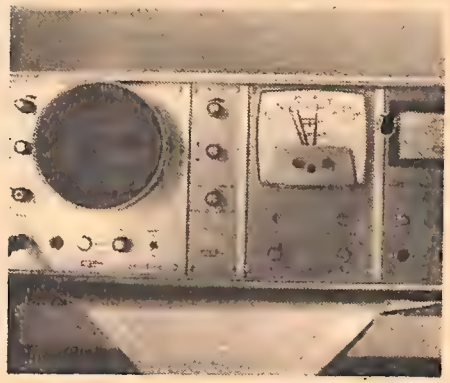

Dr. Christ Hull'un geliştirdiği hastanın acı derecesini saptayan araç, ağrı kesici ilaçların ne ölçüde kullanılması gerektiğini de belirlediğinden çok yararlı bir buluş olarak kabul ediliyor.

İNGILTERE'de, University of Newcastle Tıp Fakültesi doktorlarından Christ Hull uzun çalışmalar sonucu, hastanın acı derecesini ölçen bir alet geliştirdi. Hastanın çektiği ızdıraba göre, narkotik ilaç ayarı bu araçla dengeli olmakta. Araçta bulunan bir tape sistemi, hastaya belirli aralarla acısını sormakta ve cevabı kayıt etmekte. Araç hastanın sürekli yanında olduğu için hasta alacağı ilacın dozunu öğrenmek için aletin düğmesine basmakta ve alacağı dozu oradan öğrenmekte.

İngiltere'de kullanılmaya başlayan aletin seri halde geliştirilmesi için bazı Amerikalı tıbbî malzeme yapan firmalar şimdiden doktora başvuruda bulundular.

İSTANBUL'UN TEMİZLİK İŞLERİNE YILDA 4.5 MİLYAR LİRA HARCANIYOR

ÇEVRE belediyelerin de katılması ile kapladığı alan 100 bin hektara ulaşan İstanbul Belediyesi, 450 temizlik aracı ve 5 bin personeli ile saatlik mesaileri içinde dakikada 10.5 ton çöp topluyorlar. Temizlik hizmeti için İstanbul Belediyesi, dakikada 26 bin lira harcarken. 1 işçinin 1 dakikada alınması yolunda harcanan zamanın kısaltılması çalışmaları sürüyor. Bu durumda, her sokağa haftada iki gün çöp kamyonu da gelebilecektir.

ÖZEL DERSHANELER KAPATILACAK!..

MİLLÎ Eğitim Bakanlığı son aldığı karar gereğince öğrencileri yetiştirme amacıyla illerde açılan özel dershanelerin kapatılmasından sonra bu ihtiyacın resmî kanallarla karşılanması plân-

Yüzer deniz feneri yapıldı

YÜZER deniz feneri, bilhassa nehir ağızlarına ve darboğazlara yerleştiriliyor. Gemilerin çok kolaylıkla gördüğü fener, plastik köpükten yapılmış. Yapımcısı fenerin yapımının ve yerine konulmasının çok basit ve kolay olduğunu ve herhangi bir etkenle devrilmediğini, batmadığını ve delinmediğini ispatladıklarını ondan sonra piyasaya çıkardıklarını açıkladı. Fenerin fiyatı boyutlarına göre 20.000 dolardan başlayıp 200.000 dolara kadar değişmekte.

Kompüter Temizleyicisi

KOMPÜTER ve telefon santral bağlama panelindeki girinti ve oyukları temizlemek için yeni bir alet yapıldı. Bu girinti ve oyuklarda biriken karbon kiri ve yapışkan maddeler bu aletle temizleniyor. Bu alet 10.8 cm. boyunda ve 70 gram ağırlığında. Tamamen sağlam pirinçten yapılan temizleyicinin fiyatı 35 dolardır (3500 TL.)'sı.

Adana'da Park Sorunu

Genç Gazeteci
OZAN KAHRAMAN
Adana'dan yazıyor

Çukurova'nın iklim koşulları elverişli ama çevremizde bir park bile yok. Sinema, müze, gazino, dersaneler, okullar; resim, tiyatro, folklor kursları, otel var; fakat mahalle ve sokak aralarında bir tek park yok. Oysa çocuklar mahalle ve sokak aralarında bir kaç park yapılmasını özlemle bekliyor. Belediye ilgilenmezse çocuklar açık havada vakit geçirecek yer bulama-

landı.

Bakanlık müfettişlerince yapılmakta olan teftişlerden sonra özel dershanelerin kurulacak bir döner sermaye ile illerde bölgelerin durumuna göre resmî kuruluşlar kanalıyla açılması yoluna gidilecek. Bu dershaneler, Bakanlıkça yönetileceği için saatleri, programı, ders ücretleri ve kimlerin görev alabileceği bir yönetmelik ile tesbit edilecek ve bu yönetmeliğe göre bundan böyle özel dershaneler, özel şahısların değil, Bakanlığın denetim ve yönetiminde olacak.

Bu dershanelerin hiçbir belge verme yetkisi olmayacak. Yalnız öğrencinin bilgilerini geliştirmekten öte bir amaç taşımayacaklar.

kentin temizliğine yılda 4.5 milyar lira harcıyor. Bütçesinin yüzde 20'sini temizlik işlerine ayıran Belediye'nin yılda topladığı çöp miktarı ise 1 milyar 825 milyon tona ulaşıyor.

Bu rakamları bölüp topladığımız zaman ortaya ilginç bir durum çıkıyor:

İstanbul Belediyesi her gün topladığı 5 bin ton çöp için 12.3 milyon lira harcıyor ki, 1 kilo çöpün toplama masrafı 2.5 lira oluyor. Her metrekareden 5 gram çöp kaldıran temizlik işçileri, 8 topladığı 2 kilo çöp 5 liraya mal oluyor. İstanbul'un her metrekaresi için Belediye'nin temizlik masrafı günde 1 kuruş 25 santimden yılda 456 kuruş 25 santim tutuyor. Belediye, İstanbul'da oturan her kişi için yılda 900 liralık temizlik harcaması yapıyor.

Belediye yetkilileri, temizlik hizmetinde vatandaşın, Belediye'ye yardımcı olmadığını, standart çöp bidonları kullanılmadığı gibi, çöp bidonları olmayanların da çöplerini gelişigüzel sokağa döktüklerini belirtiyorlar.

Sorunun çözümünü eğitim ve kişisel kültürde aramak gerektiğini vurgulayan görevliler; her cadde ve sokağa yeniden çöp sepetleri konacağını, çöp kamyonları üzerine temizlikle ilgili sloganlar yazılarak halkın dikkatinin çekileceğini ve temizlik işçilerinin de tek tip giysi ve donanımlarla hizmet göreceklerini söylüyorlar.

Sorunların azalması için, İstanbulluların, çöplerini standart bidonlarda toparlamaları, böylece çöplerin

Kesilen Ağaçlar Çevreye Zarar Veriyor

Genç Gazeteci
H. SERDAR LULE
Ankara'dan yazıyor

Ankara Cebeci semtinde geniş bir koruluk var. Bölgenin havasını temizleyen bu korulukta kaynak suları da bulunuyor. Ama korulu-ğun yakınında oturanlar bunun değerini bilmek bir yana, ona zarar veriyorlar. Koruluktan ağaç kesip çöplerini buraya döküyorlar. Piknik yapmaya gelen aileler de çöplerini, yemek artıklarını ağaçların diplerine döküp çevreyi kirletiyorlar. Son günlerde bu korulukta bir de su deposu yapıldı. Böylece korunun değeri bir kez daha anlaşıldı.

Atatürk'ün çalışma arkadaşlarından Kâzım Orbay'ın oğlu olan Haşmet Orbay, Boğaz 'ın ters akıntıları nedeniyle başarısız kaldı

BOĞAZI YÜRÜYEREK GEÇMEYE KALKAN ADAM

TURGAY GÖZDERELİLER

İSTANBUL Boğazı'nı yürüyerek geçmeye kalkışan 63 yaşındaki Haşmet Orbay az daha boğuluyordu.

Atatürk'ün yakın silah arkadaşı Kâzım Orbay'ın oğlu, eski kayakçı Haşmet Orbay denizde yürümeyi uzun bir süredir düşünüyordu. Sonunda bir arkadaşı ile kendisini suyun üzerinde tutan "deniz ayakkabısı"nı yaptı. Bu ayakkabılarla yaptığı deneylerde başarı da sağladı.

Orbay, bu buluşunu anlamlı bir günde duyurmak istiyordu. Ata'nın 100. Yaş Günü olan 19 Mayıs tam aradığı gündü Orbay'ın.

19 Mayıs sabahı büyük bir kalabalığın gözleri önünde Beylerbeyi'nden yürüyerek denize giren Haşmet Orbay ne yazık ki şanssız günündeydi. Önce "deniz ayakkabıları" su almaya başladı. Bu arada kendisini motorla takip edenler bu günlük bu işi bırakmasını önerdiler, ama Orbay bunu kesinlikle reddetti.

Ve bir anda Orbay'ın Boğaz'ın akıntılı sularına gömüldüğü görüldü. Motorda bulunanlar kendisine hemen bir can simidi attılar. Can simidini zorlukla yakalayan bu ihtiyar delikanlı daha sonra motora alındı.

Motora çıktıktan sonra gözyaşlarını tutamayan Haşmet Orbay, Boğaz'ı bir gün mutlaka yürüyerek geçeceğini, ama bu işi Ata'nın 100. Yaş Gününde gerçekleştiremediği için çok üzgün olduğunu belirtti.

Okumayı Geç Öğrenenlerin Beyinlerinde Şekil Bozukluğu varmış

AMERİKA'da yapılan araştırma sonunda okuma yazmayı geç öğrenenlerin beyinlerinde şekil bozukluğu olduğu tesbit edildi. Dr. Peter Rosenberg'in açıklamasına göre, normal insanlarda beynin sol tarafı sağ tarafa nazaran biraz daha büyük, ancak okumayı geç öğrenen kişilerde ise bunun tam tersi bir durum var. Yani bu kişilerde beynin sağ tarafı sol tarafa göre daha büyük. Beynin sol arka tarafı okuma, yazma, kavrama ve matematik işlemleri yapma yeteneklerinden sorumlu olan bölge. Genel olarak insanların yüzde 25'inde böyle tersine bir çıkıntı var.

AHŞAP YAPILAR YENİDEN GÖZDE!...

KERESTE, yapı malzemesi olarak yeniden ilgi çekmeye başladı. Ve mimarlar kerestenin kullanılabileceği yeni yeni yerler buluyorlar. Büyük bir sirk çadırına benzeyen Viyana'da kurulan bir tesisin çatısı 105 metre uzunluğunda olup 48 bağlayıcı taşımaktadır. Yapıda 4000 metreküp kereste kullanılmıştır. 175 metre çapında ve 95 ton ağırlığındaki eşsiz çatı, 28.000 metrekare genişliğinde bir alanın üstünü örtmektedir. Alman işletme mühendislerinin geliştirdikleri bu konstrüksiyon, şimdiye değin yapılmış en büyük tahta yapıdır. Almanya Federal Cumhuriyeti'nde kereste fiyatları çok yükselmiştir. Bu sebepledir ki, kullanılmış kâğıtların yeniden işlenmesi büyük önem taşıyor.

YALÇIN YAYINLARI
Çocuk Dizisi
TEKİR NOKTALAMA İŞARETLERİNİ ÖĞRETİYOR
YALVAÇ URAL
Bütün Kitapçılarda

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

Yeni Gazete

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

ABeCe YAYINLARI
Çocuk Dizisi
MÜZİK SATAN ÇOCUKLAR
(Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı Birincilik Ödülü)
YALVAÇ URAL
Bütün Kitapçılarda

YAZIK!

1 Milyon Ton Petrole Eşdeğer Ekmeği Çöpe Atıyoruz

DÜNYA ülkelerinin büyük bir bölümü açlıkla savaşırken Türkiye'de yılda 144 bin ton ekmeğin çöpe atıldığı belirlendi.

Yılda 1 milyon 600 bin kişinin ekmek ihtiyacını karşılayabilecek olan bu miktarın Türkiye'de tüketilen ekmeğin 25'de birini oluşturduğu da belirlendi.

Hesaplara göre çöpe atılan ekmek yaklaşık 480 bin ton buğdaya ya da 1 milyon ton petrole eşdeğerdedir.

Yılda yaklaşık 5 milyar liralık savurganlık söz konusu olduğunu kaydeden yetkililer, ekmek savurganlığını önleyici tedbirler konusunda şunları söylediler:

★ Büyük ekmek üretilmemelidir. Özellikle fırıncılar işçilikten ve yüksek maliyetten kurtulmak için çift ekmek yapma yoluna gitmektedirler.

★ Halk,ihtiyacı kadar ekmek almalıdır. Toplu ekmek yenen yerlerde tüketilecek ekmek ayrı tip olmalıdır.

★ Evlerde sandviç tipi ekmek kullanılmalıdır. Bayat ekmek atılmamalı, nemlendirilip kullanılmalıdır. Bayat ekmekten papara, tatlı gibi yemekler yapılıp kullanılmalıdır."

HASTANIN ACISINI ÖLÇEN BİR ALET GELİŞTİRİLDİ

Dr. Christ Hull'un geliştirdiği hastanın acı derecesini saptayan araç, ağrı kesici ilaçların ne ölçüde kullanılması gerektiğini de belirlediğinden çok yararlı bir buluş olarak kabul ediliyor.

İNGİLTERE'de, University of Newcastle Tıp Fakültesi doktorlarından Christ Hull uzun çalışmalar sonucu, hastanın acı derecesini ölçen bir alet geliştirdi. Hastanın çektiği ızdıraba göre, narkotik ilaç ayarı bu araçla dengeli olmakta. Araçta bulunan bir tape sistemi, hastaya belirli aralarla acısını sormakta ve cevabı kayıt etmekte. Araç hastanın sürekli yanında olduğu için hasta alacağı ilacın dozunu öğrenmek için aletin düğmesine basmakta ve alacağı dozu oradan öğrenmekte.

İngiltere'de kullanılmaya başlayan aletin seri halde geliştirilmesi için bazı Amerikalı tıbbî malzeme yapan firmalar şimdiden doktora başvuruda bulundular.

İSTANBUL'UN TEMİZLİK İŞLERİNE YILDA 4.5 MİLYAR LİRA HARCANIYOR

ÇEVRE belediyelerin de katılması ile kapladığı alan 100 bin hektara ulaşan İstanbul Belediyesi, 450 temizlik aracı ve 5 bin personeli ile kentin temizliğine yılda 4.5 milyar lira harcıyor. Bütçesinin yüzde 20'sini temizlik işlerine ayıran Belediye'nin yılda topladığı çöp miktarı ise 1 milyar 825 milyon tona ulaşıyor.

Bu rakamları bölüp topladığımız zaman ortaya ilginç bir durum çıkıyor:

İstanbul Belediyesi her gün topladığı 5 bin ton çöp için 12.3 milyon lira harcıyor ki, 1 kilo çöpün toplama masrafı 2.5 lira oluyor. Her metrekareden 5 gram çöp kaldıran temizlik işçileri, 8 saatlik mesaileri içinde dakikada 10.5 ton çöp topluyorlar. Temizlik hizmeti için İstanbul Belediyesi, dakikada 26 bin lira harcarken. 1 işçinin 1 dakikada topladığı 2 kilo çöp 5 liraya mal oluyor. İstanbul'un her metrekaresi için Belediye'nin temizlik masrafı günde 1 kuruş 25 santimden yılda 456 kuruş 25 santim tutuyor. Belediye, İstanbul'da oturan her kişi için yılda 900 liralık temizlik harcaması yapıyor.

Belediye yetkilileri, temizlik hizmetinde vatandaşın, Belediye'ye yardımcı olmadığını, standart çöp bidonları kullanılmadığı gibi, çöp bidonları olmayanların da çöplerini gelişigüzel sokağa döktüklerini belirtiyorlar.

Sorunun çözümünü eğitim ve kişisel kültürde aramak gerektiğini vurgulayan görevliler; her cadde ve sokağa yeniden çöp sepetleri konacağını, çöp kamyonları üzerine temizlikle ilgili sloganlar yazılarak halkın dikkatinin çekileceğini ve temizlik işçilerinin de tek tip giysi ve donanımlarla hizmet göreceklerini söylüyorlar.

Sorunların azalması için, İstanbulluların, çöplerini standart bidonlarda toparlamaları, böylece çöplerin alınması yolunda harcanan zamanın kısaltılması çalışmaları sürüyor. Bu durumda, her sokağa haftada iki gün çöp kamyonu da gelebilecektir.

ÖZEL DERSHANELER KAPATILACAK!..

MİLLÎ Eğitim Bakanlığı son aldığı kararlar gereğince öğrencileri yetiştirme amacıyla illerde açılan özel dershanelerin kapatılmasından sonra bu ihtiyacın resmî kanallarla karşılanması plânlandı.

Bakanlık müfettişlerince yapılmakta olan teftişlerden sonra özel dershanelerin kurulacak bir döner sermaye ile illerde bölgelerin durumuna göre resmî kuruluşlar kanalıyla açılması yoluna gidilecek. Bu dershaneler, Bakanlıkça yönetileceği için saatleri, programı, ders ücretleri ve kimlerin görev alabileceği bir yönetmelik ile tesbit edilecek ve bu yönetmeliğe göre bundan böyle özel dershaneler, özel şahısların değil, Bakanlığın denetim ve yönetiminde olacak.

Bu dershanelerin hiçbir belge verme yetkisi olmayacak. Yalnız öğrencinin bilgilerini geliştirmekten öte bir amaç taşımayacaklar.

Kesilen Ağaçlar Çevreye Zarar Veriyor

Genç Gazeteci H. SERDAR LULE Ankara'dan yazıyor

Ankara Cebeci semtinde geniş bir koruluk var. Bölgenin havasını temizleyen bu korulukta kaynak suları da bulunuyor. Ama koruluğun yakınında oturanlar bunun değerini bilmek bir yana, ona zarar veriyorlar. Koruluktan ağaç kesip çöplerini buraya döküyorlar. Piknik yapmaya gelen aileler de çöplerini, yemek artıklarını ağaçların diplerine döküp çevreyi kirletiyorlar. Son günlerde bu korulukta bir de su deposu yapıldı. Böylece korunun değeri bir kez daha anlaşıldı.

Yüzer deniz feneri yapıldı

YÜZER deniz feneri, bilhassa nehir ağızlarına ve darboğazlara yerleştiriliyor. Gemilerin çok kolaylıkla gördüğü fener, plastik köpükten yapılmış. Yapımcısı fenerin yapımının ve yerine konulmasının çok basit ve kolay olduğunu ve herhangi bir etkenle devrilmediğini, batmadığını ve delinmediğini ispatladıklarını ondan sonra piyasaya çıkardıklarını açıkladı. Fenerin fiyatı boyutlarına göre 20.000 dolardan başlayıp 200.000 dolara kadar değişmekte.

Kompüter Temizleyicisi

KOMPÜTER ve telefon santral bağlama panelindeki girinti ve oyukları temizlemek için yeni bir alet yapıldı. Bu girinti ve oyuklarda biriken karbon kiri ve yapışkan maddeler bu aletle temizleniyor. Bu alet 10.8 cm. boyunda ve 70 gram ağırlığında. Tamamen sağlam pirinçten yapılan temizleyicinin fiyatı 35 dolardır (3500 TL.)'sı.

Adana'da Park Sorunu

Genç Gazeteci OZAN KAHRAMAN Adana'dan yazıyor

Çukurova'nın iklim koşulları elverişli ama çevremizde bir park bile yok. Sinema, müze, gazino, dersaneler, okullar; resim, tiyatro, folklor kursları, otel var; fakat mahalle ve sokak aralarında bir tek park yok. Oysa çocuklar mahalle ve sokak aralarında bir kaç park yapılmasını özlemle bekliyor. Belediye ilgilenmezse çocuklar açık havada yakıt geçirecek yer bulama-

Atatürk'ün çalışma arkadaşlarından Kâzım Orbay'ın oğlu olan Haşmet Orbay, Boğaz 'ın ters akıntıları nedeniyle başarısız kaldı BOĞAZI YÜRÜYEREK GEÇMEYE KALKAN ADAM

TURGAY GÖZDERELİLER

İSTANBUL Boğazı'nı yürüyerek geçmeye kalkışan 63 yaşındaki Haşmet Orbay az daha boğuluyordu.

Atatürk'ün yakın silah arkadaşı Kâzım Orbay'ın oğlu, eski kayakçı Haşmet Orbay denizde yürümeyi uzun bir süredir düşünüyordu. Sonunda bir arkadaşı ile kendisini suyun üzerinde tutan "deniz ayakkabısı"nı yaptı. Bu ayakkabılarla yaptığı deneylerde başarı da sağladı.

Orbay, bu buluşunu anlamlı bir günde duyurmak istiyordu. Ata'nın 100. Yaş Günü olan 19 Mayıs tam aradığı gündü Orbay'ın.

19 Mayıs sabahı büyük bir kalabalığın gözleri önünde Beylerbeyi'nden yürüyerek denize giren Haşmet Orbay ne yazık ki şanssız günündeydi. Önce "deniz ayakkabıları" su almaya başladı. Bu arada kendisini motorla takip edenler bu günlük bu işi bırakmasını önerdiler, ama Orbay bunu kesinlikle reddetti.

Ve bir anda Orbay'ın Boğaz'ın akıntılı sularına gömüldüğü görüldü. Motorda bulunanlar kendisine hemen bir can simidi attılar. Can simidini zorlukla yakalayan bu ihtiyar delikanlı daha sonra motora alındı.

Motora çıktıktan sonra gözyaşlarını tutamayan Haşmet Orbay, Boğaz'ı bir gün mutlaka yürüyerek geçeceğini, ama bu işi Ata'nın 100. Yaş Gününde gerçekleştiremediği için çok

Okumayı Geç Öğrenenlerin Beyinlerinde Şekil Bozukluğu varmış

AMERİKA'da yapılan araştırma sonunda okuma yazmayı geç öğrenenlerin beyinlerinde şekil bozukluğu olduğu tesbit edildi. Dr. Peter Rosenberg'in açıklamasına göre, normal insanlarda beynin sol tarafı sağ tarafa nazaran biraz daha büyük, ancak okumayı geç öğrenen kişilerde ise bunun tam tersi bir durum var. Yani bu kişilerde beynin sağ tarafı sol tarafa göre daha büyük. Beynin sol arka tarafı okuma, yazma, kavrama ve matematik işlemleri yapma yeteneklerinden sorumlu olan bölge. Genel olarak insanların yüzde 25'inde böyle tersine bir çıkıntı var.

AHŞAP YAPILAR YENİDEN GÖZDE!...

KERESTE, yapı malzemesi olarak yeniden ilgi çekmeye başladı. Ve mimarlar kerestenin kullanılabileceği yeni yeni yerler buluyorlar. Büyük bir sirk çadırına benzeyen Viyana'da kurulan bir tesisin çatısı 105 metre uzunluğunda olup 48 bağlayıcı taşımaktadır. Yapıda 4000 metreküp kereste kullanılmıştır. 175 metre çapında ve 95 ton ağırlığındaki eşsiz çatı, 28.000 metrekare genişliğinde bir alanın üstünü örtmektedir. Alman işletme mühendislerinin geliştirdikleri bu konstrüksiyon, şimdiye değin yapılmış en büyük tahta yapıdır. Almanya Federal Cumhuriyeti'nde kereste fiyatları çok yükselmiştir. Bu sebepledir ki, kullanılmış kâğıtların yeniden işlenmesi büyük önem taşıyor.

KIRK AMBAR

IŞLIK ÇALAN KERTENKELE

KERTENKELELERE karları, buzları hiç erimeyen ülkelerin dışında dünyanın her tarafında rastlanır. Bunların arasında çok ufakları ve küçük bir timsah büyüklüğünde olanları da vardır. En büyük kertenkeleler Afrika'daki ve Hindistan'daki ırmaklarda yaşayan monitor ve nilvaranlar'dır. Bunların boyları yaklaşık iki metreyi bulur. En çok timsah yumurtası ve yavru timsahları yiyerek beslenirler. En tehlikeli düşmanları da timsahlardır. Timsahın yaklaştığını gören nilvaran, hemen bir ıslık çalarak arkadaşlarını uyarır. Kertenkeleler hep birlikte suya dalıp ortadan kaybolurlar.

BALIK AVLAYAN BALIK

HADI, insan balığı oltayla avlar; ama hiç balık balığı avlar mı demeyin! Avlar! Evet, okyanusların dibinde, karanlıklarda yaşayan "Fenerbalığı"nın tepesinde uzunca bir sırığı vardır. Hayvan bu sırığı istediği gibi hareket ettirebilir, yukarı, aşağı, öne, arkaya, sağa, sola... Sırığın üzerinde küçücük bir elektrik ampulünü andıran organı vardır. Balık, bu organı istediği an aydınlatıp, bir fener gibi yakıp söndürebilir. Karnı acıkınca sırığını diker, ucundaki lâmbayı yakar ve avını beklemeye koyulur. Çevredeki ufak balıklar ışığı yiyecek bir şey sanarak koşuşurlar. Onlar yaklaştıkça fenerbalığı ışığı ağzına doğru indirir. Tam balıklar ağzının hizasına gelince kocaman ağzını açarak ışığın çevresinde toplanmış bulunan küçük balıkların hepsini yutuverir ve ağzının altındaki bir keseye depolar. Depodaki balıkları da canının istediği zaman yiyerek karnını bir güzel doyurur. İnanılacak gibi değil ama fenerbalığının bir başka türü de aynı yöntemle yaban ördeklerini yakalar. Yani, sırığını suyun dışına çıkarır. Bunu balık sanan ördek suya dalış yapar yapmaz onu yakalar, kuvvetli dişleriyle boğar, parçalar ve yer!

SPORDA BAŞARININ DORUĞU: OLİMPİYATLAR

Olimpiyat Oyunları'nın 1936 yılından günümüze kadar yapılanlarında ise şu spor dallarına yer verilmiştir.

1936: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hendbol, hokey, kano, kürek, modern pentatlon.

1948: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hokey, kano, kürek, modern pentatlon.

1952: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hokey, kano, kürek, modern pentatlon.

1956: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskim, futbol, güreş, halter, hokey, kano, kürek, modern pentatlon.

1960: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hokey, kano, kürek, modern pentatlon.

1964: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hokey, judo, kano, kürek, modern pentatlon.

1968: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hokey, judo, kano, kürek, modern pentatlon.

1972: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hentbol, hokey, judo, kano, kürek, modern pentatlon, okçuluk.

1976: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, , hendbol, hokey, judo, kano, kürek, modern pentatlon, okçuluk.

1980: Atıcılık, atletizm, basketbol, binicilik, bisiklet, boks, jimnastik, eskrim, futbol, güreş, halter, hendbol, hokey, judo, kano, kürek, modern pentatlon, okçuluk.

HALUK SAN

DOĞA'NIN MİMARLARI

Köstebekler için çok yetenekli bir "Yüksek mimar mühendis" demek yanlış olmasa gerek. Gerçekten bu yaratıkların toprak altındaki yuvaları çok düzenli bir planla yapılmıştır. Yuvanın dört bir yanına doğru koridorlar açılır. Ortada, yuvarlak kubbeli, büyük tavanlı bir oda vardır. Bu odaya beş-altı ayrı kapıdan girilir. Gerek bu oda, gerek koridorlar o denli beceriyle oyulmuş, tavanlar o denli ustalıkla tutturulmuştur ki, hiçbiri kolay kolay yıkılmazlar.

EYALET BOLLUĞU

Fiji, Avustralya'nın doğusunda 844 ada ve adacıktan oluşan bir cumhuriyettir. 844 adanın toplam yüzölçümü bizim Adana ilimizin yüzölçümünden ufaktır (18.270 km2). Ayrıca ülke tam 124 eyaletten meydana gelen bir yönetim biçimiyle yönetilir.

BİR REKOR

Yapılan istatistiklere bakılırsa Macaristan, yeryüzünde insanların en çok intihar ettikleri ülkedir. 1968'de ülke nüfusunun yüz binde 33.7'si intihar etmiştir. Bu akıl almaz duruma göre günde 9 kişi yaşamına kendi elleriyle kıymış olmaktadır.

EN KUZEYDEKİ KENT

Dünyada Kuzey Kutbu'na en yakın kent Norveç'tedir. 7800 nüfuslu Hammerfest kenti 70° 39' 48" kuzey enleminin 23° 48" doğu boylamıyla kesiştiği noktada bulunmaktadır.

MİNYATÜR ÜLKE

Monako Prensliği tek bir şehir halindedir. Bu şehir o kadar küçüktür ki, bir baştan ötekine uzunluğu 3 kilometreyi zor bulmasına karşılık eni ancak 200-300 metre kadardır!

ÇİFT SÜRMEK

İNSANLAR çift sürmek için öküz, at, manda, eşek gibi çeşitli hayvanlardan yararlanmışlardır. Bunlar arasında en çok yararlanılanı öküzdür. Saydığımız hayvanların dışında, yersel özelliklerine göre örneğin lama gibi hayvanlar da çifte koşulur. Ama, ister inanın ister inanmayın Amerika'da Florida'da Charl Bazil adlı 14 yaşındaki bir çocuk, bahçesini iki timsahı çifte koşarak sürmüştür.

GÜVENLİ İNİŞ

UÇAK pistlerinde asfaltın dümdüz olması, uçak tekerlekleri ile iyi sürtünme ve kavrama sağlaması, özellikle yağışlı ve karlı havalarda iniş ve kalkış güvenliği açısından çok önemlidir. Bu sayımızda tanıttığımız bu aygıt, alan ölçümlerini en sağlıklı şekilde yapar.

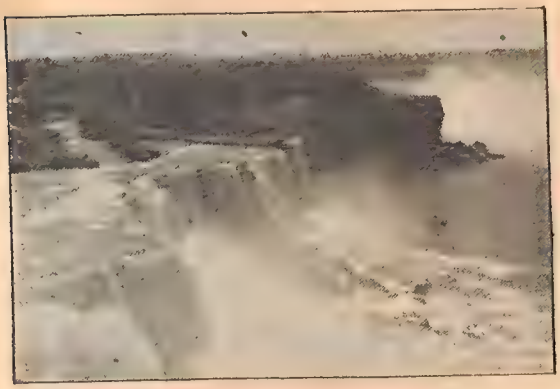

DÜNYANIN EN YÜKSEK ÇAVLANI

DÜNYANIN en yüksek çavlanı... Hayır, Niagara değildir. Dünyanın en yüksek çavlanı, Venezuella'dadır. Suların tam 977 metreden aşağı döküldüğü Angel çavlanı... Çavlana "Angel" adının verilmesi, Amerika Birleşik Devletleri pilotlarından Jimmy Angel'in bir kaza geçirerek çavlana düşüp hayatını kaybetmesinden ötürüdür. Bir Afrika ülkesi olan Zambia'daki ünlü Victoria çavlanına ise, bu adı ünlü gezgin David Livingstone vermiştir. Gezgin, o zamanın İngiliz Kraliçesinin adını çavlana koymuştu. Victoria çavlanında sular 108 metreden aşağıya dökülürler.

ÇOCUKLARA DENEYLER

NE TARAFA?

Genel malzeme: 70 ilâ 100 cm. arasında bir sopa.

İlk bakışta biraz tatsız, yavan görünüyor demeyiniz, ama inanın kitabın en ilginç deneylerinden birisidir bu... İşaret parmaklarınızın yardımı ile sopayı tutun, bir uç resimdeki gibi diğerinden biraz daha uzun kalsın.

Şimdi soralım bakalım, parmaklarınızı yavaşça birbirlerine yaklaştırınca ne olacak? Sopa hangi tarafa düşecek dersiniz? "Tabii, uzun olan tarafa!" diyecek olursanız... Yanlış! Çünkü sopa düşmeyecek, dengesini hep koruyacak. Parmaklarınız birbirine kavuştuğu zaman göreceksiniz ki, sopa tam ortasından parmaklarınızın üzerine yerleşmiş.

Şaşırtmacanın nedeni yine fiziğe; sürtünmeye dayanıyor. Dinleyin:

Sopanın uzun tarafı parmağınız üzerinde daha fazla bir ağırlık yapıyor, kısa taraf ise daha az... Büyük basınç ya da ağırlıklar daima daha çok sürtünme yapar; ilerlemeyi güçleştirir, siz de uzun taraftaki parmağınızı pek oynatamazsınız. Oysa kısa taraftaki parmak kolayca uzun taraftaki basınç ve ağırlığın dengelenmesini sağlar, sopa da hiç düşmez.

CİM CİME

Tatil günleri öğle yemeğinden sonra babam uykuya yatar. Uyurken en ufak bir gürültü yapmamıza bile izin verilmez. Ablam radyoyu kapatır. Ağabeyim teypine ara verir. Küçük bile çıt çıkartmaz. Ama babamın gürültü yapmak hakkı vardır.

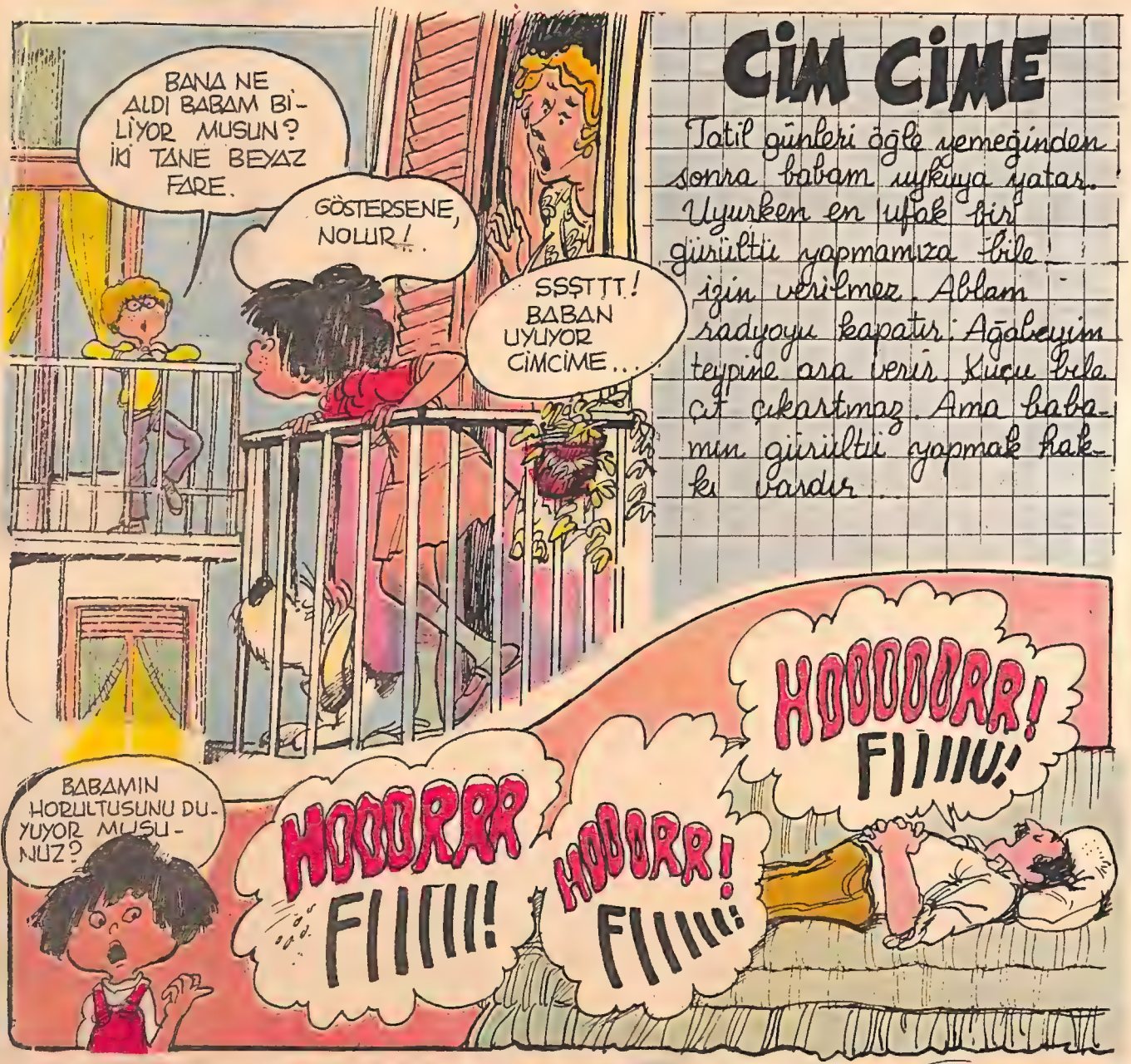

HOOORRR
ŞİMDİ TÜY NE OLACAK? BİR YÜKSELECEK, BİR ALÇALACAK..
FIUUU...
GÖRDÜNÜZ MÜ?
N'OLUYOR? N'APIYORSUN?
YEMEKTEN SONRA YARIM SAAT ŞEKERLEME YAPMAYACAK MIYIM BU EVDE?
BABACIĞIM, ÖYLE GÜRÜLTÜLÜ HORLUYORSUN Kİ...
HORLAMAK MI? NE HORLAMASI BE! SENİN UYDURMAN...
VE YENİDEN UYUMAYA KOYULDU...
EN İYİSİ TEYPE ALMAK...
GİDİP AĞABEYİMİN TEYPİNİ ALDIM...
BAKALIM ŞİMDİ İNANACAK MI?
KİLİK
HOOOOOORRR HOOOORRRRRR GOOORRR
İNSANI BAYAĞI ETKİLİYOR..
BU SIRADA AKLIMA BAŞKA BİR ŞEY GELDİ. BİR TAŞLA İKİ KUŞ VURMANIN TAM ZAMANIYDI...
GÖZLÜKLÜ KARDEŞ...
NE VAR?
BABAM BANA NE ALDI BİLİYOR MUSUN?
NE ALDI?
BİR ASLAN
AS..LAN!
İNANMAZSAN SESİNİ DİNLE..
TEYPİ SONUNA KADAR AÇTIM...
HOOOORRR
GÖZLÜKLÜNÜN KORKUSUNU GÖRECEKTİNİZ. ÖYLE EĞLENDİM Kİ O HALİYLE. TEYPİ DİNLEYİNCE BABAM DA HORLADIĞINI KABUL ETMEK ZORUNDA KALDI.

kitap

ARKADAŞIM DEDE

Arkadaşım Dede. Sulhi Dölek. Roman. Remzi Kitabevi. 86 Sayfa. Ederi: 75 TL.

"Arkadaşım Dede" birbirlerini ilk kez tanıyan ve tanıştıktan sonra, birbirleriyle çok iyi iki dost olan, bir yaşlı adamla, küçük bir çocuğun romanı. Birlikte yola çıktıkları bir Anadolu kentinden, İstanbul'a kadar süren yolculukları anında, başlarından geçen ilginç olayları, onların arasındaki sıcak dostluğu kimi zaman güldürerek, kimi zaman düşündürerek anlatan bir roman.

Dölek'in bu kitabını okurken insan, kendini, sanki onlarla birlikte yolculuk ediyor, otobüsün bir koltuğunda kendisi de oturuyormuşçasına yakın duyuyor.

Daha önce, dergimizde de bir çok hikâyesi yayımlanan yazarımızın, bu kitabını severek okuyacaksınız, inanıyoruz.

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

NEFES DARLIĞI

MALATYA'dan Bekir Yıldırım'ın yaşlı büyükannesinde **"nefes darlığı"** varmış. **"Nedir bu, ne tür bir hastalıktır?"** diye soruyor.

Ben soluma darlığı dedim, ama yaygın adı **"nefes darlığı"**dır bunun. Sözgelişi kolayca çıkılan yokuşlar, bu hastalıkta çıkılmaz olur. Merdiven, insanın gözünde büyür, korkutur da. Hatta, yürümek ve konuşmak bile zor gelir insana.

SÜREKLİ öksürür insan, öyle ki, uyumasını bile engeller. Bir yerden sonra öksürükler nöbet haline dönüşür.

Genel önlemlerin başında sigarayı bırakmak gelir. Asıl neden, kuşkusuz bu değildir ama, sigara hastalığın geçip iyileşilmesini engeller.

Bronşitli hasta tozlu bir yerde yaşıyor, çalışıyorsa değiştirilmelidir. Olanakları varsa, kışlarını sıcak ve kuru iklimi olan yerlerde geçirmelidir.

Bir görüşe göre, yatak odaları serin olmalı, pencereler açılmalıdır. Ev, sisten ve dumandan uzak tutulmalıdır. Diyelim, sisli ve dumanlı havada dışarı çıkılması kaçınılmaz; o zaman ağız bir bez ya da maskeyle kapatılmalıdır.

SOĞUK algınlığının ilk kendisini göstermesi halinde, evde kalınmalı ve doktorun öğütlediği antibiyotikleri alarak tedaviye geçilmelidir. Şayet sağlık durumu uygunsa, her gün yürüyüş yapılmalıdır.

Soluk alma alıştırmaları da yapılabilir elbet. Yüksek sesle kitap okuma ve şarkı söyleme bunlar arasındadır. Bu, giderek her gün süresi artırılabilir.

Bekir Yıldırım'ın büyükannesi, dilerim bu dediklerimden önce bir uzmana görünür, dediklerini cankulağıyla dinleyip yerine getirir!

TV DİZİLERİNDE DEĞİŞİKLİK VAR

Yaz dönemine girilmesiyle, TRT-TV'nin yayın saatlerinde de değişiklikler oldu. Bu arada bazı dizilerin de günleri ve yayın saatleri değişti.

Geçen yıl serüvenlerinin bir bölümünü izlediğimiz "Bayan Columbo", yeni serüvenleriyle bu yaz, yine ekrana gelecek. "Tehlike Çemberi" de, yaz içinde yayınını sürdürecek dizilerden biri. "Küçük Ev" ise, Çarşamba günlerinden Cuma'ya alındı. Bu diziyi, bundan sonra Cuma geceleri izleyeceğiz.

"Taş Devri"ni izlemek istiyorsanız, Pazar günleri saat 10'da ekran başında olun. Çünkü bu sevilen dizi, bundan böyle Pazar sabahları yayına girecek. "Tatlı Kahramanlar"da yaz süresince, bizlerle birlikte olacaklar. "Şeker Kız"da ise bir değişiklik yok. Aylarca önce haber verdiğimiz gibi o bitince, yerini "Vikingler" alacak.

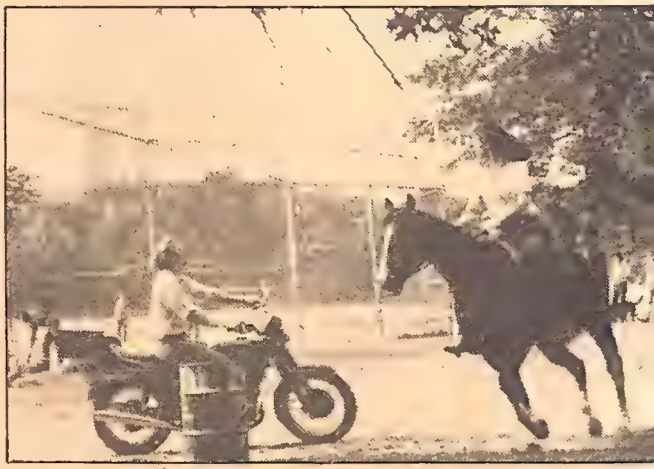

TV

İLGİ ÇEKİCİ BİR YARIŞ

Motorsikletle bir at arasında yapılan yarış, umulmadık bir sonla bitti...

Yönetmenliğini Peter Yates'in yaptığı "Eyewitness" adlı filmde, çok ilginç bir bölüm var. Başrollerini William Hurt, Sigourney Weaver, Christopher Plummer'in oynadıkları filmin bir sahnesinde, nefes kesen bir yarış yapılıyor. Ama bu yarışta yarışmacılar farklı şeyler kullanıyorlar. Biri motosiklete biniyor, biri ise yarış atına... Evet, yanlış okumadınız. Kısa bir mesafede motosiklet ile at, yarış ediyorlar.

"Böyle de yarış olur mu, nasıl olsa motosiklet kazanmıştır" demeyin. Bu tür yarışların birincisi karışık bir hesap sonunda belli oluyor. Önce ikisinin normal hızı bulunuyor ve mesafe ölçülüyor. Sonra yapabilecekleri en üst hıza göre yaptıkları dereceye puan veriliyor. Böylece yarış sırasında ikinci gelen biri, bu hesabın sonunda birinci olabiliyor.

Motosiklet ile at arasındaki yarışı, doğal olarak motosiklet önde bitirmiş ama yapılan hesapların sonunda atın yarışı 0 saniye farkla kazandığı anlaşılmış.

pul

Elma, Akdeniz'in en önemli ürünlerinden biridir. İtalya da, bu meyvenin en çok üreten ülkelerden biridir. İtalyan Posta İdaresi, bu amaçla çıkardığı bir seri pulda, bu meyvenin ülke için önemini vurgulamıştır.

sinema

Seslendirme Nasıl Yapılır?

FİLM seslendirmesi olmasaydı ne olurdu, hiç düşündünüz mü? Çizgi film kahramanları tamamen sessiz kalırlardı. Yabancı filmlerde tüm oyuncular ana dilleriyle konuşur, biz onların ne dediğini küçük ekranda iyice küçülen altyazılardan okumaya çalışırdık.

Film seslendirmesi bizde oldum olası, çok iyidir. Eskiden yalnızca yabancı filmler değil, yerli filmler de seslendirilirdi (Bunun nedeni, bizde filmlerin sessiz çekilip sonradan seslendirilmesi). Böylece seslendirme sanatçıları yılda yaklaşık 400-500 filmde konuşurlardı. Bu da, onlara büyük bir deney, büyük bir pratik sağlamıştı. TV ortaya çıkınca, seslendirmenin alanı da iyice genişledi.

Tıpkı sinemada ve tiyatroda olduğu gibi, seslendirmede de bir yönetmen var. Bu yönetmen önce senaryonun tercümesini önüne alıp iyice inceliyor. Sonra çeşitli rolleri, kimlerin seslendireceğine karar verip "rol dağılımını" yapıyor. Arkasından sıra, seslendirme işlemine geliyor.

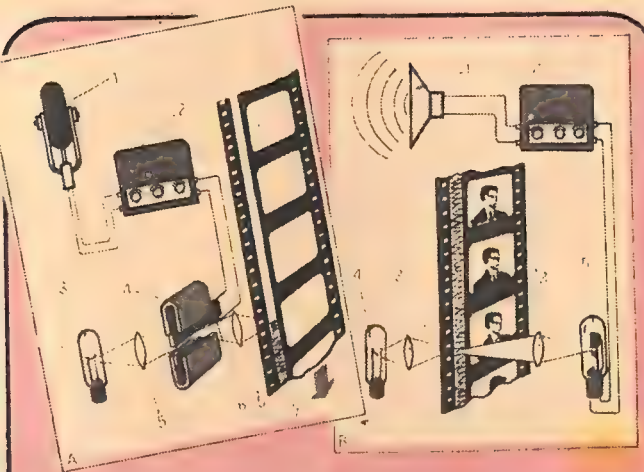

Film şeritlerinin yanlarında, filmden ayrı olarak bir de, "ses şeridi" bulunur. Filmdeki müzikler, konuşmalar, efektler bu şeride geçirilir.

Bu işlemde başlıca iki yöntem var. TV'de genellikle film, senaryodaki sırayı izler. Sinemaya ise seslendirme yönetmeni önce filmi parçalar ve bir iş planı yapar. Sonra her parça önce seslendirme salonundaki perdede bir kaç kez geçer. Seslendirme sanatçısı, önündeki tercümede söyleyeceği cümleyi okur, sonra bunu perdedeki oyuncunun ağız hareketlerine uydurmaya çalışır. Sonra sesli prova başlar.

Yönetmen senkronun (uyum-söylenen cümle ile perdedeki oyuncunun ağız hareketlerinin birbirine uyması) sağlandığına karar verince "Al" komutunu verir. Stüdyodaki kırmızı ışık yapan, ses mühendisi sesi alır. Sonra bu sesle, üstünde görüntü olan film birleştirilir.

Seslendirme, büyük bir yetenek ister. Bir oyuncu filmde kızabilir, ağlayabilir, haykırabilir vs... Seslendirme sanatçısı ise, bir stüdyoda onu seslendirirken sesini kullanacak ve her sahnede, perdedeki görüntüye uygun ses verecektir. Bunun için seslendirme, hemen hemen tiyatro sanatçılarının tekelinde olan bir iştir.

● Erdem Şener

NE VAR, NE YOK?

★ Bildiğiniz gibi, sinema sezonu kapandı.

Büyük kentlerimizde ise sinemalar, sezonun en çok ilgi toplayan filmlerinin listesini yapıp, bu filmleri yeniden göstermeye başladılar. "Vahşi Koşu", "Amarcord", "Talihli Amele", "Jaws", "Şeytan" gibi filmler, bu sıcak yaz günlerinde bile, seyircileri salonlara çekebiliyorlar.

FIKRA

NE YEMİŞ?

Temel, kahvede Cemal'e sorar:
— Bu cün öğleye çok cözel bir şey edum, pil pakalım nedur?
— Ola ne bileyum.
— Pi golayluk edeyum sağaa... Yeduğum şey "P" ile paşlayi...
— Pilav!
— Yok...
— Pirasa!
— ok...
— Pasturma!
— ok...
— E pilemedum sen söle.
— Paluk..

PASTA

Suna'ların sınıfı işbilgisi dersinde pasta yapıyordu.

Öğretmen — Suna git bak bakalım pasta pişmiş mi?

Suna — Öğretmenim pastanın piştiğini nasıl anlayacağım?

Öğretmen —Pastaya bir bıçak batır, temiz çıkarsa pasta pişmiş sayılır.

Suna biraz sonra sınıfa döndü.

— Öğretmenim pasta öyle güzel pişmiş ki, bütün kirli bıçaklar tertemiz çıktı.

VEZİR

Veziri ölen bir padişah şöyle bir duyuruda bulunur:

— Ben, dur deyinceye kadar kim konuşursa vezir odur. Fakat ben istemeden durursa kellesi gider.

Oradan geçmekte olan bir köylü, "Ne var?" diye sorunca adamın biri durumu anlatır. Köylü yarışmaya katılmak için padişahın yanına gelir.

— Öylesine ünlü insanlar konuşmayı sürdüremedi de sen mi sürdüreceksin? der padişah.

— Konuşamazsam kellem gitmez mi? O halde izin verin konuşayım.

Konuşma başlar:

— Benim ava çok merakım vardı. Köpeğim bir tavşan gördü. Tavşan kaçtı köpek kovaladı.

Akşam olunca padişahın uykusu gelir. Köylü dürterek:

— Padişahım tavşan kaçtı, köpek kovaladı...

İkinci gece gene padişahın uykusu gelir ve yatabilmek için köylüyü vezir yapar.

OKURDAN OKURA

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra, ve resimlerinizi **"Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura-Cağaloğlu İstanbul"** adresine bekliyoruz.

HİKAYE

KELEBEK

Bir kelebek topluluğuyduk. Her gün birlikte dolaşır, birlikte oynar, bir soru numuz olunca da birlikte çözerdik.

Benim yakın arkadaşlarım şöyle idi: Sarı, benekli, siyah, çok benekli, az benekli. Bir de kadife ile ipek.

Bir gün çiçek çiçek gezerken, bir su birikintisinde kendimi gördüm. Meğerse ben ne güzelmişim; kanat uçlarım yuvarlak, tırtıllı, rengim siyah ve eflatun karışımı değil miymiş!

Dedim ki kendi kendime: "Ben madem ki bu kadar güzelim bundan böyle, yalnız başıma gezmeliyim."

"Olmaz!" dedi arkadaşlarım. Ve benim böyle düşündüğüm için de çok üzüldüler. Bana bunun çok sakıncalı bir şey olduğunu anlatmaya çalıştılar. Ama ne yazık ki ben onları dinlemedim.

Ertesi gün erkenden kalktım, günün sevinci ile kendimi özgür sanıyordum. Güneş, hava, çiçekler o kadar güzeldi ki sevincimden dans ediyor, şarkılar söyleyerek çiçekten çiçeğe geziyordum.

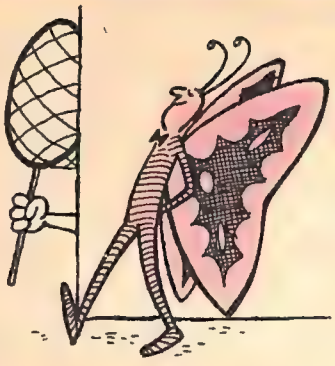

Birden neye uğradığımı anlayamadan kendimi bir kelebek avcısının kepçesini içinde buldum. Gücümün yettiğince zıplıyor. Avazım çıktığınca bağırıyordum. Artık umudumu yitirmiştim ki, birden sürüler halinde kardeşlerim geldiler. Kelebek avcısının yüzüne gözüne konarak elinden kepçeyi düşürdüler... Ben de bu fırsat bilip kaçtım.

Birlikte, ormana doğru giderken bir daha ne sebeple olursa olsun, kendim kardeşlerimden üstün görmeyeceğime yemin ettim.

ŞEFİKA EDİGE

ŞİİR

HER SABAH

Her sabah bir tiren
Beni o tatlı uykumdan
Hemen fırlarım yatağımdan
Elimi yüzümü yıkar
Önlüğümü giyerim.

"Günaydın anneciğim!"
"Günaydın babacığım!"
Saçımı tarar
Kahvaltımı yaparım
Dişimi fırçalar
"Allaha ısmarladık" der
Okuluma giderim

Okan DİL

ORMAN

Büyük küçük ağaçlar
Neşe çiçek saçarlar
Bir görseniz ormanı
Etrafta mis kokular.

Orman deyince akla
Hemen geldi burnuma
Etrafta mis kokular.

Ertuğrul ÇAVDUR

ÇAĞRI

Gel küçük gel!
Seni barışa, dostluğa çağırıyorum
Irk ayrımını bırakmanı
Çocuklarla kardeş olmanı istiyorum

Gelsene buraya
Dostlar diyarına
Gülelim eğlenelim
Oynayalım birlikte
Bırak o elindeki
Oyuncak tabancayı
Onun yerine sana
Bir demet çiçek sunuyorum

Dostlar ülkesinin çiçeğidir o
Dağıt arkadaşlarına
Sevmeyi, sevilmeyi öğren
Kardeş olmanın güzelliğini öğren

Deniz ATASOY

MEKTUP ARKADAŞI

SALİM DOĞRU: Yaşım 14. Ortaokul 3. sınıfa gidiyorum. Futbol, basketbol oynamayı, ayrıca yüzmeyi çok severim. Resim çizmek en büyük zevklerimdendir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: 2013. Sok. No: 16/10 Bostanlı-Karşıyaka-İzmir.

MEHMET ALPER KAĞNICI: 13 yaşındayım bir ortaokul öğrencisiyim. Özel zevklerim, voleybol oynamak, kitap okumak, pul ve para koleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olan arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Yunus Emre Ortaokulu C/B No: 599 Karaman-Konya.

ELİF SURAN: 13 yaşındayım. Özel zevklerim, kitap okumak, seyahat yapmaktır. Kartpostal ve davetiye koleksiyonu yapıyorum. Şiir ve hikâye de yazarım. Adres: Meteoroloji Civarı, Kahraman Sok. Kimya Apt. No: 11/4 Gaziantep.

BİTKI GÖKÇE: Yaşım 15. Ortaokul öğrencisiyim. Kitap okumaktan, müzik dinlemekten, spor yapmaktan hoşlanırım. Ayrıca spor yaparım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Zeytinoğlu Sok. No: 7 Gazimagosa-Kıbrıs.

ÜLKÜ CİNGÜ: Yaşım 9. Müzik dinlemeyi, kitap okumayı, spor yapmayı çok severim. Kart koleksiyonum vardır. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Şemsettin Günaltay Cad. No: 142/18 Erenköy-İstanbul.

KUTSAL AĞAÇ

Kutsal olun ağaçlar
Size balta vuranlar
Kırılsın mı ne diyeyim
Sizi ordan kesenler.

Çam, gürgen, pelit, kavak
Uzar gider yavaş yavaş
Erişemez hiç bir kuvvet
Kutsaldır çünkü ağaç.

Kutsalların evi barkı
Kışlık odun ihtiyacı
Kapı, pencere, yaprak
Kutsaldır işte ağaç.

Cevdet YURDAKUL

KİMSESİZ ÇOCUK

Geceyi yorgan edip,
Üzerine çekti.
Sustu...
Yumuldu gözleri...

ŞAHİN TAŞ

ÇOCUK KULÜBÜ

YENİ ÜYE OLAN OKURLAR

1342- Burak Akbel (Ankara), 1343- Gökhan Aygür (İstanbul), 1344- Ahmet Çil (İstanbul), 1345- Salim Dalgıç (İstanbul), 1346- Süleyman Ilgaz (İstanbul), 1347- Alp Törüner (İstanbul), 1348- Zeki Kurtoğlu (Kastamonu), 1349- Aykut Gönültaş (İstanbul), 1350- Sefa Gönültaş (İstanbul), 1351- Barış Uzel (İstanbul), 1352- Ali Akıllı (Ankara), 1353- Mesut Bozat (Çanakkale), 1354- Hasan Çığın (Ankara), 1355- Hüseyin Çığın (Ankara), 1356- Cengiz Aytar (Kocaeli), 1357- Ayhan Nazlı (Ankara), 1358- Arzu Dirimlili (İstanbul), 1359- Mustafa Selami İleri (Ankara), 1360- Özgür Tuncay (İstanbul), 1361- Aşkın Çökmez (Bolu), 1362- Ersin Olgunoğlu (İstanbul), 1363- Özgür Özönder (Ankara), 1364- Tuncer Yüksel (Ankara), 1365- Tamer Savcı (Ankara), 1366- Doğan Şimşek (İstanbul), 1367- Erkan Ziylan (İstanbul), 1368- Mehmet Akman (Ankara), 1369- Elif Kırmızı (İstanbul), 1370- Dilek Akdilek (İstanbul), 1371- Kemal Coşkun (İstanbul), 1372- Murat Çakan (Ankara), 1373- Gökalp Sezgin Uçar (Bandırma), 1374- Aydın Nalbantoğlu (Muğla), 1375- Suvar Uzun (Ankara), 1376- Mustafa Demircan (İstanbul), 1377- Burak Eryiğit (Ankara), 1378- Çağlayan Çiğdemoğlu (Adana), 1379- Aykut Arif Eşkinozoğlu (İstanbul), 1380- Hakan Erkan (Ankara), 1381- Mısra Sığan (İstanbul), 1382- İlhan Şahin (Ankara), 1383- Ertan Ömürdağ (İstanbul), 1384- Aytekin Akıncı (Ankara), 1385- Gökhan Gedik (Malatya), 1386- Özgür Özakın (İzmir), 1387- Nermin Gökmen (Bursa), 1388- Erdoğan Çeşmeli (Balıkesir), 1389- Mehmet Gündoğan (Balıkesir), 1390- Hakan Ulus (İstanbul), 1391- Dov Asa (İstanbul), 1392- Alper Ercan (Ankara), 1393- Kısmet Özgil (İstanbul), 1394- Mustafa Kemal Ergüder (Zonguldak), 1395- Demek Özgil (İstanbul), 1396- Teoman Doğru (Ankara), 1397- Emrah Saka (Ankara), 1398- Murat Çelikten (Kırşehir), 1399- Serdar Mursaloğlu (Hatay), 1400- Gökhan Çağlayan (Samsun), 1401- Nalan Çıray (Ankara), 1402- Erhan Yılmaz (Adana), 1403- Ant Atalay (Tarsus), 1404- Sezgin Yelekçi (Kırklareli), 1405- Caner Kanyılmaz (İzmit), 1406- Emrah Soycan (İstanbul), 1407- Murat Köksal (Ankara), 1408- Aziz Ersoy (Ankara), 1409- Ahmet Hamdi Turan (Adana), 1410- Y. Murat Çoksak (Burdur), 1411- Köksal Şılbır (Trabzon), 1412- Burak Fenerci (Ankara), 1413- Meltem Bingöl (İstanbul), 1414- Özgür Atılgan (İstanbul), 1415- Denet Öztok (İzmit), 1416- Atilla Limanlar (İstanbul), 1417- Ali Yanık (İstanbul), 1418- Hasan Şenerlek (İsparta), 1419- Serhan Semih Ertan (Ankara), 1420- Ali Turhal (Adana), 1421- Murat Kemal Çakmak (İstanbul), 1422- Gökçe Alp (İstanbul), 1423- Burak Özçelik (Konya), 1424- Nesrin Merev (İstanbul), 1425- Armağan Türkeş (İstanbul),

RESİM

Aylin GÜROĞLU

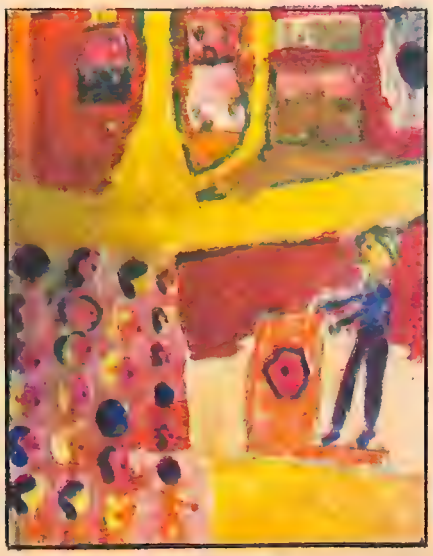

Nilgün ŞEN

BİLMECE BULMACA

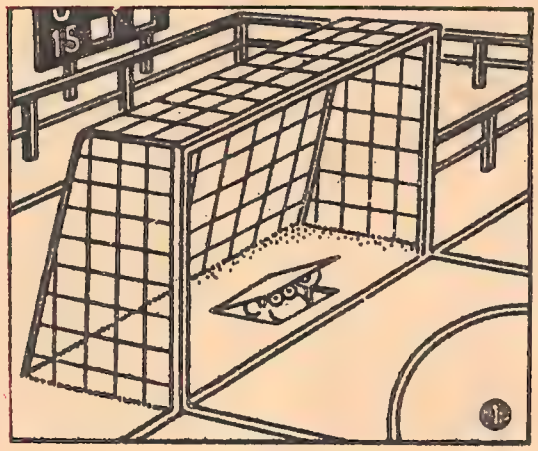

Bu iki resim birbirinin aynı gibi gözüküyor değil mi? Oysa aralarında tam 8 fark var. Gelin bunları beraber bulalım.

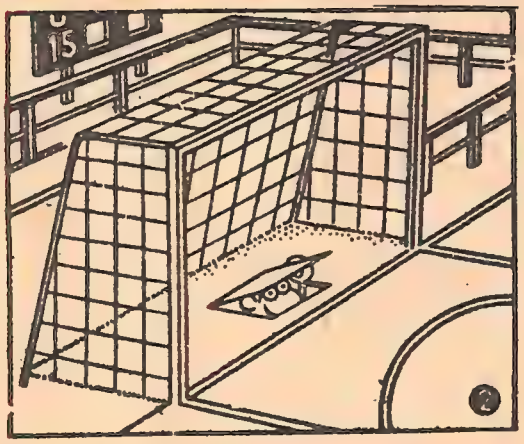

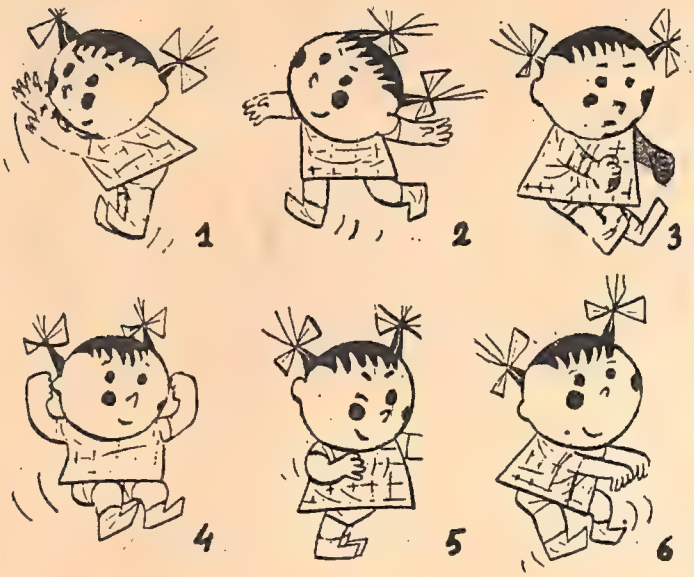

Yukarıdaki sporcuların hangi sporları yaptıklarını bulabilir misiniz?

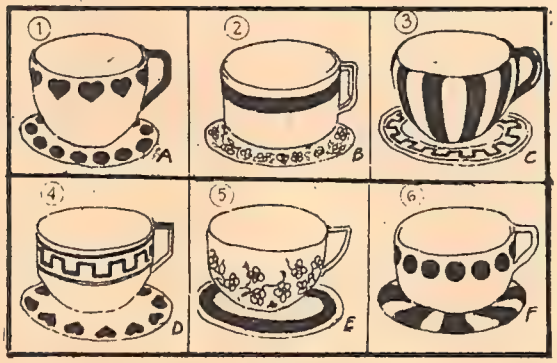

Fincan tabakları yer değiştirmiş. Doğrusunu bulabilir misiniz?

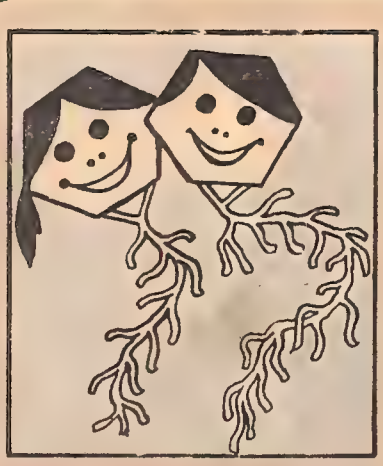

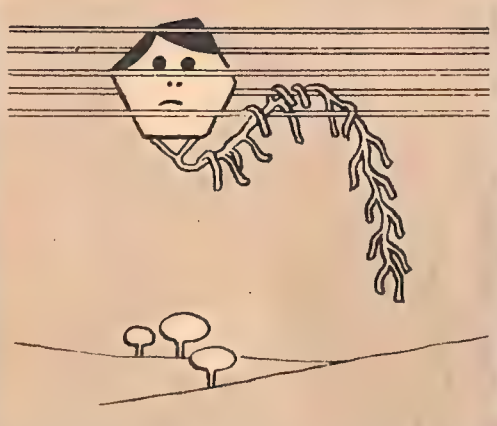

BİR HİKAYE YAZALIM

26. sayıdaki **"Bir Hikâye Yazalım"** köşesinin resimlerine gönderdiğiniz hikâyeler değerlendirildi. Kazanan kardeşimiz **Ankara, Dikmen'den Mücahit Özdamar.** Yazdığınız hikâyeleri gönderme adresini bir daha yineleyelim: **"Milliyet Çocuk Dergisi/Bir Hikâye Yazalım, Cağaloğlu-İstanbul."** Tümünüze başarılar...

BİLMECE BULMACA

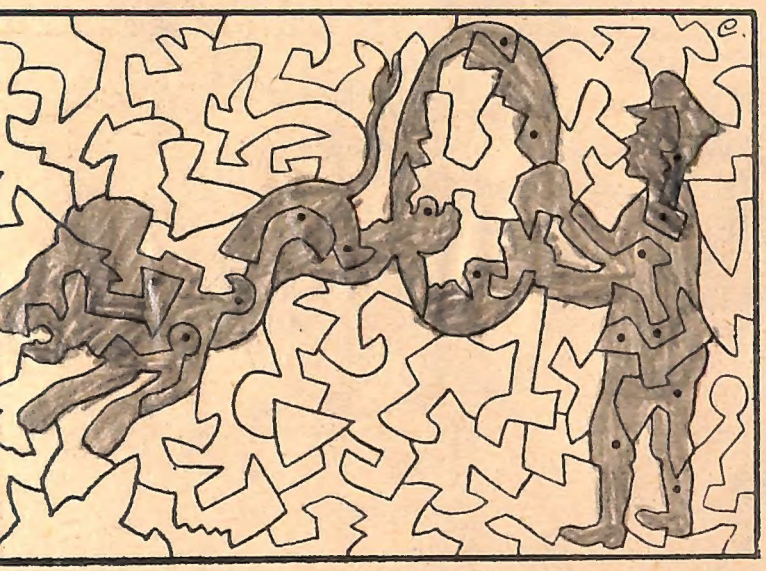

Noktalı yerleri boyayın bakalım ne çıkacak?

Resimdeki arabanın sürücüsü ortada gözükmüyor. Oysa oralarda bir yere gizlenmiş. Nerede olduğunu bulabilir misiniz?

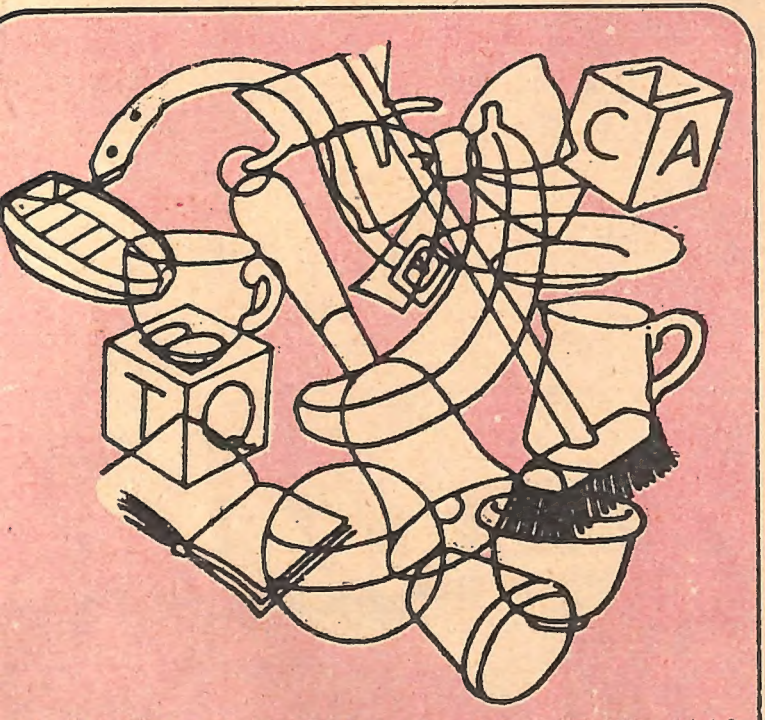

Resimde içiçe eşyalar var. Bunların neler olduğunu bulabilir misiniz?

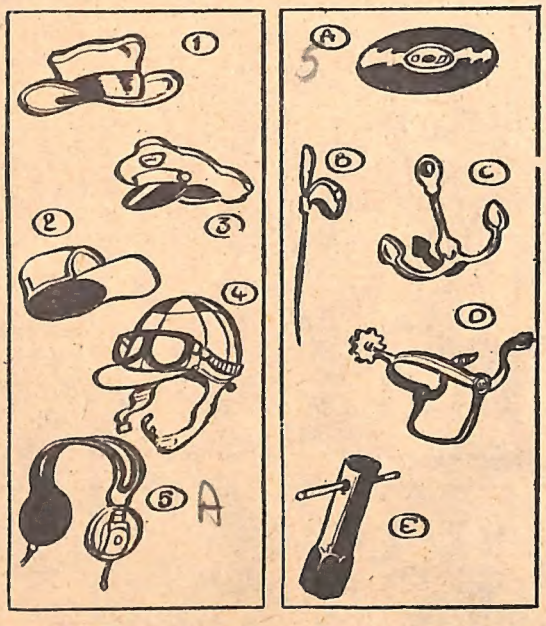

Sol ve sağ karelerdeki elemanlar birbirini bütünlüyor. Hangileri olduğunu bulabilir misiniz?

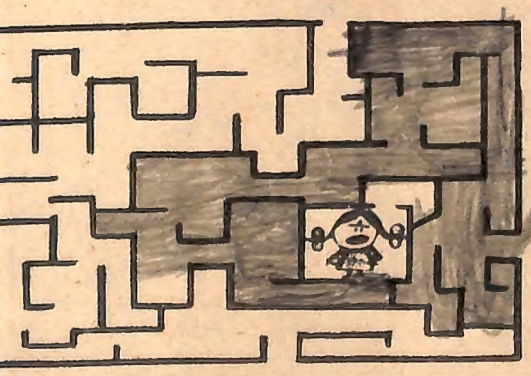

Ayşe labirent'te yolunu kaybetmiş, gördüğünüz gibi oldukça da korkmuş. Gelin ona çıkış yolunu göstererek yardımcı olalım.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

VAZOLAR: 7 ve 12 numaralı vazolar eştir.

BARDAKLAR: En üst rafta soldan ikinci bardak tektir.

BARDAKLAR: 1—H, 2—E, 3—F, 4—G, 5—B, 6—D, 7—A, 8—C

EŞ RESİMLER: Üstten üçüncü ve en alttaki resimler eştir.

nasıl çalışır?

Elektronik Dedektör

Uçak pistlerinde asfaltın dümdüz olması, uçak tekerlekleri ile iyi sürtünme ve kavrama sağlaması, özellikle yağışlı ve karlı havalarda iniş ve kalkış güvenliği açısından çok önemlidir. Bu sayımızda tanıttığımız bu aygıt, alan ölçümlerini en sağlıklı şekilde yapar.

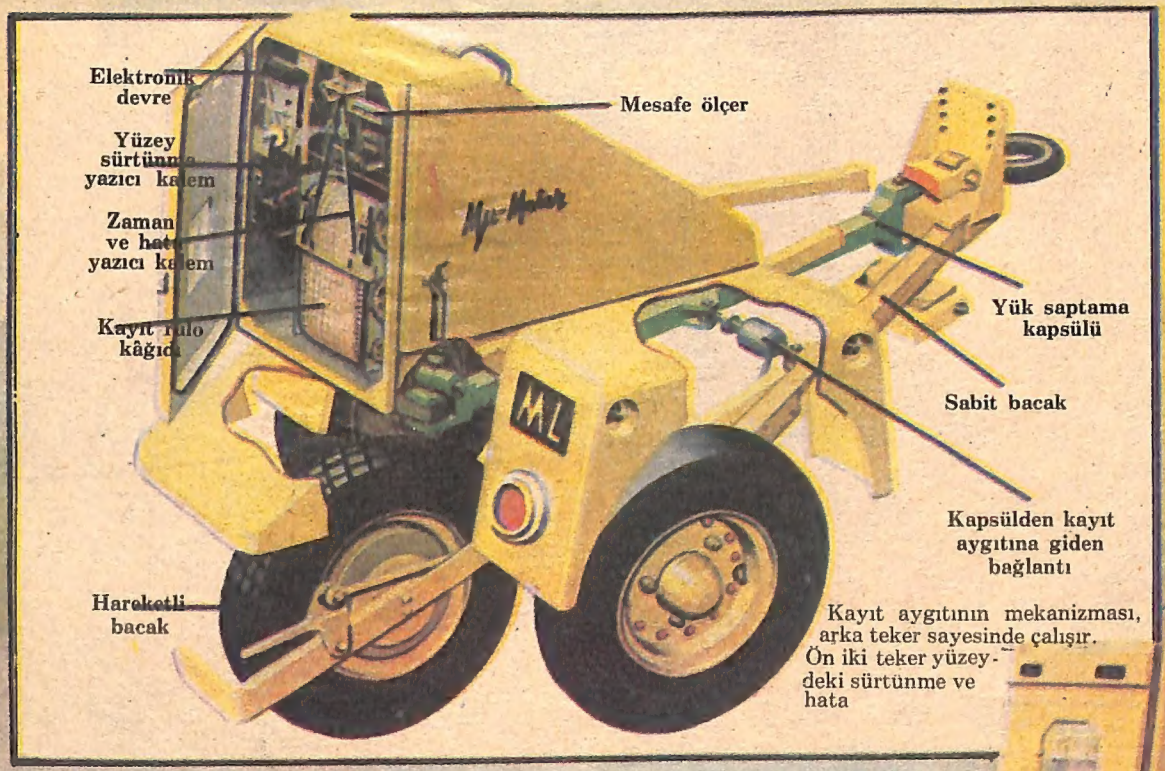

Kayıt aygıtının mekanizması, arka teker sayesinde çalışır. Ön iki teker yüzeydeki sürtünme ve hata

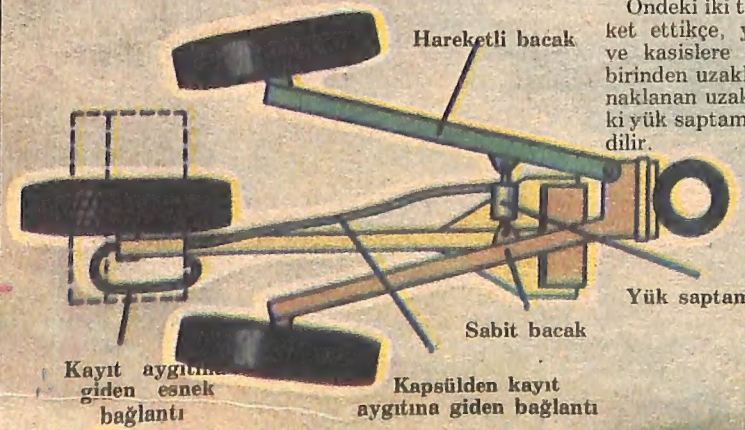

Öndeki iki tekerlek, vasıta hareket ettikçe, yüzeydeki sürtünme ve kasislere bağımlı olarak birbirinden uzaklaşır. Yüzeyden kaynaklanan uzaklaştırıcı güç ortadaki yük saptama kapsülünce kaydedilir.

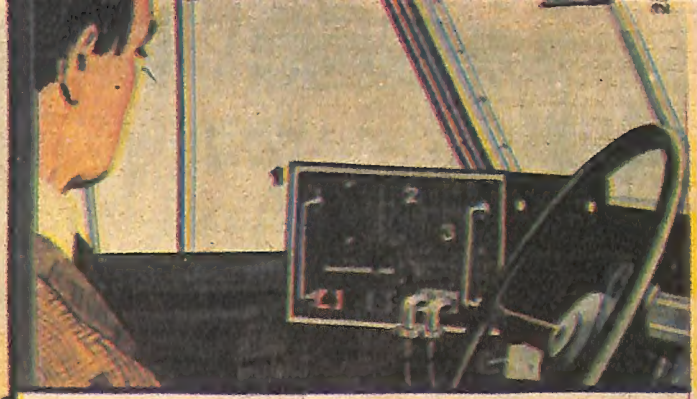

Sürücü, test sırasında şoför mahallinden ölçümü izleyebilir, alandaki bozuklukları anında farkeder.

1 Kontrol ünitesi
2 Alan sürtünme göstergesi
3 Katedilen mesafe
4 Yüzey hesaplama düğmesi
5 Hata saptama düğmesi

Aygıtı çeken vasıtalar saatte 65 km. hızla seyreder, ıslak yüzeylerde kaymamaları ve güçlü rüzgârlardan etkilenmemeleri şarttır.

Çocuklar!

BAKKALDAN ALACAĞINIZ ② TANE MİS MISIR GEVREĞİ'nin CORN FLAKES "Çok kolay" YAZAN YERİNİ KESİP BİZE GÖNDERİN, TİŞÖRTÜNÜZÜ ALIN!

Sevgili çocuklar,
Sizlere bahar ve yaz boyunca sırtınızdan çıkarmayacağınız tişörtler hazırladık. Bu tişörtleri, spor ve oyun forması gibi de kullanabileceksiniz.

Tişörtünüzü nasıl alacaksınız?

Bakkaldan iki kutu mısır gevreği (Cornflakes) alın. Kutuların yan kenarındaki "Çok kolay" yazılı parçayı kesin. Okunaklı yazılmış isim ve adresinizle birlikte P.K. 129 Mecidiyeköy-İstanbul adresine postalayın. Ama yaşınızla beraber tişörtünüzün "küçük" mü, "orta boy" mu olacağını belirtmeyi sakın unutmayın. Mısır gevreğinizi de afiyetle yiyin.

Mısır gevreği, tozşeker, soğuk süt.
Çıtır çıtır. Afiyet olsun.

ÇAĞDAŞ KAHVALTINIZ

Temmuz ve Ağustos'da

BEDAVA

3000 TİŞÖRT DAĞITIYORUZ.

«Babam her gece rahat uyuyor. Çünkü... TÜRKBANK'da hesabı var!»

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"ikinci adresiniz"